

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 22 juni 2021

---

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond. Het is 18:00 uur en de Commissie R&I van de gemeente Laren is bijeen voor de vergadering die een groot aantal onderwerpen omvat. Maar ik begin met de vaststelling van de agenda. Zijn er met betrekking tot de agenda op- of aanmerkingen? Dat is blijkbaar niet het geval, dus dan is de agenda hiermee vastgesteld.

2. Vaststelling lijst adviezen en conclusies vergadering commissie R&I d.d. 18 mei 2021

De voorzitter: En komen we vanzelf bij punt 2 van de agenda, Vaststelling lijst van adviezen en conclusies van de vergadering van deze commissie van 18 mei laatstleden. Op- of aanmerkingen? Dat is niet het geval.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dat is niet het geval en komen we bij de mededelingen. Zijn er van de zijde van het college mededelingen? Het woord is aan de heer Stam. Wethouder Stam, het woord is aan u.

De heer Stam: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Een paar kleine zaken die toch van belang zijn voor de raad, denk ik. De heer Kalis, wethouder Kalis en ik zijn van plan het Centrumplan in concept, wat wij bezig zijn te maken, half juli naar het college te brengen. Hopelijk zo snel mogelijk daarna de raad te kunnen informeren. Hopen we dat te doen. Even onder uw aandacht brengen, is dat de Vredelaan tot veler tevredenheid inmiddels klaar is. We zijn ook van plan dat voortaan Tevredenheidslaan te gaan noemen. Maar we zijn nog bezig met een voorstel daarvoor. En we starten met de Co Bremanlaan-reconstructie in het kwartaal nummer vier. En om even u daarin mee te nemen verder, de Hoefloo en Houtweg starten we Q1 volgend jaar. Inclusief het tunneltje wat aan onderhoud toe is. Hard aan onderhoud toe is. En we hebben besloten de Stationsweg-reconstructie even wat op te schorten in het licht van het feit dat er zeer mogelijk, zeer waarschijnlijk de bouw van het nieuwe appartementengebouw bij de Golden River daar zal gaan plaatsvinden. Dus het lijkt ons verstandig om dat in volgorde te gaan doen. Wat de Brink betreft, heb ik geconstateerd in ieder geval, en ik hoop met u dat die groener is dan ooit. Dus dat is toch mooi. En we wachten en we hopen de nieuwe banken volgende week te kunnen gaan plaatsen. En nog een laatste punt is dat voor de Golden River, La Gare zoals dat netjes heet, geen zienswijzen zijn ingediend, zodat wij door zullen gaan met de vergunningsprocedure. Dat was het.

De voorzitter: Oké, dank u zeer. Andere opmerkingen van de zijde van het college? Is niet het geval.

4. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan komen we bij de Meldingen van de portefeuillehouder met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regelingen. Dat is punt 4 van de agenda. Zijn er van de zijde ...? Nee, niet het geval. Als alles zo snel zou gaan als deze punten...

De heer Loeff: Voorzitter? Ja, misschien mag ik, voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Loeff, jazeker. De heer Loeff.

De heer Loeff: Is er nog een mogelijkheid op de agenda dat wij gewoon een aantal vragen stellen? Ik heb drie vragen die ik graag zou willen stellen aan de verantwoordelijke wethouder over een paar ruimtelijke ordeningszaken. Is daar ergens ruimte voor in de agenda?

De voorzitter: Daar is normaal de rondvraag voor bedoeld, hè.

De heer Loeff: Wilt u daar rekening mee houden dat we in verband met de lange vergadering daar ook nog even tijd voor inruimen?

De voorzitter: Ja, ik denk toch dat we dat moeten proberen. Kijk, onze intentie is om op een zodanig tijdstip bij punt 8 van de agenda te komen, dat we nog in alle redelijkheid daarover kunnen praten. En ik hoop met u samen dat we er naar toe werken om u in de gelegenheid te stellen dat op adequate wijze te doen.

De heer Loeff: Heel graag, dank u.

De voorzitter: En dat zal van uw collega's en van uzelf afhangen. En van mij natuurlijk ook een beetje.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer.

5. Stand van zaken Omgevingswet

De voorzitter: Dan komen we bij de Stand van zaken van de Omgevingswet. Misschien is het toch het overwegen waard dat we in de toekomst misschien de rondvraag iets meer naar voren halen. Maar dat is een punt wat we misschien bij de bestuurlijke vernieuwing nog eens kunnen bekijken. Want vaak komen daar punten aan de orde die van groot belang zijn. En dat zal ongetwijfeld ook vanavond bij u het geval zijn.

6. Commissievoorstellen

De voorzitter: Oké, dan komen we bij de Commissievoorstellen.

6.1 Ontwerpbestemmingsplan en conceptbeeldkwaliteitsplan Ligweide

De voorzitter: En dat voorstel dat betreft, een korte toelichting krijgen we met betrekking tot het Ontwerpbestemmingsplan en conceptbeeldkwaliteitsplan van de Ligweide. En daarbij hebben we het grote genoegen en de eer, mag ik wel zeggen, om hier vanavond in ons midden te hebben de heer Bullens, stedenbouwkundig bureau Vollmer & Partners. En die wordt ondersteund door mevrouw Nienke van de Beek, beleidsmedewerker Ruimtelijke Ontwikkeling bij de BEL-combinatie. U bent van beiden hartelijk welkom. Ik zou eerst het woord willen geven aan de wethouder voor een korte toelichting. En dan geef ik vervolgens het woord aan de heer Bullens. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Stam: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Even ter verduidelijking: mevrouw Van Beek ondersteunt de wethouder, niet mijnheer Bullens. Maar dat is een kleinigheid.

De voorzitter: Neemt u mij niet kwalijk.

De heer Stam: Aan de orde is dat even kort aangeven even wat er aan de orde is, is natuurlijk duidelijk. Ontwerpbestemmingsplan en conceptbeeldkwaliteitsplan. Mijnheer Bullens zal zo dadelijk daar een korte toelichting op geven. En dat heeft als basis het op 16 december vorig jaar vastgestelde Stedenbouwkundig verkavelingsplan. We willen vanavond meningen en gevoelens peilen. En dan vervolgens doorgaan met de volgende procedures. We hebben inmiddels de Commissie Ruimte en Kwaliteit tussendoor gevraagd wat ze van de plannen vonden. En die hebben op een aantal punten, staat ook beschreven in de stukken die u heeft, een aantal aanpassingen voorgesteld die we ook gevolgd hebben. Waar het met name gaat om de goot- en dakhoogte van de vrijstaande woningen. Die oorspronkelijk 5,09 m was en nu 4,58 m is geworden. En de opmerking van de Commissie Ruimte en Kwaliteit die we ook gevolgd hebben, om de bergingen binnen het bouwvlak te brengen. Omdat dat architectonisch een betere oplossing geeft en meer eenheid in het hofje en de bergingen daarin. Dan heeft het besluit, dat heeft u volgens mij vandaag of gisteren ontvangen, het college een besluit genomen om niet apart tot een MER-onderzoek te besluiten. Maar een besluit te nemen dat we geen milieu-effectrapportage zullen uitvoeren. En nog even over de voortgang. De bedoeling is dat, als dit vanavond gebeurd is, dat we datgene dat we dan hebben vastgesteld ter inzage leggen. En dat dat uiteindelijk in september in het college komt. Vervolgens in oktober weer in de commissie en de raad uiteindelijk terechtkomt voor definitieve besluitvorming. Zodat er hopelijk, als het allemaal meezit, ergens in december het bestemmingsplan in werking zou kunnen treden. Nou, dat is even voor mij een inleiding. En ik stel met u voor om de heer Bullens even de kans te geven om een korte toelichting te geven op het beeldkwaliteitsplan en het plan zelf.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mag ik de heer Bullens het woord geven?

De heer Bullens: Ja, dank u wel. Dank u vriendelijk. Ik zal even kort, in 5 minuten was de vraag, even kort toelichten stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan voor de locatie Ligweide. We hebben daar verschillende modellen gemaakt. We hebben ook een, werd ook net aan gerefereerd, een mooi participatieproces doorlopen. Ook met de omwonenden. Uiteindelijk is daar een model uitgezonden wat bestaat uit een hofje met daarin 10 hofwoningen en twee vrijstaande villa's. Met dan, de keus is gevallen op een parkeeroplossing in deze vorm waarin het parkeren tussen de twee typologieën in liggen. Tussen de hofjes en de villa's. En die stedenbouwkundige opzet hebben we vervolgens vertaald ook in een beeldkwaliteitsplan. En daarin zijn ook meegenomen, in het beeldkwaliteit, de aandachtspunten die omwonenden hebben meegegeven. En daarin zijn ook meegenomen de adviezen van de CRK, zoals de wethouder net benoemde. Als we het hebben over de kaders, dan heb je eigenlijk het rechterplaatje laat een beetje zien het aantal hoofdzaken. Wat we belangrijk vonden is de groene inbedding. Omwonenden waren daar ook erg aan gehecht en wij in feite ook. Dus er zit een mooie laanstructuur, mooie groene randen. Die handhaven, dat staat ook in het beeldkwaliteitsplan. Ook zorgdragen voor een verdere groene kwaliteit, bijvoorbeeld door goed met hagen te werken. En op de plekken waar het kwetsbaar wordt, waar zijtuinen aan openbare ruimte grenzen, daar wat extra body aangeven. Dat zit in het beeldkwaliteit. En er zit ook natuurlijk aandacht voor de hoe de architectuur wordt vormgegeven. Waarbij we hebben gezegd: ja, het zijn wel heel verschillende types, heel verschillende bebouwing en ook de prijsklassen. Maar desalniettemin willen we gewoon een mooie, rustige samenhangend geheel ervan maken. En dat zit deels ook in de oriëntatie op de weg. Dat ze zeggen: ze moeten allemaal zich gewoon netjes op de weg oriënteren. Dus allemaal gewoon vier op een rijtje. Maar dat zit ook in hoe de architectuur en de kleurstelling en de materialisatie. Ook daarin hebben we de samenhang gezocht. En, zoals de wethouder net ook al zei, hebben we ook in bouwhoogtes uiteindelijk ervoor gekozen: we doen ook gewoon uniform één bouwhoogte voor de beide volumes. Dus met goothoogte vierehalve meter en bouwhoogte 8 m. Voor de villa's was dat even een aandachtspunt. En dat we ook gewoon mooie villa's op de markt kunnen zetten, of mensen moeten iets moois kunnen realiseren.

Maar de kavels zijn ook heel diep, dus daar zit gewoon voldoende marge in, denken wij, om daar gewoon hele goeie villa's te kunnen realiseren. Ook met deze bouwhoogtes, die overigens heel gangbaar zijn in deze omgeving. U ziet hier ook wat beelden even voor het hofje. En hier de referentiebeelden naar het verleden. Maar je hebt er ook actuele voorbeelden voor hoe je zo'n hofje kan realiseren. Dus er kunnen hele mooie woningen in komen. Er werd ook aandacht gevraagd in het beeldkwaliteit voor de kopse kanten, die kopse kanten van het hofje liggen straks aan die Blaricummertolleen. En daar zagen wij ook een soort van echo in de villa's die er komen. Dat heeft toch een beetje zo'n zelfde schaal ook, de kopse kanten. Dat hofje ertussenin, wat echt een mooie collectieve ruimte moet worden van de mensen die er komen wonen, en ook representatief is naar de weg. En u ziet hier wat beelden voor de architectuur van de villa's die ernaast kan komen. Die volgens ons én mooi passen in deze omgeving, de Blaricummertolleen. Maar ook een mooi soort samenspel kunnen bieden met het hofje. Zodat het niet twee verschillende werelden zijn, maar dat het toch een beetje met elkaar samen iets doet. En u ziet dat we qua kleurstelling, qua materialen en zo hebben we duidelijke richting aangegeven. Dat zie je ook wel door in de beelden. Maar het geeft ook wel, denk ik, kwaliteit. En dan hebben we ook aandachtspunten meegegeven voor bijvoorbeeld: hoe ga je om met de zonnepanelen? Dat is natuurlijk belangrijk, dat zie je steeds meer. We hebben daarom ook voor grijze daken gekozen, omdat die gewoon mooi wegvallen, of mooi er in meegenomen kunnen worden. En ook aandacht voor het mooi groen inpassen van parkeren. En de hagen waar ik net aan refereerde. Het is belangrijk dat dat mooi in het beeld komt. Lage hagen aan de voorzijde en aan de zijkanten wat meer begroeid. Wat solide hekwerken met dan begroeiing erop. Zodat het duurzame, groene uitstraling blijft hebben. Als je dat te wiebelig doet, of te dun zal ik maar zeggen, dan kan je toch krijgen dat mensen daar alsnog schuttingen achter gaan plaatsen. Wij zeggen: nee, dat moet eigenlijk gelijk mooi worden aangelegd. En ik denk dat alle ingrediënten samen maken dat het eigenlijk een mooi samenhangend geheel kan worden. Met oog voor kwaliteit. Dat was even mijn toelichting.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Bullens: Ja.

De voorzitter: Ik denk dat nu het woord is aan de commissie. Om naar aanleiding van wat u nu gekregen hebt nu een eerste reactie te geven. Wetende dat dit onderwerp al een aantal keren aan de orde is geweest. Dus het is geen nieuw thema. Mag ik beginnen met de heer Vos? Oh, de heer Vos is nog bij zijn diner. Mag ik dan de heer Van den Berg, CDA, uitnodigen om het spits af te bijten met betrekking tot dit onderwerp? Het woord is aan de heer Van den Berg, CDA.

De heer Van den Berg: Nog steeds. Dank u wel voor de uitleg. Het is, zoals de voorzitter zegt, we hebben het er al over gehad. Maar nu komt de verfijning. Ik wil het eigenlijk in deze ronde, of misschien is het wel de enige ronde, op zich kort houden. Eigenlijk bij één observatie. En dat is dat, moet ik even goed zien, op bladzijde 9 van 41 van het ontwerpbestemmingsplan...

De voorzitter: Kunt u de microfoon beter bij u houden? De microfoon zo, ja. Anders wordt het niet goed duidelijk.

De heer Van den Berg: Ja, oké. Het is het document Ontwerpbestemmingsplan en conceptbeeldkwaliteitsplan Ligweide, bijlage Ontwerpbestemmingsplan. En dan bladzijde 9 van 41. Daar wordt het plangebied aangegeven. En in dat plangebied wordt de Ligweide meegenomen. En daar staat dan bij: om ongewenste ontwikkelingen in de toekomst te voorkomen. Dat was eigenlijk een zin die me opviel, en ons opviel, om nog even aandacht aan te schenken. Waarom die in het bestemmingsplan werd meegenomen. En bijvoorbeeld de

rest van het gebied niet. Maar met name: welke ongewenste ontwikkelingen zouden moeten voorkomen worden? Dat is eigenlijk de belangrijkste, technische vraag, voorzitter, die we hebben in deze ronde.

De voorzitter: Oké. Mag ik het woord geven aan mevrouw Timmerman, Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ja, de vraag die lag eigenlijk voor het voorstel meningen en gevoelens peilen. Die zijn wat ons betreft niet veranderd met december, eigenlijk, met stedenbouwkundige visie en de grondexploitatie. Onze mening was toen dat wij het jammer vinden van de aantasting van het groene gebied daar. En het ligt toch direct, vormt een aansluiting met de GNR-grond, de NNN-gebieden. En wij hebben toen gezegd: benut nou een stukje groen eens positief als bijvoorbeeld waterberging. Of geef het terug aan de natuur. En wij zijn er niet zo voor om elke vierkante centimeter vol te bouwen. Dus dat was toen onze mening en dat is het nog steeds. Er kwam vandaag of gister een mailtje van het college om geen MER-onderzoek te doen. En het is me niet helemaal duidelijk waarom niet. Want het kan namelijk, je kan er alleen maar van afzien als de vraag al beantwoord is. Of het plan géén nadelige gevolgen heeft voor het milieu, of kán hebben. En mijn vraag is dan eigenlijk: hoe is dat beantwoord? Want je hebt ook nog een bouwfase. En daar komt met het oog op de stikstof van het naastgelegen NNN-gebied, dat er direct eigenlijk aansluit, is de vraag van: hoe is dit dan eigenlijk al beantwoord? Dat er geen onderzoek nodig is? Want ook daar gaat de MER over, natuurlijk. Dan, het tweede punt is hetzelfde als mijn collega van het CDA. Het stuk van de Ligweide heeft momenteel de bestemming sport. En krijgt in dit nieuwe bestemmingsplannetje de bestemming sport. En, inderdaad, er staat bij: word tevens een deel van de nog in gebruik zijnde ligweide meegenomen om ongewenste ontwikkeling in de toekomst te voorkomen. En ik heb daar ook een groot vraagteken bij staan. Van: wat zijn nou die ongewenste ontwikkelingen? Sport blijft sport en waarom kan dat niet gewoon bij het huidige bestemmingsplan horen? Want dat andere is nu woningbouw geworden. Er staat in het voorstel dat alle bomen aan de randen blijven. Maar als ik de luchtfoto's en de plántekeningen over elkaar heen leg, dan lijkt dat hoogst onwaarschijnlijk. Aan de kant waarschijnlijk nog wel van het Blaricummertolleen. Maar aan de andere kant, naar het bosje toe, daar zie ik op de ene villa eigenlijk alleen maar bomen staan. En die zullen dan toch echt moeten wijken als daar een villa gebouwd wordt. Dus daar wil ik een wat nadere toelichting over hebben. En de vraag is dan natuurlijk: hoe hard kunt u deze uitspraak maken? En dan eendachtig ook bij de Chinees waar de bomen zouden blijven staan, en er al een kapvergunning is afgegeven voor al die mooie bomen daar. Want dat kon helemaal niet. Dat heb ik toen ook gezegd: dat kan niet. Want als je het een over het ander neerlegt, dan kan het niet. Er werd toen bij hoog en bij laag bezworen dat ze wel zouden blijven staan. Dus ik wil daar een harde toezegging over. Dan de welstand. Prima, 4,5-8, was 5-9. Of het ook aangepast is, die hoogte bij het hofje, is onduidelijk uit de zin, eigenlijk. Ik denk het wel. Maar wat wordt er gedaan met de haaks op de weg staande, parallel aan elkaar-kappen van de villa's? Want ook daar was een opmerking over gemaakt van de welstand. En die heb ik niet meer aangepast teruggevonden. Er zijn dus een aantal dingen overgenomen. Een aantal zaken ook niet, van de welstand, die hij gezegd heeft. En het verbaast mij dat er niet een tweede welstandsvergadering is geweest, met alle aangepaste zaken erin. En tot slot, de regels, het vijfde stuk. Er wordt gesproken over groene hagen aan de voorzijde van 1 m en het achtererfgebied 1,80 m. Dat is prima, dat past er ook helemaal. En dat is het enige dat als er afscheiding is toegestaan. Maar als je naar de regels gaat kijken, dan zijn daar gewoon hekwerken toegestaan. En zelfs ook nog met een afwijkingsbevoegdheid. En de vraag is natuurlijk: als er over 10 jaar mensen zich beroepen op de planregels van het bestemmingsplan dat erbij zit, dan kun je met je haag van alles en nog wat doen, maar dan krijg je daar de handen niet meer op elkaar. En nog een opmerking over de regels van de bed en breakfast die erin staan. Die vinden wij eigenlijk veel te ruim voor dit bestemmingsplannetje. Drie slaapkamers extra voor bed en breakfast, ik denk dat we daar niet aan mee moeten werken. Dat was het voorlopig, dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Loeff, Larens Behoud.

De heer Loeff: Ja, dank u, voorzitter. Ja, we hebben natuurlijk een eerste ronde gehad. En dit is de verfijning tot en met bestemmingsplanniveau van het plan. In principe duidelijk hoe de stukken zijn gepresenteerd en aangeleverd. De adviezen van de Commissie Ruimte en Kwaliteit waren ook helder. Wat ik een beetje jammer vind, is dat we niet het tweede advies van de Commissie Ruimte en Kwaliteit hebben naar aanleiding van de herziening. Omdat in het voorstel wel een aantal opmerkingen zijn gemaakt over hoe en een en ander verwerkt is. Maar ja, ik had het wel fijn gevonden als uiteindelijk ook de commissie zijn schriftelijke bevindingen hier ten tafel waren geweest. Want dan hadden we ook helemaal een positief gevoel kunnen hebben over hoe de opmerkingen verwerkt zijn. Eigenlijk een paar vragen. De ene vraag gaat eigenlijk over de bestemming wonen achter de villa's. Is dat niet een enorm groot stuk? En hoeveel vierkante meter kan er straks vergunningvrij worden bijgebouwd, als dit bestemmingsplan is vastgesteld? Want wat betekent het als je nu het blokje intekent met de villa en alles achter halverwege de voordeur bestemd als wonen? Dan vrezen wij dat er toch een behoorlijke massa bij kan komen. Is het niet verstandig om een deel van dat stuk te bestemmen als tuin? Dan is dat ook een duidelijke scheiding. Ik kan me voorstellen, je ziet in een bestemmingsplan rond de hofjes gewoon een groenstrook. En ik zat een beetje met die ingang en die entrees van die villa's te kijken. Maar goed, daar heeft welstand verder niks over gezegd, Commissie Ruimte en Kwaliteit, maar ik vond het een beetje apart met die hagen. Hoe je dan opritjes creëert en zo. Dat vind ik een ding. Ja, en er wordt heel erg gezegd: het past bij de Larense stijl. En dan zie ik een witte villa. En dan denk ik: nou, volgens mij -ik zie ook referentiebeelden van hofjes met hele leuke 18^e-eeuwse schuifraampjes- wat is nou precies het referentiebeeld? Want krijgen we straks gewoon 10 witte villaatjes met kapjes? Of witte huisjes met kapjes en twee witte villa's? Of krijgen we iets wat gewoon baksteen is en een wat meer eigen karakter heeft? Ik vind zelf het beeldkwaliteitsplan daar niet helder over. Ik vind het ook jammer dat de Commissie Ruimte en Kwaliteit daar niks over heeft gezegd. En ik ben een beetje bezorgd dat we straks gewoon een soort standaard witte villaatjes krijgen met crematoriumgrind op de oprit en een paar auto's. En is dat dan de kwaliteit die je wil? Ik denk dat daar wel iets meer ambitie in het beeldkwaliteitsplan zou mogen zitten, om daar toch net even wat meer inspiratie uit te halen om daar echt iets bijzonders neer te zetten. Dus dat was eigenlijk de hoofdvraag. En verder, ja, ziet het er qua opzet gewoon wat ons betreft netjes uit. En hopen dat ook de woninkjes in de hofjes betaalbaar kunnen worden. Dus de vraag is ook naar de wethouder of hij, gezien de vorige ronde waarin een toezegging werd gedaan van maximaal € 350.000-€ 400.000, of hij binnen de stijgende bouwkosten die prijs nog steeds te handhaven acht. En of dat dus nog steeds betaalbare woningen worden voor mensen die hier voorrang zullen krijgen. Dat waren onze vragen en opmerkingen.

De voorzitter: Dank u zeer. De VVD is ook weer vertegenwoordigd. U bent van harte welkom, mijnheer Faas. Mag ik u gelijk het woord geven?

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Allereerst excuses, ik ben nog wat in vakantiesferen. En het was me eerlijk gezegd ontgaan dat wij op deze vroege tijd al aanvingen met deze commissie. Excuses daarvoor. Ik weet niet of ik de tweede spreker ben in dit verband. Dus het zou kunnen zijn dat ik vragen stel die anderen al gesteld hebben. Maar aan de orde is het peilingen van meningen en gevoelens van deze commissie. Ik kan alvast verklappen dat de VVD overwegend positieve gevoelens heeft ten aanzien hiervan. En ik heb nog twee vragen. De eerste vraag. Voor die knarrenwoningen -dat mogen we niet meer zeggen, geloof ik- maar de bejaardenwoningen of hoe wij ze dan ook zullen aanduiden, komt daar een anti-speculatiebeding bij? Is dat het plan? En wellicht zou de wethouder kunnen toevoegen hoe dat anti-speculatiebeding er dan precies uitziet. En ten tweede: is het mogelijk en wenselijk -en is dat ook het plan- om een soort voorkeursregeling voor inwoners van Laren te realiseren voor deze woningen? Dat zijn mijn twee vragen, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan D66, de heer Grunwald, D66.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. Die plannen zijn eerder op tafel geweest hier. We hebben ons toen al positief over uitgelaten. Dit zijn we nog steeds. We zijn zeer verheugd dat er dus in ieder geval wat meer betaalbare woningen in Laren bijkomen. En ik sluit me aan met de vraag van de heer Faas. Of dat ook echt werkelijkheid wordt, gezien de stijgende huizenprijzen. Tenslotte, ja, ik heb alleen maar nog als opmerking dat ik wil refereren aan de opmerkingen van MooiSticht over de beeldkwaliteit van het plan. Ik denk dat we inderdaad het Laren verplicht zijn om binnen de mogelijkheden er ook zoveel mogelijk weer een pareltje van te maken. Want het zit ook een beetje in de entree van het dorp. Dus het is goed zichtbaar. Dat zou fijn zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos, Grunwald Laren. De heer Vos heeft het woord.

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb gelukkig nu mijn mond wel leeg. En een beeldplan dat geeft iets over de buitenkant. En voordat we gaan steggelen of er nou weer blauwe of rooie dakpannen moeten zijn, al gelang de politieke voorkeur. Volgens mij, als je het over de buitenkant hebt, dan ga je het ook heel erg hebben over de binnenkant. En de binnenkant heb ik het over de bewoners. En ik lees er echt helemaal niéts over. En volgens mij -maar dat kan misschien de architect mij straks duiden- is de binnenkant onlosmakelijk verbonden met de buitenkant en de inrichting, kan ik me zo voorstellen. Het is een woord wat niet meer gebruikt mag worden, een knarrenhofje, maar als het toekomstbestendig moet zijn, nou, dan zou ik er maar geen drempels inleggen om maar een simpel voorbeeldje te noemen. Dus ik zou van de wethouder willen weten in welke doelgroep hij nu aan het denken is. Ik hoor alleen maar prijzen noemen. Prijzen daar kan ik niet zoveel mee. Maar ik zou wel heel graag willen weten welke doelgroep we hier gaan bedienen. En we hebben hier in Laren geen grote hoeveelheden bouwgrond die we tot onze beschikking hebben, en waar we zelf het zeggenschap over hebben. Nou, er is al een knieval gedaan naar de liberalen dat er grote villa's komen te staan. Twee, prima. Maar er wonen ook nog andere mensen in dit dorp. En mijn vraag aan de wethouder is: wie komen erin te zitten? En in hoeverre is er al rekening mee gehouden?

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan het college, de heer Stam. Wellicht, mevrouw kan zich daarbij voegen.

De heer Stam: Ik ga. Maar ik heb net mevrouw Van Beek, als u het goed vindt, uitgenodigd hier.

De voorzitter: Dat vind ik zeker goed.

De heer Stam: Want het is allemaal erg op de achtergrond.

De voorzitter: Dat zou ik zeer verwelkomen.

De heer Stam: Mevrouw gaat nu met haar stoel aan de gang. Laat ik beginnen met de vraag van mijnheer Van den Berg die ook door mevrouw Timmerman is gesteld. De vraag namelijk over wat bedoelen wij op de pagina, wat was het, 9, met de opmerking over de ligweide? De ligweide dat heeft te maken met het feit dat we een onderzoek hebben gedaan naar de milieubelasting, of het geluid zou je kunnen zeggen, die een invloed zou kunnen hebben op de woningen. En het voorstel wat we hebben gedaan is om zoveel mogelijk datgene -we willen dus de bestemming als zodanig niet veranderen- maar we willen wel datgene wat op de ligweide ligt, als het ware vastzetten. Om te voorkomen -je kunt je voorstellen- er ligt bijvoorbeeld een splashpark. En op dat moment dat je dat splashpark -daar hebben we dat onderzoek naar gedaan- wil gaan veranderen en de

geluidseffecten gaan weer veranderen, dan wil je dat niet. Dus in principe hebben we met de SBL gesprek gehad over datgene wat we zouden willen in het licht van de ontwikkeling van deze ligweide. Maar we willen de bestemming als zodanig niet veranderen, maar we willen eigenlijk op de oude ligweide om het dan zo te zeggen, datgene wat daar ligt -daar ligt een voetbalveldje, daar ligt een splashpark en er ligt geloof ik nog een zandbak, als ik me goed herinner- dat je die in ieder geval vastzet. Zodat daar niet allerlei activiteiten gaan plaatsvinden die weer effect zouden kunnen hebben op de toekomst wat betreft geluidsoverlast van de huizen. Dat is wat de bedoeling daarvan is. En als u de stukken heeft gezien, dan zie je dat eigenlijk dat onderzoek aangeeft dat op de begane grond geen enkel effect, of in ieder geval onvoldoende effect optreedt om verder daartegen op te treden. Maar dat bijvoorbeeld op de bovenverdieping, waar mensen slapen in het algemeen, wel enige geluidslast zou kunnen zijn. Maar tegelijkertijd weten we dat die ligweide, de oude ligweide in dit geval, het zwembad gaat om 21:30 uur dicht. En is maar acht maanden of iets dergelijks is die oude ligweide open. Dus wij achten dat op die manier te regelen een prima oplossing. Dan wat betreft -ja, mevrouw Timmerman heeft gezegd: jammer van de aantasting van het groene gebied- ik denk dat we daar voldoende over gesproken hebben. Misschien dat Nienke zo dadelijk even kan ingaan op het MER-besluit. Als je wil. En de bomen bij de villa's. Wij gaan natuurlijk zoveel mogelijk proberen die bomen te sparen. Maar als we daar willen bouwen, dan zullen we ook iets aan de bomen moeten doen. In hoeverre daar, als dat echt invloed zou hebben op die bomen, dan kunnen we natuurlijk altijd ietsje schuiven met de bouwvlakken zelf. En wat dat betreft is het uitgangspunt dat -en dat ook een toezegging- dat we die bomen zo veel mogelijk zullen sparen. Maar we zullen ze niet allemaal kunnen sparen als we willen bouwen. Dan kun jij misschien ook wel iets zeggen over de hekwerken die zouden zijn toegestaan, na verloop van tijd. B&B dat vind ik op zichzelf wel een goed punt. Dat is mij wel ontgaan, moet ik eerlijk zeggen. Ik zou het ook niet erg vinden als dat, moet ik eerlijk zeggen, uit het bestemmingsplan zou verdwijnen. Dus ik kan me ook niet voorstellen dat het de bedoeling is dat we -als dat kan tenminste- dat we op die plek daar die B&B zouden willen toestaan. Dus dat vind ik een heel terecht punt. Het jammere van het tweede rapport Ruimte en Kwaliteit. We hebben, ik dacht, het eerste rapport er wel bijgedaan. Is het niet? Zei ik dat goed? Oh, dat is deze. Maar geen tweede rapport. Is dat er? Nee, oké. Dat is er nog niet. Dan het punt van mijnheer Loeff: achter de villa een te groot vlak om, en daar kan dan vergunningsvrij gebouwd worden. Dat kan natuurlijk. Maar ook daar, de regels zijn natuurlijk bekend. Je mag er maar 100 m, geloof ik, vergunningsvrij bouwen. Afhankelijk van de grootte van het achtergebied. Misschien dat je daar nog iets van zou willen zeggen, Nienke. De betaalbaarheid is naar gevraagd. Ik heb de vorige keer gezegd € 350.000-€ 400.000. Ja, ik weet dat natuurlijk niet zeker. Ik wil graag ook van de commissie en de raad horen wat zij ervan vinden. Want ik weet op dit moment helemaal niet, je hoort er de meest onrustbarende verhalen over. Dat prijzen van materialen helemaal uit de pan rijzen. Er is bijna geen hout te krijgen. Het staal is; de aannemers zitten hartstikke vol. Et cetera, et cetera. Dus ik hoop dat we die prijzen wel degelijk op die niveaus kunnen handhaven. Omdat ik ook echt vind dat het bereiken van de betaalbare middensegmentwoning, dat dat een belangrijk uitgangspunt voor het college en ook voor de raad zou moeten zijn. Dus je moet dan bereid zijn om dat ten koste te laten gaan van de eventuele netto opbrengst. Er zit hier weliswaar de wethouder van financiën naast. Daar heb ik verder niet mee overlegd, maar dat zou ik wel een belangrijk uitgangspunt vinden. En dat sluit aan op de vraag die meneer Faas ook stelt: hoe ga je die huizen -met name waar het gaat om de hofjeswoningen- hoe ga je die prijs in de hand houden? Nou, we hebben op de Houtzagerij anti-speculatiebeding toegepast. En niet alleen anti-speculatiebeding alleen, maar we hebben ook afgesproken dat er niet doorgebroken mag worden, bijvoorbeeld. Je mag niet verhuren. En nog een aantal van dat soort bepalingen. We zullen dat zeker willen toepassen op die hofjeswoningen. In hoeverre dat vijf jaar is, of 10 jaar is, daar moeten we nog een besluit over nemen. Maar dat zal zeker in het licht van de tender die we hebben aangekondigd, als het bestemmingsplan er eenmaal is, zal dat onderdeel worden van de afspraken. En hoe dat eruit ziet, ja, dat kan ik op dit moment niet zeggen. Anders dan dat ik, maar ik hoor graag wat u ervan vindt, maar dat vind ik in ieder geval een stevig anti-speculatiebeding op de

huizen zullen toevoegen. Tweede vraag van de heer Faas was: hoe is het met voorkeursregeling inwoners? Ja, we zitten wat dat betreft in de vrije sector. Dus ik kan op zichzelf niet een voorkeursrecht als zodanig juridisch vastzetten. Maar ik kan wel, zoals het ook op de Houtzagerij gebeurd is, proberen in de toewijzing voorrang te geven voor diegenen die bijvoorbeeld sociale woningen achterlaten. En die een doorstroming bevorderen. En ik kan natuurlijk een zekere voorrang, in overleg met makelaars, geven aan bewoners die wat sneller kunnen inschrijven wellicht. Maar ik kan niet juridisch afdwingen dat dat uitsluitend voor bewoners van Laren kan gelden. Dan dat mijnheer Grunwald daar positief over is, de pareltje. Ja, ik hoop dat het met datgene wat we nu hebben laten zien. Ik vind het ook helemaal niet erg als u zou zeggen: ik zou het liefst willen dat een hofje er zo uitziet. Want we hebben er ook een paar voorbeelden van laten zien. En het is van belang -en daar heeft meneer Loeff ook naar gevraagd- wat is nou de samenhang tussen die hofjes en de villa's? Dat moet een behoorlijke samenhang zijn. En ik weet niet precies wat crematoriumgrind is, maar als ik denk te weten wat hij bedoelt, dan denk ik niet dat dat daar moet liggen. En het is ook niet de bedoeling, lijkt me, dat daar allemaal witte huisjes komen. Maar het moet natuurlijk in de groenomgeving passen. Maar dat beeldkwaliteitsplan is voor een deel natuurlijk, geeft een aantal suggesties. En het kan helemaal geen kwaad als u daar ook wat van zou vinden, lijkt mij. En mijnheer Vos heeft gevraagd: wat voor doelgroep? We hebben altijd gezegd: we richten ons op senioren. Maar ik heb altijd gezegd: in zo'n seniorenhofje is het altijd goed als daar ook wat jeugdigen zouden kunnen komen wonen. Om het wat plastisch te zeggen: dan kan oma op de kleinkinderen passen en kunnen de jeugdigen op oma passen. Dat vind ik een mengeling die interessant zou kunnen zijn. En dan zou je kunnen zeggen dat we 7-8 woningen voor senioren en 2-3 woningen voor jeugdigen proberen te realiseren. Dat zou wat mij betreft, maar laat u eens horen wat u daarvan vindt, zou ik een mengeling vinden die heel goed zou kunnen. Dan geef ik het woord aan Nienke, die misschien ook nog meer vragen heeft die ik heb overgeslagen. Ik geef jou ...

Mevrouw Van Beek: Ik zou de vraag over het MER-beoordelingsbesluit nog beantwoorden. Dit komt voort uit de Wet Milieubeheer, als een wettelijke verplichting. Het is pas verplicht om een MER-procedure te doorlopen als je 2000 woningen of meer gaat bouwen. Dat is de drempelwaarde. Maar daar zitten we hier natuurlijk ver onder. Maar de wetgever heeft wel gezegd: ook al zit je eronder, dan moet je nog wel motiveren dat alle milieuaspecten in orde zijn. En daarvoor moet het college zo'n MER-beoordelingsbeslissing nemen. En die grens ligt op ongeveer 11-12 woningen, dat je zo'n beslissing moet nemen. Nou, in dit geval gaat het om 12 woningen. Dus we hebben ook gezegd: laten we het zekere voor het onzekere nemen en dat besluit nemen. En uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt ook wel dat alle milieuaspecten zijn onderbouwd. Dat vanuit milieu geen belemmeringen zijn om deze ontwikkeling in gang te zetten. Er was ook nog een vraag over hekwerken. Dat is in het beeldkwaliteitsplan, nemen we nu op dat we daar hagen willen. Het klopt dat in de regels van het bestemmingsplan staat: 2 m in het achtergebied, of één meter voor de voorgevel. Ja, of we dat nou wel of niet in het bestemmingsplan opnemen, het is sowieso vergunningvrij ook. En dat is dus wel precies de reden dat we het beeldkwaliteitsplan hebben opgesteld. Zodat we daar als gemeente op kunnen sturen. En hetzelfde geldt voor de vraag over de vergunningvrij bouwen bij de vrijstaande woningen. De regeling voor het vergunningvrij bouwen is ruimer dan wat we in het bestemmingsplan toestaan. Dus volgens mij is dat in het bestemmingsplan 60 m² aan bijgebouwen. Ja, vergunningvrij zul je kunnen gaan tot -dat hangt een beetje af van hoe groot de kavel uiteindelijk wordt- maar zal het inderdaad uitkomen ergens tussen de 100 en 150 m² aan bijgebouwen in totaal. Ja, dat is vergunningvrij. Dus dat kunnen we moeilijk verbieden. Volgens mij waren dat de punten waar ik nog op in zou gaan.

De voorzitter: Oké. Kan de commissie hiermee ..., u wilt graag nog even een tweede reactie geven. De heer Van den Berg, CDA.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dank u wel. Met betrekking tot de vraag die ik zelf stelde over de ongewenste ontwikkelingen, heeft de wethouder dat uitgelegd. Aan de andere kant denk ik dan van: leggen we dus eigenlijk het gebruik van de ligweide van het zwembad, of de sporthal, voor de toekomst wel vast. En ik vraag me af of dat een gewenste ontwikkeling is. En ik trek even een parallel bijvoorbeeld met vroeger toen we het Hamdorff-complex bouwden hebben we de plint daaronder bezwaard dat daar geen terras mocht komen. Omdat het voor de toekomstige bewoners niet leuk zou zijn. Maar zo zijn er misschien nog wel een paar voorbeelden te bedenken. Dus het is eigenlijk best een gevaarlijke actie lijkt me haast om het zo specifiek in de bestemming op te nemen. Al was het maar omdat we helemaal niet zien zitten wat er in de toekomst gebeuren gaat. En ik vroeg me af of de wethouder daar nog zijn ideeën over kan geven. En nou hebben er wat collega's nog een opmerking gemaakt en daar kwam een antwoord van de wethouder op. Maar ik kan u melden dat vanmorgen in de krant stond, dat de grondstoffen drastisch goedkoper zijn geworden. Dat kan eraan liggen welke krant je leest. Dit was de Volkskrant. Maar door de pandemie die voorbij gaat, zijn alle grondstoffen van hout, metaal en dergelijke naar beneden gegaan. Dus ik denk dat het met de bouwprijzen van de woningen wel mee zal vallen. En dan sluit ik even aan op collega Faas. Die vroeg naar het anti-speculatiebeding. U gaf net aan dat het woningen zijn van € 350.000-€ 400.000, vrij op naam. Maar dan lijkt het me ook ingewikkeld om daarin te gaan kiezen of daar ouderen en/of jongeren gaan wonen. Want volgens mij kun je daar dan ook niet zoveel op sturen. Maar ik zat eigenlijk te denken of het nog een optie is om bijvoorbeeld met degenen die gaan verkopen een half jaar lang inwoners uit Laren die een huis achterlaten - ook misschien wel in de vrije sector- een soort van voorrang te geven. Voordat het echt in de breedte de markt opgaat. En of dat een denkrichting is die misschien wel hier toepasbaar is. En dan als laatste. Over de MER heeft u dan uitgelegd. Als we daar maar niet zo meteen verderop risico's mee lopen. Dus ik wil graag nog even het antwoord hebben dat, los van dat het technisch misschien wel klopt, dat we daar niet mee de bietenbrug op gaan. Doordat zo meteen een of andere stichting of een andere club zegt dat we de MER omzeilen. Nou, dat waren nog even, voorzitter, de opmerkingen in de tweede termijn waar ik graag nog een reactie op zou willen. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Timmerman, Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ik neem gelijk de laatste vraag over, want die had ik hier ook staan. Het NNN-gebied, die MER. Welke risico's lopen we met het oog op de bouw, stikstof en het naastgelegen NNN-gebied? Wat er niet beantwoord is, dat is mijn vraag over de zeer uitgebreide bed en breakfast-mogelijkheden. En zeker in die, het geldt voor het hele plangebied, dus zeker voor die kleine huisjes, kan het dan in de rede om -je ziet het in steden ook gebeuren- om veel te gaan verhuren. En ik dacht niet dat dat hier de bedoeling is. Want als je zes mensen tegelijk mag hebben in je bed en breakfast, dan vind ik dat behoorlijk veel. En de hagen. Ja, er wordt wel gezegd: ja, het staat in het beeldkwaliteitsplan. Maar in the end is dat juridisch niet bindend. En als er iets anders in de regels van het bestemmingsplan staat, dan kan daar later altijd van afgeweken worden. En op gewezen worden. En dan kan er juridisch worden afgedwongen dat er toch gewoon normale zaken komen. Dus ik zou het gewoon in het bestemmingsplan vastleggen. Dat is het meest juridisch veilig. En dat zijn mijn opmerkingen, tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Loeff.

De heer Loeff: Ja, dank u, voorzitter. Ja, iets moois. De heer Stam is altijd goed in mooie wensen te uiten. En daar zet ik dan toch maar weer een bedenking tegenover. Als ik het beeldkwaliteitsplan lees, dan zien we veel plaatjes in steen met hout. Roodbruin, dat, dat, dat en wit. En vervolgens zien we de villa's wit. En dat zou dus kunnen betekenen dat we witte villa's krijgen. Ja, ik ga hier toch -als we bedenkingen mogen uiten- pleiten

voor aanpassing van het beeldkwaliteitsplan. Waarbij dat wit een ondergeschikte toon heeft. En dat er een plintje is dat wit is of een dingetje, vind ik prima. Maar ik vind het veel warmer als je gewoon een hofje in baksteen neerzet. En dat zie je gewoon op de referentiebeelden. De witte villa's die vind ik detonerend. En als je daar gewoon hout en natuurlijke materialen toepast, dan vind ik dat eigenlijk toch veel meer een hofjesidee geven en mooier. En als mijnheer Stam het dan heeft over de eenheid. Ja, dan zou ik een witte villa bestellen en dan worden de hofjeswoningen ook wit. En wil je dat daar? Dat is een beetje de vraag. Dus mijn voorkeur zou zijn voor natuurlijke materialen. Wat ik ook een beetje goedkoop vond, dat was nog het tweede wat ik eigenlijk zag. Ik heb het in de eerste termijn niet gezegd. Dat was de hagen, die worden kant-en-klaar aangeleverd op een onderstel, 1,80 m hoog. En als je nou kijkt naar het parkeerterreintje, dan zie je eigenlijk op 5 m overal een haag van 1,80 m van klimop staan. Is dat sociaal veilig? Is dat wenselijk? Als je kijkt naar het hofje wat elders in Laren is gebouwd, dan zie je ook de achterkanten die gewoon lagere tuinen hebben. Dus ik zou voor de sociale veiligheid alleen al, willen vragen of die hagen aan de zijkanten van de parkeerplaats in ieder geval laag kunnen zijn. Zodat er gewoon ook wat sociale controle is. En nu zie ik in het beeldkwaliteitsplan althans dat er donkergroen, ongeveer vanaf de voordeur over het hele gebiedje 1,80 m wordt neergezet. Ja, ik denk dat dat een heel sociaal onveilig parkeerplaatsje wordt. En de bewoners ongetwijfeld het gevoel hebben dat ze heel veilig zitten. Dus dat zijn eigenlijk twee aandachtspunten. En mijn collega had nog een vraag over een wandelpad.

De heer Van Goozen: Ja, als het mag. Bij een van die voorlichtingsavonden hebben we het gehad over hoe de voetgangers het perceel moesten verlaten. En dat mis ik hier een beetje in. Er werd toen gezegd: ze moeten eerst de Blaricummertolleen oversteken. Dan moeten ze rechtsaf richting Graafland en dan door. En toen zei de heer Makker, die zei: bij mij om het pand zit een behoorlijke brede strook. Maar ik kom dat nergens tegen. En ik weet niet of dat ook opgenomen is in het verhaal.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de heer Faas. De heer Grunwald, D66.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ik zei in de eerste ronde al dat wij blij zijn met de plannen. Die blijdschap komt met name ook voort uit het feit dat er gebouwd wordt voor een doelgroep die minder te besteden heeft aan een huis. Nou is het zo dat ik in de eerste ronde ook weer allerlei opmerkingen en vragen gehoord heb over de toewijzing van de huizen. Waar gaan ze dan naartoe? Hoe duur worden ze? En dit soort dingen. Ik wil hierbij aangeven dat het voor ons in ieder geval van het opperste belang is dat die huizen dus in juiste handen uiteindelijk terechtkomen. En dat schuurt een beetje met wat vragen, opmerkingen van de wethouder over wat haalbaar is qua prijs en toewijzing en dit soort dingen. Maar ik wil dus nadrukkelijk aangeven dat ik het van het grootste belang vindt voor Laren in ieder geval, dat we dus ook in dit segment iets gaan bouwen. En dat ook realiseren. Dus het zou de zaak zeker behulpzaam zijn, als er een nota van uitgangspunten kwam die aangeeft hoe met deze materie omgegaan wordt. Dus waarin staat inderdaad welke mogelijkheden worden aangegrepen om die huizen gericht naar een bepaalde doelgroep toe te kunnen sturen. Wat wordt er met het anti-speculatiegeding gedaan? Wat wordt gedaan om te voorkomen dat de huizen in handen van speculanten vallen? En wat wordt gedaan om oneigenlijk gebruik, zoals bed en breakfast bijvoorbeeld, te voorkomen? Dat maakt namelijk dat we als we die uitgangspunten kunnen eerbiedigen uiteindelijk, dat we dan inderdaad ook de kans zo groot mogelijk maken om die huizen dus aan de juiste mensen toe te wijzen. En ik ben het wel met de wethouder eens dat zeker een regel waarbij mensen voorrang hebben die een sociale huurwoning achterlaten, die moet er zeker ook in komen te staan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Vervolgens de heer Vos, Grunwald Laren.

De heer Vos: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Grunwald, mensen die een sociale huurwoning achterlaten, kunnen geen € 1200 hypotheek in de maand betalen, vrees ik. Maar dat is een sideline. Nou, gelukkig heeft de heer Van den Berg dezelfde goede krant gelezen als ik. Dus ik neem aan dat de prijzen iets kunnen zakken als de grondstofprijzen ook weer naar beneden gaan. Dus dat is wel een geruststellende gedachte, hè, want de prijzen hebben toch te maken met een zekere elasticiteit, hoop ik. Ik heb een vraag gesteld en ik heb daar echt geen antwoord op gekregen. En ik ben er wel een beetje aan gewend geraakt inmiddels. Ik heb gevraagd of er een correlatie kon bestaan tussen de buitenkant, zoals het ingericht wordt. En we hebben het dan over dakpannetjes en heggetjes en over de inrichting binnen. En de wethouder geeft aan dat hij toch wel een voorkeur heeft voor een bepaalde doelgroep. Maar hij is wel een beetje vrijblijvend. En volgens mij is wie er gaan wonen tamelijk belangrijk voor hoe je een huis inricht. Ik noemde dus juist de drempels, ik kan nog een paar andere voorbeeldjes noemen. En ik zou het toch heel graag vastgelegd zien. Tweede is dat we gaan praten over bij mogen gaan bouwen van 100 à 150 m² voor de vrije kavels. Ik vind dat eigenlijk wel een beetje gek. Als ik eerst ga nadenken over huizen die dus voor mensen die het met een gewone beurs een huis willen kopen. En die wonen naast mensen die mogen dan 150 m² bijbouwen. Ik vind dat een beetje een kromme redenatie, eerlijk gezegd. En misschien moet toch nog onderzoek gedaan gaan worden of we niet op een andere manier die herkaveling een beetje socialer kunnen gaan inrichten. Misschien kan de wethouder zeggen of hij bereid is of hij daar nog eens naar wil gaan kijken. Dus ik hoop dat de vragen helder zijn geweest. Bij dezen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Dank u, mijnheer de voorzitter. Oké, dat punt van die ligweide. We hadden ook niks kunnen regelen. Dan heb je het grote probleem dat natuurlijk op een gegeven moment daar mensen gaan wonen die uiteindelijk zouden kunnen gaan klagen over eventueel lawaai. Ik denk dat het nogal overdreven is. Maar uit het akoestisch onderzoek blijkt, dat we daar al enige rekening mee hebben te houden. En proberen te doen door juist met SBL afspraken te maken. En SBL in zekere zin is ook de gemeente zelf, natuurlijk. Waarbij we proberen om te voorkomen dat in de toekomst mensen zeggen: nou, we leggen er nog een splashpark bij. Of we leggen er nog een voetbalveld bij. Dus we proberen wel degelijk met SBL -en daar zijn ze ook toe bereid- om die plekken zodanig neer te leggen dat hun bewegingsvrijheid, tenslotte is het een zwembad, dat is hun hoofdfunctie. En daarnaast hebben we een aantal maanden in het jaar dat de mensen ook naar buiten kunnen. Met name de jeugd naar buiten kan. Samen met vaders en moeders en ligstoelen. En wat je wil is, is dat in ieder geval niet in die periode allerlei dingen gebeuren die onwenselijk zijn. Dat proberen we nu in dit bestemmingsplan vast te leggen. Daar zijn we ook over in gesprek met SBL. Die zijn het er op zichzelf ook mee eens. Het enige wat je zou kunnen doen, is zeggen: mag je bijvoorbeeld zo'n voetbalveldje in dezelfde lijn - parallel bijvoorbeeld aan de wand die er staat- verschuiven? Daar zou ik zelf nog wel toe bereid zijn. Maar zo'n splashpark. Wat je niet wil dat daar bijvoorbeeld een drie keer zo groot splashpark ontstaat. Want dat geeft heel veel meer lawaai en gedoe. En dat proberen we op die manier te voorkomen. Ik ben zelf erg betrokken geweest bij het inrichten van dat splashparkje, dankzij een gift van een belangrijke inwoner. En ik denk dat SBL heel gelukkig is met dat splashpark. Maar ook dat niet zal willen uitbreiden. Dus in die zin, zie ik niet dat het de mogelijkheden van het zwembad, terwijl het gewoon een secundaire functie is, al erg zou inperken. Dan de grondstoffen. Ik hoop dat u gelijk heeft, dat die prijzen inderdaad omlaag gaan. Maar of dat nou werkelijk is, dat zullen we afwachten. Ik heb net al aangegeven: de mate waarin we met de prijs kunnen spelen, hangt ook af van de wijze waarop we al of niet de netto opbrengst willen maximaliseren. Daar heb ik net van gezegd: ik heb op zichzelf, minstens even groot belang hecht ik, en dat heb ik ook altijd gezegd, aan het feit dat juist dat middensegment de mogelijkheid krijgt om huizen te kopen die nog betaalbaar zijn. En dat brengt me ook gelijk op dat punt wat ook aan de orde komt van: hoe ga je om met -wat mijnheer Grunwald zegt- B&B? Daar heb ik

al van gezegd: dat vind ik prima om dat eruit te halen. Dat vind ik een uitstekende suggestie. Ook met de Houtzagerij. Ik was niet van plan een uitgebreide nota van uitgangspunten nou weer te gaan maken. Ik heb net al aangegeven dat een bewoningsplicht, een niet mogen verhuren van ruimten, anti-speculatie en dat soort zaken zal onderdeel uitmaken, net zoals dat op de Houtzagerij is gebeurd. En dat heb ik ook gedaan, op een goede manier volgens mij, onderdeel uitmaken van de manier is zoals we die huizen naar de markt gaan brengen. Dus dat wordt in die tender, zal dat heel specifiek worden meegenomen. En u mag ervan uitgaan als ik dat zo zeg, dat dat een toezegging is vanuit het college om het ook zo te doen. Dan dat hele punt van toewijzen. Kijk, juridisch gezien mogen wij geen voorkeur geven aan mensen uit het dorp op zichzelf. Maar daarom is het ook niet handig om daar heel formeel over te praten. Je kunt beter dat informeel proberen te regelen. Want op het moment dat iemand zegt: ja, ik wens een huis te kopen, maar ik kom uit Bussum, dan heb ik op zichzelf geen juridische basis. Maar op het moment dat ik het toevalligerwijs wat eerder heb aangeboden aan Larense inwoners, dan heb ik wat meer kans dat zij de kans hebben om dat te kopen. Ik zou zelf willen afraden om dat te formaliseren. Probeer dat zo informeel mogelijk te regelen. Punt van mijnheer Loeff kan ik me heel goed in vinden. Als de raad, of de commissie in dit geval, al zijn wensen en gevoelens laat weten, van: wij hebben liever natuurlijke materialen in gebruik voor zowel de hofjeswoningen als de villa's, vind ik prima. Dus dan zullen we daar het beeldkwaliteitsplan wat mij betreft op aanpassen. Doen we daar een keuze in. Dus ik zit ook niet te wachten op witgepleisterde huizen die daar komen te staan. Dus ik kan daar prima mee leven. Misschien dat mevrouw Van Beek nog iets nog wel zeggen over die hagen zo dadelijk, van 1,80 m. Sociale controle is natuurlijk wel een punt. Aan de andere kant, ik kan me ook wel voorstellen dat aan de zijkant van huizen heb je ook weer een wettelijk recht om daar hogere hagen te mogen zetten. Dus de vraag is ook of je niet bezig bent een wettelijke recht van mensen in te perken, terwijl je dat eigenlijk niet kunt of mag. Punt van mijnheer Van Goozen over het wandelpad. Dat klopt, we hebben de hele suggestie van mijnheer Makker hebben we inderdaad overgenomen. Staat volgens mij niet zo beschreven in het plan als zodanig. Maar wel -of wel want dat weet ik niet helemaal zeker- maar het is wel uitgebreid besproken. Dus het wandelpad gaat echt lopen langs dat stuk wat we nog ter beschikking hebben aan de westelijke kant van de Blaricummertollaan. Om zo aan te sluiten op de Eemnesserweg. Dus dat is ook absoluut de bedoeling. Dan, misschien dat jij nog iets zou willen zeggen, Nienke, over die NNN en het effect van stikstof in de MER in dat verband. Even denken, dan moet ik uitkijken dat mijnheer Vos mij niet weer beschuldigt dat ik zijn vraag niet beantwoord. Maar de inrichting. Ik weet niet goed, u heeft het over pannen op de daken. En dat moet een verhouding hebben met de binnenkant. Ik weet niet goed wat u ermee bedoelt...

De heer Vos: Zal ik het nog even toelichten, mijnheer de voorzitter? Want ik heb het idee dat de voorzitter mijn vraag ...

De voorzitter: U wilt iets toevoegen. Gaat uw gang, mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja. Nou, ik maakte een kwinkslag, mijnheer de wethouder. Dat wij het weer over dakpannen zouden gaan hebben. En dat heeft hij misschien anders opgevat dan ik bedoelde. Ik zal geen grapjes meer maken in uw richting. Ik heb gevraagd of u kunt toelichten hoe de buitenkant inrichting het beeldkwaliteitsplan, zoals die nu voorligt, hoe dat rijmt met straks de eisen die de toekomstige bewoners gaan hebben. Want de eisen die de bewoners hebben, die zullen afhankelijk zijn van bijvoorbeeld hun levensfase, hun leefomstandigheden en dergelijke. Dus dat was mijn vraag. En ik zal geen grapjes meer maken.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Nou, mijnheer Vos, als ik grapjes van iemand op prijs stel, bent u het wel. Dat zou me buitengewoon spijten als u dat nou niet meer doet. Maar ik snap toch die vraag niet goed, moet ik eerlijk

zeggen. Kijk, wie er dan ook in komt. Of dat jeugdigen zijn of senioren, in wat voor omstandigheden dan ook. Alleen of met z'n tweeën. Ja, ik denk niet dat we ons er gaan bemoeien met de inrichting. En ik heb nog nooit meegemaakt, tenminste niet bij mijn weten in ieder geval, dat we beeldkwaliteitsplannen gaan vaststellen over de inrichting. Er zijn sommige dingen die ik in ieder geval toch belangrijk vind dat overgelaten wordt aan mensen zelf. Dus ik zou niet goed weten wat u bedoelt met "Moeten wij ook niet wat vinden van de inrichting van een huis?". Ik snap echt niet wat u bedoelt. En ik doe mijn uiterste best.

De heer Vos: Zal ik dan nog een poging wagen?

De voorzitter: Mijnheer Vos, mijnheer Vos, mijnheer Vos?

De heer Vos: Ja, voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Vos, zou u via de voorzitter willen interrumperen?

De heer Vos: Ja, dat zal ik doen, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dat zou ik buitengewoon doen. En u krijgt voor de laatste keer de gelegenheid de toelichting te geven. Overigens, ik stel vast, als iemand iets niet begrijpt, is het niet noodzakelijk aanleiding om het nog een keer uit te leggen. Maar gaat uw gang.

De heer Vos: Nou, dat lijkt mij wel. Want als iemand...

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Vos. Gaat uw gang, mijnheer Vos.

De heer Vos: ... dan moet je het nog een keer uitleggen. Want '...' gedaan, mijnheer de voorzitter. En ik wil graag de wethouder ter wille zijn. Ik kan me voorstellen dat als je een pand gaat inrichten, gaat maken, dat je rekening houdt met de toekomstige bewoners. Dat is niet zo gek. Aan de binnenkant dat zie je ook aan de buitenkant, lijkt mij. Het lijkt mij als iemand een fervent gebruiker van een scootmobiel is, dat hij een andere berging wil als dat dat iemand is die nog driewielers in de familie heeft. Om maar iets te noemen. En dat was wat ik bedoelde. Ik vergrijp me weer aan een voorbeeld, met het risico dat u het dan niet begrijpt. Maar dat is wat ik bedoelde.

De heer Stam: Ja, mijnheer Vos, ik begin het langzamerhand door te krijgen. Maar ik kan niet anders zeggen dan dat op het moment dat ik niet weet welke mensen daar precies in gaan komen, ik kan u dat persoonlijk ook aangeven. Er zijn oude mensen die buitengewoon vitaal zijn. Die hebben geen rollator staan, die hebben geen scootmobielen staan. En die willen gewoon op hun eigen manier hun huis kunnen inrichten. En daar zal misschien een 56-jarige man komen die al in een scootmobiel zit. Ja, dan zal die man die dat huis koopt, in overleg met de aannemer neem ik aan, en dat huis zodanig ... En dan zeggen: kan dat muurtje daar opzij? Kan ik mijn scootmobiel kwijt? Of kan ik dat in de berging kwijt? Dat is toch de manier waarop het zal gaan. Ik bedoel, ik kan niet speculeren over -het spijt me dan als ik u teleurstel- maar ik zou niet weten hoe ik een vraag zou moeten beantwoorden hoe ik voor toekomstige bewoners een inrichting zou moeten aangeven. Dus met alle respect...

De voorzitter: Precies!

De heer Stam: ... voor de vraag, ik kom daar niet veel verder dan...

De voorzitter: Het punt is uitputtend behandeld, lijkt mij, op dit punt. De ambtenaar nog een paar toevoegingen?

Mevrouw Van Beek: Was over de MER nog een vraag, de stikstofberekening. Er is een stikstofberekening uitgevoerd. En daaruit blijkt dat het project geen negatieve invloed heeft op de omliggende gebieden. Het gaat daarbij met name ook om Natura 2000-gebieden. En het gebied dat boven het plangebied ligt, is geen Natura 2000-gebied. Maar goed, uit die berekening blijkt dat het geen negatieve invloed heeft op het project. En er was nog een vraag over die hekwerken bij die vrijstaande woningen. De hoge hagen, ja, uit het oogpunt van sociale veiligheid. Een beetje hetzelfde. Ik snap hem wel, inderdaad. Maar ook hier zit je weer in het achtererfgebied van die vrijstaande woningen. Ja, ook daar geldt weer vergunningvrij mag je daar wel tot 2 m hoog een erfafscheiding realiseren. Dus je kunt dat ook niet helemaal verbieden, lijkt me. En ik kan me ook voorstellen dat bewoners enige privacy willen in hun achtertuin. Dus dat is een andere afweging weer.

De voorzitter: De heer Loeff, nog een hele kleine toevoeging. En dan besluiten we dit punt.

De heer Loeff: Nou ja, ik ben een beetje verbaasd. Het gaat over een conceptbestemmingsplan. En in het bestemmingsplan kun je alles regelen, juist ook voor voorerven en achtererven. Dus als je zegt: ja, we kunnen het niet regelen. U kunt het heel goed regelen. Zeker omdat het bestemmingsplan gewoon maatgevend is hoe je dat doet. Dus uit het oogpunt van sociale veiligheid gaat u gewoon kijken bij projecten op het Tabakspaadje. De achtertuinen zijn gewoon één meter hoog en grenzen aan het parkeerplaatsje. Dat is één op één dezelfde situatie als hier. En daar is ook een voorerfje. Dus het lijkt me dat dat gewoon een over te nemen idee is om het sociaal veilig te maken.

De voorzitter: Oké. Nog een allerlaatste opmerking van de zijde van mevrouw Timmerman. En dan sluiten we dit punt.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik wil erop inhaken. Dat had ik net eerder ook al gezegd. Als je in het beeldkwaliteitsplan iets regelt en in het voorstel iets zet en de regels die schrijven iets anders voor, dan krijg je dus verwarring alom. En je kunt inderdaad in het bestemmingsplan, in de regels, het is specifiek voor dit stukje ontworpen deze regels. Dus dat kan gewoon allemaal goed geregeld worden.

De voorzitter: Goed. Ik denk dat we voldoende stof hebben gegeven aan de college om de procedure voort te zetten. Zodat in latere instantie een en ander opnieuw als raadsvoorstel kan worden voorgelegd.

De heer ...: Voorzitter, nog een vraag.

De voorzitter: Allerlaatste vraag.

De heer ...: Vooral nu. Dit is de behandeling in de commissie. Maar stel nou dat we nog voor bepaalde aanpassingen zouden willen voorstellen aan het college. Op een van de onderdelen die we vanavond ... Wanneer zouden we dat volgens uw beleving dan moeten doen?

De voorzitter: Ik neem aan dat het college dat ook kan uitleggen.

De heer Stam: Ja, ik denk dat, vandaag hebben we wensen en gevoelens bij u gepeild. Er zijn een aantal dingen toegezegd. B&B gaat eruit. We gaan het beeldkwaliteitsplan, waar mijnheer Loeff naar heeft gevraagd, aanpassen. We zullen nog eens kijken naar de sociale controle en de hoogte van die hagen. Dat komt dan

vervolgens terug in, heb ik u uitgelegd, in de voortgang. Ergens in oktober, november gaat het opnieuw naar de raad. En als u meent dat dat onvoldoende tot zijn recht is gekomen, datgene wat u wilde of had gewild, dan kunt u daar natuurlijk op amenderen. En u krijg nog een keer de gelegenheid om dat uiteindelijk vast te stellen in zijn definitieve vorm.

De voorzitter: Oké, dank u wel.

De heer ...: Dan ga ik nog even naar de voorzitter kijken om nog één ding misschien aan de wethouder mee te geven. Om te voorkomen dat we het onbenoemd laten. De fractie van Larens Behoud had het over de vrij diepe achtertuinen. Ik zou de wethouder nog mee willen geven of het een idee is om de diepte van de kavels wat in te korten, door daar een strook groen te houden. Tussen de sporthal en de nieuwe kavels. Al was het maar voor de verre toekomst.

De voorzitter: Oké. Die suggestie wordt door het college genoteerd. En daarmee kunnen we dit punt afsluiten, onder dankzegging aan de heer Bullens in de eerste plaats. Aan mevrouw Van Beek, zij zeker ook. En natuurlijk ook aan de wethouder, voor de voortreffelijke uitleg. Dank u zeer

7. Raadsvoorstellen

7.1 Vaststelling bestemmingsplan met MER en beeldkwaliteitsplan 'Buurtschap Crailo'

De voorzitter: Dan komen wij punt 7 van de agenda, de raadsvoorstellen. Daarvoor is het eerste punt de vaststelling van het bestemmingsplan met MER en beeldkwaliteitsplan Buurtschap Crailo. Daarvoor is mevrouw Lohman aanwezig. Mevrouw Lohman van harte welkom. Ik neem aan dat u zich nestelt in de buurt van de wethouder. U mag misschien een stoel bijshuiven, als u dat wil. En verder is ook aanwezig de heer Toine Segers en de heer Jan Nieuwenhuizen, als het goed is. Mevrouw Lohman.

Mevrouw Lohman: 🗨️

De voorzitter: Oké, de heer Nieuwenhuizen is ook aanwezig.

Mevrouw Lohman: 🗨️

De voorzitter: Hij komt eraan. Oké. Goed, ik neem aan dat de wethouder een korte inleiding wil geven. Daarna hebben we een aantal insprekers. De heer Nieuwenhuizen u bent van harte welkom. U mag zich ook iets meer naar voren opstellen. Zo bescheiden achterin lijkt me ook niet verstandig. Daar is een plaats voor u, mijnheer Nieuwenhuizen. Dan horen we u niet alleen, maar dan zien we u ook. U kunt daar deze plaats innemen, als u wil. Dat lijkt me ook voor u wat prettiger. Oké, dan denk ik dat we een korte toelichting krijgen van de zijde van de wethouder. Als hij daar behoefte aan heeft. En dan gaan we vervolgens de insprekers het woord geven. En daarna komt de commissie aan het woord. Als u het met deze procedure eens bent. Dan geef ik eerst de wethouder gelegenheid voor een korte inleiding.

De heer Stam: Ik heb niet zoveel inleiding, mijnheer de voorzitter. Er staat voldoende helder. Het is een aantal keren uitgebreid behandeld. Ook de laatste keer in een Zoom- of Teamsessie zijn moties en amendementen, waar het vanavond misschien ook wel over zal gaan, uitgebreid aan de orde geweest. Dus ik laat even de behandeling nu over aan de commissie. En de beantwoording komt daarna wel.

De voorzitter: Perfect. Nou, dan hebben we het genoeg om drie sprekers te krijgen. De eerste spreker is de heer P. Bogaers, namens de Stichting Natuur en Landschap het Gooi. Mijnheer Bogaers, komt u naar voren. Ik neem aan dat u zich kunt plaatsen bijvoorbeeld naast de heer Kalis, of? Oh, bij die microfoon. Waar? Het beste is misschien toch, kunt u die microfoon gebruiken waarin net aanzat. Dat is misschien de beste. Als u dat wil doen. U had daar een telefoon, dus. Oh, dat kan de griffie doen. Geeft u dat maar hier. En ik denk dat u het beste dit aan de griffie kunt geven. Nee, nog niet. Maar de griffie wil dat graag verdelen. Als u dit aan de griffie geeft en u gaat zitten, mijnheer Bogaers, geeft u dit aan de griffie. U geeft dat aan de griffie, u gaat zitten en u houdt uw betoog. En wij nemen kennis van wat u '...'. Gaat u zitten. En het woord is aan u, mijnheer Bogaers. Gaat u zitten, mijnheer Bogaers. Ja, de microfoon hebt u daar. Het knopje moet ingedrukt worden. Gaat u zitten, gaat u zitten. Nou, dan hebt u wat moeite met de microfoon misschien. Goed, als dat technisch allemaal klopt. Oké, maar u moet ... Wacht even, eerst even de microfoon instellen. Is dat allemaal gelukt? Waar?

De heer Bogaers: Ik moet het aan... Ik hoor mezelf.

De voorzitter: Oké. Nu horen we u ook. Het woord is aan u, mijnheer Bogaers. U weet, de heer Bogaerts, u bent welkom. U hebt 5 minuten.

De heer Bogaers: Ja, uitstekend. Ik heb een pleitnota gemaakt die ik niet integraal ga voorlezen. Want dan kom ik over de 5 minuten heen.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Bogaers: Maar het zijn vier punten en drie adviezen. Akkoord. Ik ben erkentelijk voor het feit dat ik hier mag spreken namens de Stichting Natuur en Landschap het Gooi. Voor wie mij niet kent, ik ben én bioloog-ecoloog en ik was 31 jaar lang advocaat bestuursrecht. Vandaar dat ik twee vakken met elkaar mag combineren. En altijd met interesse kennis neem van dit soort affaires. Het mag duidelijk zijn dat alles wat tot nu toe is geschreven '...' zeven brieven hier als volledig overgenomen en als '...' dient te worden beschouwd. Dan neem ik kennis van de stukken, zoals benoemd in de uitnodigingsbrief van Laren van 7 juni. En als ik die lees, dan zie ik daarin geen enkele aanvullende informatie staan die zit op de bescherming van de belangen van natuur en landschap. Dat vond ik vreemd, omdat in het stedenbouwkundig en landschapsplan pagina 92 met nadruk wordt gesteld: "Voor de bebouwing is het landschap leidend." Alleen technische vragen worden in dat stuk van 7 juni behandeld. En er is één vraag die lijkt te wijzen op natuur, maar raakt er steeds zeer zijdelings aan. En dat is vraag 1 van D66 van Laren. En die zit op de vraag "Naar het benadelen van de functionaliteit van te bouwen zonnepanelen op of nabij de eco-wal." En ik stond verbaasd, andermaal, omdat er geen enkele vraag is gesteld of die voorgestane eco-wal de functionaliteit van een natuurbrug, het Laarderhoogt, wel waarborgt. Dat leek mij een relevantere vraag. En ik weet vanuit eigen waarneming -ik doe ook onderzoek voor Sovon, broedvogelonderzoek- op 12 juni was ik bij een enorme, substantiële aarden wal van het GNR bij de spoorlijn Hilversum-Amersfoort ter hoogte van Anna's Hoeve, Monnikenberg. En daar zag ik er hoe belangrijk een dergelijke, fundamentele wal is. Ook 5 m hoog, beplant en totaal anders dan de voorgestane eco-wal van steen. Lage muur die gebouwd zou worden, 3,6 m hoog. Met materiaal gevonden in het gebied Crailo. En het eerste advies luidt dan ook als volgt: wij adviseren de raad dringend te blijven uitgaan van de eisen door het onderzoeksinstituut Alterra, ook geheten Wageningen Environmental Research, samengevat door Arcadis in de reactienota op pagina 35/94, linker kolom. Dan kom ik toe -heb ik al twee punten behandeld- punt 3. Het ontbreken van dubbele controle op de rapporten van Arcadis Nederland BV. Zoals iedereen weet, spelen de rapporten van Arcadis Nederland BV een cruciale rol in het plan Crailo. Denkt u aan het stedenbouwkundig en landschappelijk plan van december 2019. Denkt u aan de milieu-

effectrapportage van 1 december 2020 en denkt u tot slot aan de reactienota van 12 april 2021. En wat ik niet kan begrijpen, is dat er geen enkele extra of dubbele controle is uitgeoefend door de colleges van burgemeesters en wethouders, en door de raden, op de volledigheid en juistheid van de rapporten, waaronder de MER-rapportage van 1 december 2020 en de reactie na van 12 april door Arcadis Nederland BV. Er is een extra reden voor u als raad en raden om wél dubbele controle uit te voeren. Want wat wellicht de meesten van u niet weten, is het volgende. Alle wethouders van het Gooi zijn ook bestuursleden van het Goois Natuurreservaat. En er vond een vergadering plaats op donderdag 18 juni 2020 over de herbouw van een ruimte, een gebouw bij het Laar, ter hoogte van 't Bluk. En daar was onder meer aanwezig mijnheer Kalis, wethouder van Laren. Ook mevrouw Boudewijnse, wethouder van Gooische Meren. En andere wethouders van diverse gemeenten. En na opening ging het dus, om 15:45 uur, om de planontwikkeling en fundraising, vaststelling vervolgtraject naar aanleiding van businesscase het Laar. En centraal stonden daarbij de rapporten van Arcadis Nederland BV. Let wel dat was op 20 juni 2020. Precies in de periode dat Arcadis al volop bezig was met de planvoorbereiding Crailo. Maar als je de notulen leest van GNR, dan lees je een hele felle kritiek van de diverse aanwezige leden, waaronder de wethouders, op hoe Arcadis dat rapport had gemaakt ten behoeve van het Laar. Ook de voorzitter van het GNR had ernstige kritiek op de nauwgezetheid van die rapporten. Met name op de volgorde van de rapporten. En een ander lid, Van den Bohr, vroeg zich af hoe solide de onderbouwing was met betrekking tot de ontwikkeling en fundraising, en hij noemde het stuk niet congruent. Mevrouw Boudewijnse, wethouder Gooise Meren, die was het daarmee eens. De heer Calis die had ook een vraag. Maar belangrijk is dat mevrouw Kos, de directeur-rentmeester, zei dat het voorliggende document van Arcadis van bedroevend niveau was. Goed, tot zover het citaat dat ik op pagina 3 van mijn aantekeningen helemaal uitgebreid en integraal heb verwerkt. Maar waar het om gaat is, dat met de ervaringen van de drie wethouders en andere wethouders, de wethouder in het geval van Gooise Meren, Hilversum en Laren, met de slechte incongruente en bedroevende kwaliteit van de documenten, meervoud, van Arcadis, om onbegrijpelijke redenen geen rekening is gehouden door de drie colleges van burgemeester en wethouders en de raden, om tot een meer kritische houding en tot een dubbele controle te komen van de stellingen van Arcadis Nederland B.V. ter zake van Crailo. Zie alle tekorten, hiaten, vaagheden en ongerijmde winningen op het niveau van de relevante bijzonderheden die ik namens de SNLG in zeven brieven onder woorden heb gebracht. Dan kom ik toe aan pagina 4 van de 5.

De voorzitter: Ik hoop dat u aan uw laatste punt ...

De heer Bogaers: Tweede advies. Tweede advies. Wij adviseren de raden dringend niet als stempelmachine te functioneren bij het nemen van een besluit tot vaststelling, dat is daartoe te vroeg. Laat natuur en landschap niet als fopspeen dienen voor falend beleid. Dat hangt ook samen met het budgetrecht van uw raden. En ook met de geheimzinnigheid en het geheim houden van bestuursgegevens van GNR. Dat heeft ook te maken met Crailo. Denkt u ook aan de taak die hen is toebedeeld bij monitoring en hoe dat betaald moet worden. Dus door de gemeenten uit openbare kas. Maar u weet niets van de situatie van wat dat gaat betekenen. Mede gezien het feit, en dan kom ik aan het laatste punt, de saneringssituatie van Crailo. Hier is sprake van een omgekeerde wereld. Namelijk eerst ontwerpen en dan pas saneren, in plaats van eerst saneren en dan eens na gaan denken of wat je ermee kan. En ik heb dus op 15 juni dringend verzocht, namens SNLG, in de zevende brief, om de geheimhouding op te heffen van volgens het definitieve besluit van B&W van Laren van 2 juni 2020 om de geheim te houden stukken grondexploitatie 2020 en risicoanalyse Crailo en de brief van de GEM Crailo van 14 mei 2020 aan de SNLG ter beschikking stellen. Dat kon niet. Ik werd teruggebeld op 17 juni, mevrouw Spekken. En zij zei, ja, de raad moet hierover beslissen van Laren. Maar ja, dat zal na 22 juni zijn. Met andere woorden, dit debat is een spookdebat, want u en ik weten niet wat er in die geheim te houden stukken staat. Evenwel, de grondexploitatie van Crailo hangt samen met een noodzakelijke sanering van dit

plangebied. Want zoals u mag weten, het bevindt zich in een desastreuze staat, achtergelaten door defensie. Met metaal, ammunitie en puin. En dit alles in onvoorstelbare ... Ik ben bijna klaar. Onvoorstelbare hoeveelheden, zoals op 5 februari diegene aan mij berichtte. Ik zeg, waarom kunnen deze documenten het daglicht niet verdragen? Wie heeft er belang bij deze geheimhouding? Dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is, zoals wethouder Stam meedeelde op 12 april van 2021, is geen reden om die geheimhouding maar voort te zetten.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: En hij sprak over een anterieure overeenkomst kan worden gemaakt in geval er sprake is van situaties die dringend om een oplossing vragen. In feite zegt hij, dat is van later zorg, en na ons de zondvloed.

De voorzitter: Oké.

De heer: Niemand is dus verantwoordelijk. Tot slot, deze houding is bestuursrechtelijk onverantwoord. Onbegrijpelijk is het en blijft het, dat de bekendheid met de te saneren bodems op grote schaal, het bestuur, de boel de boel laat en niet meer onmiddellijk over zal gaan tot saneren van de vervuilde bodems. Nu is het bestuurlijk besluitvormingstraject van de drie gemeenten naar mijn inzicht een aangebrand gerecht. En sanering van de bodem is een bestuurlijke verplichting ex artikel 37 van het handvest van de grondrecht van de Europese Unie, en op basis van artikelen 21 en 22 van de Grondwet. En het derde en laatste advies van de SNLG luidt dan als volgt. De voorbereiding van een verantwoord bestemmingsplan is door het uitblijven van sanering een gedrocht. Dringend wordt de raden geadviseerd niet over te gaan tot vaststelling van dit bestemmingsplan.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: Maar wel te besluiten tot drastische sanering van de bodems op Crailo.

De voorzitter: Ja.

De heer Bogaers: En eerst na voltooiing van de sanering over te gaan tot verder nadenken over de vraag hoe verder.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: En bovendien wensen wij antwoord te krijgen op alle vragen die wij gesteld hebben in de zesde brief van 11 juni 2021. Ik heb gezegd.

De voorzitter: Dank u zeer. Is er van de zijde van de commissie behoefte tot vragen in de richting van de heer Bogaers?

De heer Bogaers: Kunt u ook een naam noemen, want anders ...

De voorzitter: De heer Van der Berg wil een vraag stellen aan de heer Bogaers. De heer Van der Berg, u hebt het woord.

De heer Van den Berg: Nou ja, de inhoud en de inbreng is natuurlijk aan de inbrenger zelf. Eén zin valt mij op, en daar wil ik wel graag toelichting op hebben. Want mijn informatie is anders. Er wordt gezegd dat de heer

Stam spreekt van een anterieure overeenkomst en dat hij bedoelt in gewoon Nederlands te zeggen, dat is van latere zorg en na ons de zondvloed en niemand is verantwoordelijk. Nou, volgens de dikke Van Dale is een anterieure overeenkomst gewoon een privaatrechtelijke overeenkomst waarin je afspraken met elkaar maakt. Dus de suggestie die hier gewekt wordt, daar wil ik eigenlijk de opmerking over maken, voorzitter, dat ik me daar niet zo in kan vinden zoals dat hier geschreven staat. Ondanks dat de inbrenger natuurlijk mag zeggen en schrijven wat hij wil. Maar dat we wel het stuk ook op die manier moeten kunnen lezen.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: Ik mag hierop reageren?

De voorzitter: Waarvan akte.

De heer Van den Berg: Ja, en dan een reactie van de inbrenger alstublieft.

De voorzitter: De heer Bogaers, kunt u daar kort op antwoorden?

De heer Bogaers: Ja.

De voorzitter: Kort.

De heer Bogaers: Anterieur betekent ook, voorafgaande aan een situatie die als ongewenst wordt beschouwd. En dat vooraf gaande aan wordt bepaald door ter plaatse gevonden situaties. Met andere woorden, men stelt het opdoen van ervaringen uit totdat de spade in de grond steekt, en dan ben je te laat.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Een vraag en een opmerking. Mijnheer Bogaers, u heeft het over zeer sterke vervuiling daar. Wij hebben daar in geen enkel rapport iets over gelezen. Wel dat er vroeger allerlei scherven waren die gesaneerd waren. Kunt u ons vertellen waar dit vandaan komt? Is er nog een rapport dat we niet gekregen hebben? Want daar ben ik wel heel erg benieuwd naar.

De heer Bogaers: Ja. Mevrouw Timmerman, hartelijk dank voor de informatie.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja.

De heer Bogaers: Ik heb gesproken en met de verantwoordelijke beleidsmedewerker van het GNR, dat is mijnheer Derk van der Velden. Dat was op 5 februari 2021, de dag na het webinar wat hij naar mijn idee ten onrechte niet had gezien. Maar hij kon mij wel vertellen ... Mijnheer Bogaers, zei hij mij letterlijk, en hij is de verantwoordelijke medewerker van GNR, jij, want dat is je en jij, jij kunt je niet voorstellen met welke onvoorstelbare hoeveelheden metaal, puin en ammunitie wij zijn geconfronteerd als GNR bij het aanpakken van de bodem op het gebied wat aangeduid wordt als op zuid. Onvoorstelbaar. En ik heb gesproken, tweede deel van mijn antwoord, niemand heeft met haar gesproken, met mevrouw Barneveld van de manege, wat ik heb bezocht, Gooi en Vechtstreek.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: En ik heb met eigen ogen aanschouwd de enorme puinstad, de ruïnestad die waarschijnlijk niemand van u ooit heeft gezien, waarvan ik wist, ik ga daar niet in, al zou ik toestemming krijgen, vanwege levensgevaarlijke omstandigheden.

De voorzitter: Oké. Zijn er nog andere vragen van de zijde van de ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel. En ik heb nog één opmerking. U zei ... U heeft ook geschreven dat niemand een opmerking had over de hoogte van de ecowal. Maar wij hebben daar een amendement over ingediend.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: Ja, daar ben ik heel blij mee.

De voorzitter: Goed.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dus ...

De heer Van den Berg: Voorzitter, een vraag nog ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: U was niet de enige.

De voorzitter: De heer Van den Berg wil nog een keer een vraag stellen.

De heer Van den Berg: Nou, een vraag aan u. Dit stuk is doorspekt met juridische kanttekeningen, et cetera. Maar wij voeren hier een politieke discussie naar ik aannemen. Dus ik hoop wel dat wij gevrijwaard zijn dat wat wij hier zeggen en bespreken met elkaar niet zo meteen in één of ander stuk terugkomt. Dat wilde ik in ieder geval gezegd hebben vanavond.

De voorzitter: De heer Bogaers heeft de vrijheid om kennis te nemen van wat hier aan de orde is. En in principe is het vrij materiaal. Het is aan de heer Bogaers zelf om daar conclusies aan te verbinden. Zijn dan de opmerkingen ... De heer Vos. Vragen aan de heer Bogaers, want daar gaat het om hè.

De heer Vos: Ja, dat is een beetje een lastige, mijnheer de voorzitter. Voor zover ik alles heb kunnen begrijpen, want ik ben maar een eenvoudig mens, zegt de heer Bogaers aardig wat dingen waarvan ik denk, ik ben eigenlijk heel nieuwsgierig in eerste instantie naar de reactie de wethouders, voordat we daar verder over praten. Want ...

De voorzitter: Ik denk ...

De heer Vos: Laten we eerlijk zijn, zoals ik het geïnterpreteerd heb, maar dat is dan misschien een vraag aan de heer Bogaers, kunnen we eigenlijk wel verder praten, als de dingen die u beweert hier stand houden, en wij dan nog straks een zinvolle discussie?

De voorzitter: De procedure is zodanig dat de commissie de betrokken inspreker eventueel vragen kan stellen.

De heer Vos: Ik stelde een vraag nu aan mijnheer Bogaers, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ik begrijp het. De procedure is zodanig dat de commissieleden de gelegenheid hebben om de betrokken persoon die inspreker is, nader te bevragen. En vervolgens is het aan de wethouder, bij de normale discussie die plaatsvindt, om eventuele elementen van de voorgaande mee te nemen. Dus het woord is nu aan iemand van de commissie voor zover er nog vragen zijn aan de heer ...

De heer Vos: Nee, maar ik had een vraag gesteld, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Mijn antwoord hebt u gekregen.

De heer Vos: Nee. Ik heb geen vraag aan u gesteld. Ik heb een vraag gesteld aan mijnheer Bogaers zojuist.

De voorzitter: De heer Bogaers.

De heer Bogaers: Ja. Als ik mijnheer Vos heel goed begrijp, en daarvoor zal een langere ontmoeting wel wenselijk zijn, want ik weet zeker dat mijnheer Vos zinnige intuïties heeft over wat er aan de hand is. Dan is het zo dat bij ons wordt voorgespiegeld dat de natuur leidend is. De natuur, het landschap, is leidend voor de bebouwing op Crailo. En aan de hand daarvan kun je een steenbouwkundig landschapskundig plan van allerlei mooie affiche achtige opvattingen gehuldigd zien, zoals wonen in het groen, enzovoorts. Maar wie heel nauwkeurig, en ik ben bioloog en ecooloog, kennis heeft van dit gebied en ook kennis heeft van de voortgaande stikstofdepositie uit de lucht, weet, ook gezien de saneringssituatie, dat het creëren van heidevegetatie ... En met name aanvankelijk waren dat natte heidevegetaties, en vervolgens werd het heischrale graslanden. Ik heb zeven jaar ecologisch onderzoek gedaan voor allerlei provincies, ik heb botanische expedities gedaan naar Alaska en naar Spitsbergen en noem maar op, en onlangs een rapport geschreven over Monnikberg. Die weet dat wat daar staat pure propaganda is.

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: En dat in feite de raden de natuur letterlijk, omdat daar alleen maar poepveldjes kunnen worden verwacht, te kakken zetten.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Bogaers, met alle respect, ik denk dat deze laatste woorden niet in de tekst ...

De heer Bogaers: Mag wel hoor, geen enkel probleem mee.

De voorzitter: Oh, daar heb ik grote bezwaren tegen.

De heer Bogaers: Ik niet hoor.

De voorzitter: Daar heb ik grote bezwaren tegen. Het woord ... Als er geen andere commissieleden zijn die hier de heer Bogaers willen bevragen, dan dank ik de heer Bogaers voor zijn interventie. En u krijgt de gelegenheid nog op het eind van deze discussie, als u daar behoefte aan hebt, om nog twee minuten te reageren. Dank u zeer, mijnheer Bogaers. Het woord is nu aan de heer Ham namens de Stichting Behoud Gooise Heide. Dank u wel mijnheer Bogaers. Zou u plaats willen maken voor uw collega inspreker.

De heer Bogaers: Heel goed.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Ham: Het spijt me.

De heer Bogaers: Jij mag, succes.

De voorzitter: En u kunt daar weer in de zaal achter plaatsnemen, mijnheer Bogaers. Het woord is aan de heer Ham.

De heer Ham: Ja, goedenavond. Het is de eerste keer dat ik dit doe voor zo'n volle zaal. Althans, in de gemeenteraad te spreken. Althans, hetgeen wat wij als Stichting Behoud Gooise Heide naar voren willen brengen naar aanleiding van de reactienota. De Stichting Behoud Gooise Heide is in 2000 opgericht naar aanleiding van het plan om een weg aan te leggen over de Bussumerheide, die gelukkig niet gekomen is. Voor hetzelfde geld was het plan het buurtschap Crailo daardoor ook niet doorgedaan, want dan had die weg waarschijnlijk daar gelopen. Ik wil de commissie bedanken voor de mogelijkheid om hier in te spreken. Dan wil ik het volgende zeggen. Doordat de uitnodiging voor deelname aan de inspraakavond door de gemeente niet juist geadresseerd was, hebben wij deze niet tijdig ontvangen en hebben wij niet in kunnen spreken op de inspraakavond van Gooise Meren. Ik heb wel de uitzending ... Althans, het gezien wat er besproken werd. We hebben evenwel kennis genomen van de reactie op onze zienswijze, zoals die is opgenomen in bovengenoemde nota. Een aantal van onze punten heeft weliswaar geleid tot wijzigingen die zullen worden overgenomen in het bestemmingsplan. Essentiële bezwaren van de Stichting Behoud Gooise Heide zijn echter niet overgenomen. Die zijn ten eerste, wij willen benadrukken dat wij ons bezwaar tegen een bouwhoogte van meer dan 12 meter handhaven. Op de hei is er sprake van drie gebouwen van 18 meter hoog, en dat is onverenigbaar met het principe van het illusielandschap en natuurinclusief bouwen. De bewering dat de gebouwen door de hoogte van omliggende bomen aan het zicht onttrokken worden is niet overtuigend. De hoogte en de dichtheid van de bomen is daarvoor onvoldoende. Wij dringen er op aan de grondwal aan de noord- en westzijde, deelplan Op de hei, van de voormalige schietbaan, met een lengte van 130 meter. Ik heb het met mijn kilometerteller gemeten. Hij loopt langs van de Anne Franklaan richting het Gebed zonder eind, dus 130 meter lang en heeft een breedte van 60 meter. Die met bomen begroeid is, te behouden. Bedoeld wordt de wal parallel aan het fietspad en grenzend aan het manegeterrein. Het dient niet alleen als extra zichtbarrière, maar ook als geluidswering richting heide. Bovendien heeft deze wal een historische waarde vanwege de inrichting van het militaire terrein tussen 1930 en 1940, en vanwege de plek waar in de oorlog vijf mensen gefusilleerd zijn. Ter herdenking van hen staat er op de Bussumerheide een kruis. Ten tweede, een uitkijkpunt van 15 meter aan het einde van de Laan van Crailo op zuid, tast het karakter van het bos aan. Ik kwam op weg ... Want ik woon zelf in Bussum in de Wielewaallaan. Ik kwam er op weg hierheen langs, ik ken het punt dus uitstekend. Zowel het zicht op het uitkijkpunt vanaf de hei als de activiteit die een dergelijke attractie genereert is verstorend voor de rust in de natuur en de natuurbeleving. Gelet op de gemiddelde kruinhoogte van 14 meter van de omringende bomen, zal er bovendien nauwelijks van uitzicht sprake zijn. Ten derde, wat nodig is om het ecoduct Laren hoog te kunnen laten functioneren in de nabijheid van een woonwijk is onderzocht door Alterra in opdracht van de provincie Noord-Holland in maart 2017. Nodig is een afstand van 150 meter tot aan de bebouwing, geen kunstlichtuitstraling, geluid, et cetera. Een ecowal van 5 meter in plaats van 3 meter 60, zal nodig zijn voor de begrenzing van de gemengde ecowal, gemengd ecowal maximum bouwhoogte 5 meter, zie plantekening, en het gebied met bestemming natuur. Zeker indien de hoogte van de zonnepaneel pergola, vanaf de knik bij het badhuisje, in zuidelijke richting, 4 meter 80 is. Dat zou betekenen dat er een verschil, een hoogteverschil, van 1 meter 20 is tussen de geplande dubbele ecowal en de zonnepaneel pergola met parkeerruimte. Samenvattend blijft de Stichting Behoud Gooise Heide derhalve bezwaar maken tegen de toegestane bouwhoogte van 18 meter in het gebied van Op de hei, het uitkijkpunt van 15 meter en tegen de te lage ecowal die het gebied aan het zicht moet onttrekken. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u zeer. Vragen van de zijde van de commissie aan de heer Ham? Dat is niet het geval. Ja, de heer Van den Berg. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg. In verband met de door u aange... Dank u wel overigens voor uw inbreng. De door u aangehaalde hoogtes van, als ik het even goed zeg, 18 meter bouwhoogte. En dan heeft u het over veertien keer 15 meter. Gaat u dan uit van de diepe punten op het terrein of de hoogte punten? Of kan u daar nog een nadere toelichting op geven waar u ...

De heer Ham: Het is 18 meter. Het zijn drie bouwvlakken. Eén zit er tegen de ... op de plek van de schietbaan. En dan is er één aan de Laan van Crailo. En dan is er nog één, er zouden er totaal drie zijn. En dan is er nog één aan de weg, zeg maar, aan de parallelweg, de Amersfoortse straatweg. De ingang bij de entree.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Kan ik constateren dat met de hand van hetgeen u zegt, dat de hoogte van de ecowal, als die 5 meter wordt, de werking van de zonnepanelen niet frustreert omdat er 1 meter 20 tussen zit?

De voorzitter: Mijnheer Ham.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Heb ik dat goed begrepen?

De voorzitter: De heer Ham.

De heer Ham: Ja, ik denk dat die 5 meter noodzakelijk is. Kijk, die ... Als dat 4 meter 80 is, dat verschilt wel 1 meter 20. Dan steekt dat er bovenuit, lijkt mij hoor. Ik heb die plantekening goed bekeken. Ik kan hem u geven. Het staat heel duidelijk aangegeven.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nee, dan hebben we elkaar goed begrepen.

De heer Ham: Ja.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Geen andere vragen van de zijde van de commissie. Dan dank ik de heer Ham. U straks wel de gelegenheid, als u wilt, voor een korte tweede reactie. Dank u wel.

De heer Ham: Ja, dank u wel.

De voorzitter: Dan is het woord aan de heer Pronk namens initiatiefgroep Klein Crailo. Het woord aan de heer Pronk. Gaat u zitten, mijnheer Pronk. Ik weet niet zeker, is de microfoon aan?

De heer Pronk: Test. Hij doet het.

De voorzitter: ja, de microfoon is aan. U hebt het woord, mijnheer Pronk.

De heer Pronk: Dank u wel. Geachte leden van de commissie en overige aanwezigen, dank voor de mogelijkheid om hier vanavond te mogen inspreken. Ik spreek vanavond namens het burgerinitiatief Klein

Crailo. De vereniging van bewoners van uit Gooise Meren, Hilversum en Laren die compact, duurzaam en gemeenschappelijk willen wonen in en dichtbij de natuur. Wij pleiten voor concrete locaties binnen Crailo waar bewoners zelf hun wijken en woningen in gezamenlijk verband kunnen creëren en bouwen. Wij maken sinds 2019 plannen om onze woondromen uit te laten komen en om in de nabije toekomst bewoners van buurtschap Crailo te worden. Onze achterban telt inmiddels meer dan 150 geïnteresseerden, waarvan 81 mensen onze petitie voor CPO-initiatieven op Crailo hebben ondertekend, en 70 geïnteresseerden daadwerkelijk hun woonwensen en belangstelling voor ons initiatief via een enquête hebben gedeeld. Duidelijk is dat een groeiend aantal mensen in de regio gezamenlijk betaalbare en duurzame woningen wil ontwikkelen. Ik wil met u langs drie punten vanavond. De beoordeling van initiatieven. Ruim een jaar geleden hebben wij als Klein Crailo ingesproken bij de politieke avonden van de drie gemeenten, over de noodzaak van meer betrokkenheid van bewoners bij het vormen en het uitvoeren van de plannen voor buurtschap Crailo. Mede hierdoor werd in maart 2020 een motie aangenomen om een initiatiefprocedure voor buurtschap Crailo te ontwikkelen. In april 2021 werd tijdens een webinar over het onderwerp bestemmingsplan Crailo een eerste indruk gegeven van de voorwaarden voor initiatieven en werden hiervoor drie locaties aangewezen. Het bleek dat deze mededeling tijdens het webinar het officiële antwoord was op de motie, en dat deze door de colleges van burgemeester en wethouders hiermee was afgedaan. Als een presentatie via een webinar als een initiatievenprocedure beschouwd kan worden, dan missen wij toch een officiële procedure. Er is niet vastgesteld hoe de behandeling, de beoordeling, van de initiatieven verloopt, hoe mogelijke bezwaren behandeld gaan worden en hoe de definitieve besluitvorming en toezegging plaatsvindt. Het verbaast ons ook dat het belangrijkste onderdeel van de procedure, namelijk de besluitvorming, niet in de procedure was opgenomen. Kortom, wie neemt de beslissingen en hoe worden deze genomen? Op 23 mei 2021 hebben wij aan de raden een brief gestuurd met een vraag over de besluitvorming. Als antwoord op onze vraag werd door de gemeente gesteld dat de besluitvorming voor initiatieven op basis van artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst gebiedsontwikkeling Crailo overgedragen is aan de GEM BV, en dat dit dus niet gebeurt door de gemeente zelf. Met de wetenschap dat op basis van de woonvisies en huisvestingsverordeningen van de gemeenten, de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het bepalen van wie in de gemeente komen wonen, en het feit dat die bevoegdheid naar ons idee niet in deze samenwerkingsovereenkomst wordt overgedragen, vragen wij ons af of de besluitvorming over initiatieven toch niet bij de gemeente thuishoort, om er verzekerd van te zijn dat de uitgangspunten van de woonvisies en huisvestingsverordeningen volledig bij de besluitvorming worden betrokken. Punt twee, prijensegmenten. Er is een urgente behoefte aan compacte, duurzame en betaalbare woningen. In de door ons ingediende zienswijze van 24 februari 2021 aan het bestuur van Laren, vroegen wij om een eerlijke verdeling van de drie woonsegmenten, goedkoop, middelduur en duur per deelgebied. Naast het dure en middensegment moeten de locaties voor initiatieven ook ruimte bieden voor sociale segment, koop en of huur. We weten nu dat de locaties voor initiatieven niet bestemd zijn voor het sociale segment. Volgens de informatie uit het webinar komen er alleen middensegmentwoningen op de locatie voor initiatieven op zuid in Laren. Voor zover wij weten is überhaupt het sociale segment niet voorzien in op zuid. Dit betreuren wij. Zonder het borgen van het sociale segment binnen de locaties voor initiatieven, zul je aan de geest van de motie die een jaar geleden is aangenomen, voorbij gaan. Het daadwerkelijk invulling geven aan de realisatie van duurzame burgerinitiatieven op Crailo. Zoals initiatieven voor moderne woonvormen, levensbestendige woningen en het samen wonen met verschillende generaties in een betaalbare vorm. Klein Crailo vraagt de raden hier nadrukkelijk opnieuw aandacht voor. Dan als laatste punt drie, het aantal woningen per vierkante meter. Ook andere initiatieven hebben zich aangemeld of gaan zich aanmelden bij GEM Crailo. Is er rekening gehouden met het aantal initiatieven, geïnteresseerden, dat zich heeft aangemeld of nog gaat aanmelden, en het aantal woningen dat beschikbaar komt binnen de locaties die voorgesteld zijn voor initiatieven? Met andere woorden, kunnen er meer woningen gecreëerd worden binnen de drie voorgestelde locaties? Of kunnen er

naast de huidige drie meer locaties aangewezen worden waar gezamenlijke wooninitiatieven plaats kunnen vinden wanneer deze zich alsnog aandienen? Er kunnen meer compacte duurzame woningen gecreëerd worden op hetzelfde oppervlak dan nu in het bestemmingsplan is voorgesteld, zonder verlies in de grondexploitatie voor de gemeente. Er is, zoals gezegd, een grote behoefte om compact, duurzaam en betaalbaar te kunnen wonen. Mensen die op deze manier willen wonen, streven een kleine voetprint na op letterlijk een kleiner oppervlak. Het nu aangegeven aantal woningen binnen de toegewezen locaties voor initiatieven, biedt geen ruimte voor deze vorm van wonen. Tot slot, wij hopen dat jullie rekening zullen houden met deze drie punten bij de besluitvorming over het bestemmingsplan voor Crailo. Want Klein Crailo, samen met andere initiatieven, kan een bron van inspiratie zijn bij het verder uitvoeren van de plannen op Crailo. Dank voor jullie aandacht.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er van de zijde van de commissie vragen? Dat is niet het geval. Dank u wel, de heer Pronk. U krijgt straks als u wilt nog gelegenheid voor een korte tweede reactie. Dank u zeer.

De heer Pronk: Dank u.

De voorzitter: Dan is nu het woord aan ik neem aan de commissie. Mag ik vragen aan de heer Loeff om het spits af te bijten?

De heer Faas: Voorzitter, mag ik een punt van orde maken?

De voorzitter: Jazeker.

De heer Faas: Mij is iets volstrekt onduidelijk. Alvorens we gaan praten over het bestemmingsplan, de MER en beeldkwaliteitsplan, zou ik graag willen weten waar we het nou precies over gaan hebben en waar we nou precies over gaan besluiten. Mij bereiken verschillende berichten. Gaan wij alleen, wat mij logisch lijkt, het hebben over Larens grondgebied? Of gaan wij ook besluiten nemen, initiatieven overnemen dan wel afwijzen in Hilversum en Gooise Meren? En omgekeerd is het denkbaar dat Hilversum straks gaat bepalen dat de ecowal van Laren minder dan 5 meter zou moeten zijn. Ik wil daar voordat we het erover hebben volstrekte duidelijkheid over hebben. Waar gaan we nou precies over besluiten?

De voorzitter: Ja. De wethouder kan misschien een toelichting geven. Lijkt me een terechte vraag.

De heer Stam: Ja, het is op zichzelf een terechte vraag natuurlijk. En mijnheer Faas stelt altijd terechte vragen. Kijk, mijn standpunt erover is als volgt. Wij hebben vanaf 2017 een ambitiesdocument vastgesteld en vervolgens ook nog een landschappelijk- en stedenbouwkundig plan met elkaar vastgesteld. En dat hebben we met elkaar gedaan. Dat wil zeggen, de drie raden zijn in een op zichzelf ingewikkelde constructie, waarbij drie gemeenten de grond van de provincie hebben overgenomen, zijn erin geslaagd om met elkaar tot besluitvorming te komen. En dat is ook de vorige keer, waarbij bij het stedenbouwkundig- en landschappelijk plan ook allerlei moties en amendementen aan de orde waren, is het ook gelukt om indertijd met die verschillende initiatiefnemers, motie indieners, amendement indieners, tot een consensus te komen. In het afgelopen webinar of Zoommeeting die we met elkaar hebben gehouden laatstelijk over die verschillende moties en amendementen, is die vraag die u stelt ook aan de orde geweest. En mijn standpunt daarover zou zijn dat het nog steeds fantastisch zou zijn en ook aan te bevelen zou zijn als we in staat zullen zijn uit onze eigen comfortzone te stappen en niet te zeggen, wij gaan ons beperken tot Laren, want wij zijn nou eenmaal van Laren en daar gaat Hilversum niet over, of andersom. Maar dat we in staat zullen zijn om met elkaar tot akkoorden te komen die het met elkaar mogelijk maken om dat buurtschap nog steeds met elkaar te

ontwikkelen. Je kunt wel zeggen, het punt wat net door insprekers aan de orde is gesteld, ja, de gebouwen zijn te hoog of te laag of wat dan ook, en daar bemoeien we ons als Laren niet mee, dat is Hilversums grondgebied, dus doe maar. Dat lijkt mij niet de goede instelling. Dus je zou moeten proberen het met elkaar eens te worden. En wat mij betreft zouden we dus vanavond weliswaar in zekere zin voorwaardelijke afspraken kunnen maken over datgene wat we vaststellen. Maar wel onder de voorwaarde dat we met elkaar het ook eens kunnen worden over moties en amendementen. Ik mag er ook wel eens op wijzen dat op het moment dat je bijvoorbeeld zegt, de ecowal daar gaan wij over, maar Hilversum en de Gooise Meren zouden zeggen, maar dat vind ik helemaal ... Ik vind dat een slecht besluit. Dan nemen we ook besluiten over de exploitatie van het totale gebied. Op het moment dat wij dus een besluit nemen die alleen maar Laren aangaat, dan heeft dat onmiddellijk consequenties voor de anderen. En misschien zijn die helemaal niet bereid om die financiële consequenties te dragen. Dus mijn pleidooi zou toch zijn om vanavond niet alleen de inhoud te behandelen, maar ook met elkaar af te spreken dat we zo goed mogelijk proberen het met elkaar eens te worden tussen die verschillende raden en met de verschillende indieners, over uitgangspunten die met elkaar gedeeld zouden kunnen worden. Want er dreigt nu op het laatste moment toch een soort schisma te ontstaan als je niet uitkijkt, tussen de verschillende raden. Die gaan dan allemaal hun eigen besluiten lopen nemen. En dat lijkt mij in het licht van de historie en het licht van de intentie die we met elkaar hebben gehad om tot één buurtschap te komen, lijkt me dat een jammerlijke ontwikkeling die ik erg zou willen afraden.

De voorzitter: Ik ben zo vrij als voorzitter om me geheel aan te sluiten bij de conclusie van de zijde van het college. Ik denk dat we de afgelopen tijd inderdaad geprobeerd hebben om gemeenschappelijk het project te beoordelen, ook waar het territorium aan het spel was. Maar dus mijnheer Faas nog heel even dat ordepunt, en dan gaan we over tot de normale behandeling. De heer Faas.

De heer Faas: Dank u wel. Ja, die intentie die moeten we zeker hebben. En we hebben ook in de RAK bij herhaling vergaderd en die eenheid proberen te creëren en te behouden. Waar het mij om gaat is strikt juridisch. Ik ben één van de weinige niet-juristen hier. Maar strikt juridisch. De zevende wordt er een besluit genomen in de drie raden, en waar besluiten we dan over? En ik heb de indruk dat op dat moment wij gaan besluiten over een bestemmingsplan in Laren en niet in Hilversum en Gooise Meren. Dus de intentie die omarm ik wat de wethouder zegt, dat klopt helemaal. Moeten we zeker nastreven. Maar strikt juridisch, de zevende gaan wij denk ik alleen maar over het bestemmingsplan van Laren praten.

De voorzitter: Ik denk dat dat laatste juist is, maar kunt u dat bevestigen wethouder.

De heer Stam: Ja nogmaals, ik probeer ... Het zal mij als jurist misschien kwalijk genomen worden. Maar ik probeer juist van de formele kant weg te komen. In die zin ... Niet omdat ik dat niet zou willen, maar ik vind dat de hele intentie, de hele opzet van dat hele plan, altijd is geweest om in een positie waar je eigenlijk je als gemeente het toch al moeilijk genoeg vindt om het met elkaar eens te worden over zo'n ontwikkeling. Namelijk, we gaan een buurtschap Crailo ontwikkelen met op één manier te ontwikkelen, op één manier te exploiteren, op één manier het eens te worden over uitgangspunten. Zou ik het buitengewoon jammer vinden als op het laatste moment we allemaal onze eigen wasje weer gaan doen. En ik kan me voorstellen dat we vanavond weliswaar dit zouden goedkeuren, maar dat we op 7 juli uiteindelijk met die motie in de tussentijd, die moties en amendementen op elkaar zodanig weten af te stemmen, dat we in die vergadering die moties en amendementen ook zodanig kunnen naar voren brengen dat er ook over gestemd kan worden en dat ... Of, over gestemd kan worden ... Dat we het eens zouden kunnen worden over de inhoud van die moties en amendementen. En dat we dus in een uiteindelijk terecht komen, is mijn hoop en verwachting, in een uniforme opstelling waarbij de raden natuurlijk gewoon een eigen verantwoordelijkheid hebben, hun eigen

formele bevoegdheden hebben. Maar we wel met elkaar aan de eindstreep gaan komen in een ééndrachtige opstelling. Dus dat is mijn antwoord op de vraag van mijnheer Faas.

De voorzitter: Er wordt ... Over dit ordepunt, mevrouw Timmerman, nog steeds hè? Het gaat niet over de inhoud, over de orde van de vergadering. Ja, ga uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nou, ik wilde eigenlijk even reageren op hetgeen wat de wethouder zegt.

De voorzitter: Ja, ja, ga uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, het is natuurlijk zo dat iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen grondgebied. En het is ook onmogelijk, dan wordt het nietig verklaard, als wij gaan stemmen over de amendementen van andere gemeenten. Dat kan gewoon juridisch niet. Dus ...

De heer Van den Berg: Mag ik daar dan iets op aanvullen, voorzitter?

De voorzitter: De heer Van den Ber nog, en dan gaan we over op de inhoudelijke behandeling van het geheel.

De heer Van den Berg: Ik ga niet over de inhoud, maar ...

De voorzitter: De heer Van den Berg. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ik sluit aan op wat u zelf al zei en wat de wethouder zegt. Maar misschien kan het zo meteen nog eens keer duidelijk uitgelegd worden ook door één van de anderen hier aan tafel. Wij hebben steeds gezegd, er is heel hard gewerkt aan de voorkant, door allerlei raadsleden van alle drie de gemeentes, om zover te komen. En we hebben ook altijd gezegd dat, om juist nu het over amendementen en moties gaat, dat het eigenlijk zo zou moeten zijn dat in al die drie gemeentes overal een beetje dezelfde moties en amendementen zouden moeten komen. Maar soms is de ene politieke partij in de andere gemeente niet vertegenwoordigd, of omgekeerd. Zo heb ik de vorige keer volgens mij voor GroenLinks Hilversum een motie ingediend in Laren, dat we er op zijn minst in ieder geval over kunnen stemmen. Of je het er dan wel of niet mee eens bent, ik denk dat de wethouder dat ook kan onderschrijven. De ene gemeente gaat er anders mee om als de andere gemeente. Dat heeft met meerdere redenen te maken. Maar we hebben wel steeds de intentie gehad om het totaalplan in zicht te houden. En zo wilde ik hem vanavond ook aanvliegen. Strikt juridisch is het misschien zo dat we alleen over ons plan praten, waar wij verantwoordelijk voor zijn. Maar in de breedte kijken we naar het totale plan.

De voorzitter: Zeker.

De heer Van den Berg: Dus ik wil de woorden van de wethouder, en ik hoop dat dit ook een bijdrage eraan is, dat wij niet nu verzanden in principe punten van of we juridische wel of niet goed bezig zijn, maar meer ons einddoel en op die manier ernaar kijken. Want anders dan denk ik dat we onszelf een brevet van onvermogen mogen geven.

De voorzitter: Ik heb de indruk dat u onderschrijft wat de wethouder zegt. Waarbij de juridische een iets andere situatie is dan de materiële situatie. Maar dat gezegd zijnde denk ik dat ik nu kan overgaan tot de bespreking van de stukken als zodanig, van het voorstel. Mag ik de heer Faas dan ... Nee, ik had de heer Loeff al gevraagd om het spits af te bijten, en ik blijf daaraan vasthouden. Dus het woord is aan Larens Behoud via de heer Loeff. Het woord is aan de heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ja, wij hebben met belangstelling kennis genomen van de vele stukken, want zo gaat dat bij zo'n groot project die worden aangeleverd. We hebben ook als raden vorige week een digitale bijeenkomst gehad waarbij we met elkaar een aantal vragen hebben kunnen stellen, standpunten hebben kunnen uitwisselen. En ik begrijp de zorg van de wethouder wel een beetje als hij zegt van, ja, hoe gaan we dit nu doen en laten we toch vooral de eenheid bewaren. Laat ik er het volgende over zeggen. Als we kijken naar het besluit wat we gaan nemen, dan ligt zoals bij elk bestemmingsplan er een aantal stukken aan ten grondslag, en het eerste is het beeldkwaliteitsplan. Daar wilde ik het graag als eerste over hebben, omdat het beeldkwaliteitsplan eigenlijk de uitwerking is van de van de eerste ambitie zoals vastgesteld. En als je dat bekijkt, dan kunnen wij alleen maar constateren dat dat er heel goed uitziet, dat dat getuigd van een hoge ambitie, dat daar kwaliteit uit spreekt en dat in, ja, zeg maar in de uitvoeren wij het vertrouwen hebben dat het beeldkwaliteitsplan ook daadwerkelijk de garantie biedt dat de kwaliteit, zoals die ook meerdere malen al door de GEM Crailo is geuit, ook echt wordt gehaald. Dat is denk ik heel belangrijk om vast te stellen. Want op het moment dat we daar vragen over zouden hebben over die kwaliteit, dan stonden we aan een andere discussie. Dus dat is denk ik een hele goede basis om te kijken naar de vervolgbesluiten die genomen moeten worden. En ze staan hier eigenlijk een beetje verkeerd om vind ik in het voorstel. Als je ziet dat we eerst het bestemmingsplan vaststellen en vervolgens het beeldkwaliteitsplan. Nou ja, ik zou het wel interessant vinden om eerst een beeldkwaliteitsplan vast te stellen, en dat wordt vervolgens uitgewerkt in een bestemmingsplan. En dan kan je controleren of dat wat in het beeldkwaliteitsplan met verbeeldingen is geuit ook daadwerkelijk in de verschillende toetsingskaders ook echt tot uitdrukking komt. Maar goed, dat is misschien wel een beetje kip-ei verhaal. Ik zie de heer Nieuwenhuizen al lachen. Maar goed, dat is denk ik wel iets om te constateren. Als we dan kijken naar het bestemmingsplan, dan hebben we eigenlijk een paar punten maar. Ja, ze zullen u bekend voorkomen, maar ze zijn nu nog niet in de publieke commissie geuit hier in Laren. Dat is de bouwhoogte van meer dan 18 meter betreffende de uitzonderingen voor de verschillende bouwblokken. En ik hoor net van één van de insprekers, de gemiddelde boomhoogte is zo'n 14-15 meter. Nou, dan kom je met 3 meter er bovenuit als je het hebt over een accent. En als je daar dan weer de uitzonderingspositie van 10% bij rekent, dan kom je toch al weer op 18 meter 50, 18 meter 80. Nou, en daarmee loop je het risico dat de zichtbaarheid vanuit de heide, wat we heel belangrijk vinden, dat coulisselandschap, toch wordt aangetast. Gaat niet over ons grondgebied. Maar vanuit Laren dan, en zeker vanuit onze fractie, de oproep om dat toch zeer strak te handhaven op de maximale hoogte van 18 meter. Dus op het moment dat daar een motie c.q. amendement of voorstel komt vanuit een andere gemeente, dan denk ik dat we dat kunnen steunen. En waarschijnlijk komt er ook nog wel iets vanuit de eigen gelederen, maar daarover straks meer. Het belangrijkste andere punt is denk ik de ecowal. Ook al het één en ander over gezegd door de eerste inspreker. En hier ... Wij hebben het ook al eerder in de commissie gehad over de bezwaren van het Gooise natuureservaat tegen de hoogte van de ecowal. We begrijpen ook de breedte die dan breder zou worden waardoor dan weer allerlei andere problemen zouden ontstaan. Ja, wij doen de dringende oproep toch eens te kijken of je niet binnen dezelfde voetprint een hogere ecowal kunt realiseren. En waar hebben we het over, over 1,5 meter. Ja, het lijkt ons een zeer reële optie. En we hebben het ook al even gehad over maximaal 5 meter. Dus ja, het bestemmingsplan laat het toe. Maar nou, misschien is het wel goed om het gewoon vast te pinnen op 5 meter. Dan voldoen we daarmee aan in ieder geval de maximale haalbaarheid voor de kwetsbare natuur aan de andere kant en zorgen we dat we dit ook goed hebben afgedekt. Dat is eigenlijk het hoofdpunt als het gaat over de ontwikkelingen op ons grondgebied. Voor de rest, complimenten. We hebben het al eerder gehad over moties. En we hadden zelf ook een motie ingediend over het Palmkazerneterrein en het hoofdgebouw. Ik vind het toch belangrijk om het hier ook te zeggen bij het beeldkwaliteitsplan, dat er een slag is gemaakt en dat we het belangrijk vinden dat die cultuurhistorische waarden ook worden geborgd. We hopen dat het ook voor het badhuisje blijft gelden aan onze kant op het terrein. Ja, en als je kijkt naar, ja, de basisvraag, dan kom ik een beetje terug bij mijnheer Bogaers. Hij heeft ons zeer veel stukken gestuurd vanuit

de stichting. Ik begrijp zijn zorgen en ik zie dat er heel veel zorgen in veel mails en brieven worden geuit. Ik wil eigenlijk hierbij een beetje de oproep te doen om ons als raadsleden een beetje te sparen. In die zin, u mag ons met alles overladen en het mogen er ook drie keer zoveel zijn. Maar ik denk dat het beter werkt als het een water korter appel is op wat wij nu precies als raad worden geacht hier mee te nemen. Dat maakt het voor ons iets eenvoudiger om ook scherper het debat in te gaan. Dus wat dat betreft dank voor uw stukken. We lezen ze aandachtig door. Maar ik denk dat de basisvraag natuurlijk is, en dat is een beetje uw zorg, van ja, hoe staat het met de natuur? We zijn dit traject in gegaan door met elkaar te zeggen van, er wordt ontwikkeld en die ontwikkeling heeft een effect. Daar betekent ook dat er woningen komen. Er wordt rekening gehouden met het landschap. Daar zitten ook natuurelementen in. En we zien ook in de reacties zoals wij die meekrijgen, ook van het GNR, dat er weliswaar zorgen zijn, maar dat er ook slagen zijn gemaakt in verbetering, zodat er met een aantal kleine aanpassingen een hele goede wijk kan ontstaan waarbij die waarden, ja, gerespecteerd worden en waarbij in ieder geval ook de ontwikkeling kan plaatsvinden. Dan de zorgen van de stichting Behoud de Gooise heide. Heel fijn dat u inspreekt. Er zit zeer veel op Bussums grondgebied, en ik denk dat het inderdaad voor Gooise Meren heel belangrijk is dat zij daar alsnog kennis van nemen. Ik zag in de stukken dat de uitkijktoren was beperkt tot een soort minimumvariant waarbij er geen overlast mag zijn en ook nog een natuurtoets moet worden gedaan. Dus als ik het goed begrijp, ik wil die vraag graag naar aanleiding van de inspreker aan de wethouder stellen, is dat nu zo dat daar echt nog een verder onderzoek moet worden gedaan voordat dat uitkijkpunt er komt? Of komt dat uitkijkpunt er gewoon? Daar graag nog even nadere toelichting op, omdat ik begrijp dat dat uitzichtpunt wel op het zuidelijke puntje ecowal is. Zuidelijk geloof ik, ja. Op Larens grondgebied. Dus dat zou fijn zijn als we daar iets over zouden weten. Dat waren even de punten voor dit moment. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Het woord is aan de heer Faas, VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Het gebeurt niet altijd dat de coalitiepartners het 100% eens zijn. Maar in dit geval moet ik zeggen, ik heb een lijstje voor me met allerhande punten die ik wilde aanhalen. En die zijn allemaal keurig door mijnheer Loeff behandeld. Dus ik sluit mij bij zijn woorden aan en ter wille van de tijd zal ik daar geen verdere toevoegingen aan doen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan is het woord aan de heer Grunwald, VVD. Die zit niet in de coalitie.

De heer ...: Als die zijn best doet zou dat in de toekomst denkbaar zijn.

De voorzitter: ik denk dat we deze avond niet moeten gebruiken om al vooruitzichten te plegen. Het woord is aan de heer Grunwald, VV... Uhm, pardon. D66.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ja, wie weet wat de toekomst brengt. Maar dat neemt niet weg dat op dit moment ook wel best wat overlappings zichtbaar zijn. Dus we kunnen ons prima aansluiten bij wat gezegd is over de bouwhoogte. Die zou wat ons betreft ook zeker niet hoger dan 18 meter moeten worden. Dat pleidooi heb ik de vorige keer al gehouden. Dus die marge die ambtshalve aangehouden wordt van 10%, die mag wat ons betreft sneuvelen. Of zet dan die maximale bouwhoogte iets lager. Weet ik wat, 16 meter 20 plus 10%, dan kom je dus ook niet boven die 18 uit. Het is maar een trucje, maar dat zei ik de laatste keer ook al. Wat ons verder opvalt is, ja, dat dat eigenlijk niet meer tegenkomen wat met de opmerkingen van GNR over de natuur gedaan is. Daar zijn we eigenlijk nog wel benieuwd naar hoe daarmee omgegaan wordt. En vervolgens wil ik ook de drie sprekers even bedanken voor hun bijdrage. Ik heb daar nog drie over. Allereerst natuurlijk van, hoe zit dat dan met de mogelijke vervuiling van de bodem. Want daar wordt over gesproken. En aan de ene kant wordt gezegd, nou dat is oké. En de andere kant zegt, het is niet oké. Dus wat is het dan

nu, is de vraag? De tweede is eigenlijk, ja, dat ging dus ook over de bouwhoogte. Dus van de heer Van Ham, dat heb ik al eerder aangegeven, dat is voor ons best een ding. En het derde is in ieder geval ook, hoe zit het nou precies met de procedure initiatieven. Wij hebben ook vernomen dat dat uiteindelijk aan de GEM is om daar over te oordelen. Maar volgens ons is het toch aan de gemeente om aan te geven wie daar kunnen komen wonen en initiatieven realiseren. Hoe zit dat dan precies in elkaar. En wij zijn zelf best wel voorstanders van, ja, het realiseren van compacte woningen in deze die ook anderen gelegenheid geven, kleinschalig, in zo'n project te wonen, buiten de zeg maar initiatieven om die door de GEM al genomen zijn. Dus dat leidt tot diversiteit en dat leidt tot een kwaliteitsverbetering van het gebied. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos, Groen Laren.

De heer Vos: Ja. Dank u wel, voorzitter. Een beetje ondankbaar als je een beetje achteraan in het rijtje zit, want dan zijn een hele hoop verstandige dingen al gezegd gelukkig. Van origine was het natuurlijk een heel erg mooi, heel groen voorstel, waar wij eigenlijk alleen maar enthousiast voor konden worden. En er is af en toe een beetje water bij de wijn gedaan. Af en toe een beetje heel veel water bij de wijn gedaan, waardoor in ieder geval PAM hoger werden, ik denk door de waterstand. Dat is jammer. Ik hoop van harte dat er niet nog meer water bij de wijn gaat, want dat zou heel erg zonde zijn. En er is al een concessie gedaan aan eigenlijk een prachtig gebied dat we hebben wat we gaan bebouwen. Dat is zonde. Maar goed, mensen moeten wonen, dat begrijp ik ook. En mensen willen wonen. Dus daar is nu een redelijke oplossing voor gevonden. Ik schaar me bij de woorden van mijnheer Grunwald als het gaat over kleinschalige initiatieven om daar ruimte voor te zoeken, dat lijkt me heel belangrijk om niet alles ambtenaar achtig dicht te timmeren, maar ook kleinere initiatieven ruimte te geven. Rest echter nog wel één vraag, en dat is eigenlijk al een vraag die ik eerder gesteld heb en die is een beetje aan de wethouder, en die werd ook al zojuist door de heer Grunwald zojuist genoemd. Als het waar is wat mijnheer Bogaers betoogt, heeft deze hele exercitie dan nog zin? Dus ik ben wel heel nieuwsgierig naar een antwoord op die vraag.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dank u wel. Mijn betoog van zojuist had betrekking op dat wij in de vorige ronde ook al meededen als raadslid. En samen toen nog met raadslid Calis en toen ook wethouder Stam. Dus wij hebben aan alle kanten gezien hoe moeilijk het is. De inbreng die ik nu geef is van onze CDA-fractie, maar die komt wel voor een belangrijk deel overeen met de opvatting die ik straks had. En dat is eigenlijk dat we als we iedere dag de krant openslaan er honderden duizenden tot miljoen woningen gebouwd moet worden. En dat wij in ons kleine mooie Gooi dan nu toch de buurtschap Crailo met elkaar weten te ontwikkelen. Ik zou ook nog een hele verhandeling kunnen beginnen, voorzitter, over waarom het ingewikkeld is. Dat het was opgelost als we één gemeente waren geweest. Maar dat is niet zo. Maar we zijn blij met wat er voorligt. Maar de indruk van die mooie groene buurtschap, als ik mijn collega's hier zo hoor praten, lijkt het eerder dat we een vestingstadje Naarden plus aan het bouwen zijn, omdat het vooral over de ecowal gaat. We zijn in Zeist geweest. Nou als ik daar loop dan zou ik denken, helemaal geen ecowal, want uit die mooie groene buurtschap kun je dan zo de hei op. Ik snap ook wel dat dat niet zo werkt. Maar de discussie over 5 meter hoog of breed, daar kan ik verder niet zoveel mee. Dus ik ben benieuwd waar de collega's hier en in andere gemeentes zich op gaan bevinden. Maar doe je vandaag de krant open en hebben we het over een dijk langs een Nederlandse rivier, gaat eigenlijk dezelfde discussie. Moet het een brede dijk, een hoge dijk, een lage dijk, een groene dijk? En dan wordt er bijvoorbeeld ook gezegd dat om waterkeringen, en zo zou je dit ook kunnen zien als kerens van mensen van de hei, kun je ook wel gewoon een wand van 5 meter plaatsen. Maar dat willen we dan ook weer niet. En wat ik daar eigenlijk een beetje mee aan wil geven is dat, terug naar het grote

verhaal, dat het een plan is wat in zijn compleetheid past. En natuurlijk moeten wij daar nog op een aantal punten iets van vinden. Maar voor de CDA-fractie gaat dat in ieder geval niet over een meter hoger of lager van de ecowal. Want ik zou ook nog namelijk kunnen bedenken, als we naar Ede rijden, hebben ze een complete bioscoop in een talud van een snelweg gebouwd. Dus als we zou gaan beginnen, zouden we nog zelfs taludwoningen kunnen maken, mijnheer Calis. Dat gezegd hebbende, de hoogte van 18 meter sluit ik me wel aan bij de collega's. Volgens mij staat daar 18 meter. Nou is het zo dat een bestemmingsplan gemiddeld altijd 10% marges herkent of kent. Ik denk dat dat wel goed is als de wethouder, schuine streep de heer Van Nieuwenhuizen, daar nog eens onomwonden over aangeeft hoe die 18 meter gelezen moet worden. En waarom moet die 18 meter? Dat heeft natuurlijk ook wel gewoon te maken met de huidige Nederlandse welstand en veiligheids- en wooneisen. Want we willen immers allemaal niet meer in een plaggenhut met 2 meter plafond wonen. Dus ja, dan kom je ook op een gegeven moment op hogere verdiepingen. En ik heb wel begrepen dat we met 18 meter op zes bouwlagen zitten. Nou, dat zou ik dan nog graag bevestigd zien. Dan nog met betrekking tot het plan en de opmerkingen over de andere gemeenten. De moties en amendementen die allemaal al gepasseerd zijn zullen we nog eens kritisch bekijken, even naar het college toe. En ik heb begrepen dat er nog ergens nog wel wat moties en amendementen zijn die in sommige gemeenten wel zijn, maar in Laren nog niet. Dus daar zullen we uit collegialiteit met de andere gemeenten naar kijken. En de fracties van andere gemeenten niet zijnde altijd het CDA, maar ook anderen, of er nog moties en amendementen zijn die hout snijden om ook in Laren in ieder geval mee te nemen, zodat we er in ieder geval met elkaar over gesproken hebben. En dat is volgens mij ook in de lijn dat onze wethouders dan op een volwassen manier met de collega's door kunnen praten. Nou, dit is bijna een politiek betoog. Kernvraag van de techniek is, kunnen we de 18 meter hard maken? En daarbij wil ik niet vervallen in discussies over maaiveldhoogtes. Dat was mijn vraag overigens aan één van de insprekers. Bouw je op de top van een heuvel 18 meter, dan staat hij gevoeglijk iets hoger als dat je hem daarnaast in een dalletje bouwt. Nou, van die discussie wil ik eigenlijk nu weg blijven, maar ik zou graag willen dat de wethouder daar nog iets over kan zeggen. En voor de rest wil ik toch eigenlijk gewoon vasthouden aan dat wij in ieder geval als CDA-fractie dolblij zijn met dit plan.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan mevrouw Timmerman, Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ja, in eerste instantie, met het oog op de tijd, kan ik me aansluiten bij Karel Loeff van Larens Behoud. Want die heeft eigenlijk al heel veel dingen gezegd die ook op ons papiertje stonden. Daarnaast hebben wij toch nog, en die hadden we al, eigenlijk heel veel toch behoorlijk wat zorgen over, de natuur zou leidend zijn. De conclusies uit het MER rapport die worden nog bezien en daar wordt nog naar gekeken, terwijl die eigenlijk toch behoorlijk negatief zijn. De ... We krijgen een beetje de indruk dat de economische aspecten van de bouw en van de ontwikkelaars daar de nadruk gaan leggen op het project Crailo. En dat de natuur toch ondergeschikt gaat worden gaandeweg het hele project. En ik ben het met mijnheer Loeff eens dat het beeldkwaliteitsplan ziet er inderdaad fantastisch uit. Maar het gaat er natuurlijk om wat er uiteindelijk komt te staan. En alles wat telt is natuurlijk het bestemmingsplan en niet de intenties in het beeldkwaliteitsplan en zelfs niet in het stedenbouwkundig plan. Want er kan nog van alles en nog wat aan veranderen. En als ik vooral de zienswijze van het GNR en van de stichting Gooise Heide, dan houden wij toch een beetje ons hart vast. Dan kom ik inderdaad op de motie die wij niet als amendement konden indienen van de 18 meter en de afwijkingsbevoegdheid die wij ook niet willen. Mijn collega Diederik Sakkers die heeft net parallel een sessie gehad over de motie en de amendementen die ik vorige week ook al gevoerd heb. En die 18 meter kunnen wij dus alleen maar als motie indienen, ter ondersteuning van het amendement uit Hilversum. En ik begrijp dat er meer partijen zijn. Diederik, jij hebt dat al toegezegd hè? En ik begrijp nu dat Larens Behoud, VVD, D66, in ieder geval dit ook willen steunen. En van ...

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Groen Laren? Niet?

De heer ...: Nee.

Mevrouw Timmerman-Hamers: CDA?

De heer ...: Ja, 18 meter max.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, max. Oké, dan zetten we het CDA erbij.

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Timmerman-Hamers: En dan kunnen we die motie gaan indienen over de 18 meter. Dan hebben we ... Dan blijft over nog het amendement over de grondwal, over de ecowal. En dat is natuurlijk geen Naarder Vesting, mijnheer Van den Berg, want er zit wel een verhaal achter. Dat is ook niet zomaar opgekomen. Er is een rapport en dat hebben wij jammer genoeg niet gezien, en dat heet natuurbrug Laarderhoogt en woningbouw op Crailo Zuid. En laat nou net Crailo Zuid het stukje zijn, het bestemmingsplan van Laren waar wij dus volledig verantwoordelijk voor zijn en over gaan. En dat rapport gaat over het programma van eisen voor woningbouw nabij de natuurbrug. En daar hebben ze het over een geheel begroeide wal en dat zou met struiken en bomen begroeid. Dat zou in feite het uitgangspunt moeten zijn. Een ander uitgangspunt is 150 meter rondom de natuurbrug en 5 hectare bos. Aan een aantal van die uitgangspunten wordt dus niet voldaan. En ik zou ook eigenlijk aan de wethouder willen vragen, en misschien ook aan het GEM, waarom wij dat Alterra rapport niet gekregen hebben. Ik ben daar toevallig achter gekomen, omdat wij hadden ingediend het amendement van de ecowal. En toen werd er gezegd dat er geen 5 meter in het Alterra rapport stond. En toen ben ik gaan Googelen, en toen kwam ik op een Alterra rapport uit 2017 die dus echt ziet op de bebouwing van Crailo Zuid met een aantal randvoorwaarden voor de bebouwing. Ik ben daar eigenlijk heel verbaasd over dat wij dat rapport nooit onder ogen hebben gekregen. Want als wij dat rapport eerder hadden gekregen, dan had het er waarschijnlijk ... Hadden wij hier waarschijnlijk op een andere manier gezeten. Het enige dat wij nu eigenlijk nog hebben is de ecowal. En die zal minimaal 5 meter hoog moeten zijn, willen we het geluid, en er zijn al hogere geluidswaarden vastgesteld, de geur en de hoogtes, enzovoort, nog zo kunnen plaatsen dat de natuurbrug nog, want daar gaat eigenlijk alles om, de natuurbrug nog kan functioneren zoals wij dat allemaal voor ogen hadden en hebben nog steeds. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan het college om een eerste reactie te geven ten aanzien van de verschillende interventies. Daarna gaan we 5 minuten schorsen.

De heer Stam: Ja, mijnheer de voorzitter ... Sorry?

De voorzitter: En na uw interventie gaan we 5 minuten schorsen.

De heer Stam: Gaan we 5 minuten schorsen. Daar zal alle aanleiding toe zijn. Laat ik proberen om een paar antwoorden te geven op een aantal gestelde vragen, en dan vervolgens ook gebruik maken van de steun van mevrouw Looman en mijnheer Nieuwenhuizen, die ook hier aanwezig zijn. En wie weet heeft mijnheer Calis ook nog wel wat in te brengen. Wat betreft het hele antwoord over datgene wat nu in de komende weken zal gaan gebeuren, wilde ik er toch nog even ook op wijzen dat geprogrammeerd is op 7 juli, of ik geloof 6 juli, de

dag voordat we met zijn allen het proberen tot een gemeenschappelijk standpunt te komen, is er geprogrammeerd een politiek overleg tussen partijen van de verschillende raden om tot overeenstemming te komen. En ik heb er helemaal niks op tegen. En dat gebeurt ook blijkbaar. Mijn Sakkers, hoor ik via mevrouw Timmerman, is daar ook mee bezig. Dat lijkt mij buitengewoon verstandig. Als je invloed wilt nemen op dat proces wat we met elkaar zouden willen doen, dan moet je proberen de raden in de andere gemeenten ook zover te krijgen dat ze jouw motie steunen of andersom, dat jullie de moties van de andere raden gaan steunen. Het punt van de ... Wat duidelijk is, is dat iedereen een aantal duidelijke ... Een aantal zaken naar voren brengt die gemeenschappelijk zijn. En dat is ook in de vorige overleggen hier in deze zaal aan de orde geweest, de hoogte van 18 meter. Daarvan hoor ik hier vanavond duidelijk dat het merendeel van die partijen die 10 centimeter niet wensen. Wij hebben daar tegenover gesteld dat, en mijnheer Nieuwenhuizen kan daar het nodige van zeggen, de bedoeling is helemaal niet ... Ik heb dat zelfde al in teamvergaderingen in veel vroeger stadium gezegd. Wij willen helemaal niet uitgaan boven zes verdiepingen in een gebouw. Dat is wat mij betreft het uitgangspunt. Dat zou je ook zo bij wijzen van spreken kunnen omschrijven, als dat tenminste zou kunnen juridisch. Maar die 10% is alleen maar nodig als je een bepaald accent in dat gebouw zou willen aanbrengen, zoals bijvoorbeeld een halve parkeergarage boven de grond en dan de andere helft daaronder. Dan heb je enige speelruimte om daarmee te bewegen. Maar ik denk dat mijnheer Nieuwenhuizen daar ook nog wel wat van wil vinden. Maar ik denk dat het goed is in de schorsing dat ik nog even daarover met de betrokken partijen ook nog even van gedachten wissel. Het punt van de ecowal, daarvan hebben we gezegd, ook daar geldt dat ... Er wordt gesproken over allerlei rapporten. Dat rapport van Alterra daar kan misschien mijnheer Nieuwenhuizen nog wel wat van zeggen, of mevrouw Looman. In ieder geval, het laatste rapport wat we hebben laten maken door Tauw, geeft heel duidelijk aan dat 3,6 voldoende is. Wij hebben gezegd, in het bestemmingsplan staat maximaal 5 meter. Laten we vooral even kijken in hoeverre als dat een groot draagvlak in deze raad heeft. Ja, ook dan zul je moeten proberen bij de andere raden, wat mij betreft, en dat is ten minste mijn standpunt erover, ook je steun te vinden om dat mogelijk te maken. Ook al omdat elke ingreep in de structuur ook allerlei financiële gevolgen zou kunnen hebben. Maar ik begrijp heel goed dat het een belangrijk punt is in deze beraadslaging. Dus we zullen er wat van moeten vinden. Maar het is volgens mij gebaseerd op redelijke uitgangspunten die ook in de vorige raad door ons aan de orde zijn gesteld. Dan de hele vervuiling van de bodem. Kijk, misschien is het goed om nog even te melden dat toen wij ... En natuurlijk is het waar wat mijnheer Bogaers zegt, het is altijd van domeinen geweest. Het leger zat daar. Dat zijn in het algemeen ook niet de meest mensen die het ergst letten op de schoonheid van het gebied. Althans, niet op dat wat erin terecht komt. Dat gold ook in zekere zin voor de oefenterrein van de brandweer. Wij hebben het overgenomen uiteindelijk van de provincie, met een aantal duidelijke afspraken over de sanering. Dat is voor een belangrijk deel ook gebeurd. Dus alle bommen, granaten, kogels en andere verroeste Lee-Enfield geweren zijn er allemaal uit verwijderd. En we hebben ook nog bij het bestemmingsplan opgenomen in bijlage 18, dat er een saneringsplan is die we ook nog zullen moeten uitvoeren waar het nodig is. Dus in die zin hebben we er wel degelijk aandacht voor. Dus dat is wat mij betreft even het punt over de sanering en de eventuele vervuiling. Wat betreft de initiatieven. Kijk, wij hebben een initiatievenbeleid vastgesteld. Dat hebben we gedaan als colleges, waarbij het zo is dat we op dit moment ... Ik weet niet hoe hoog de stapel is van de mensen die graag initiatieven wensen uit te voeren. Die is waarschijnlijk al een halve meter hoog bij mijnheer Nieuwenhuizen op zijn bureau. En we hebben met elkaar afgesproken dat we op het moment dat we zover zijn dat er een bestemmingsplan is, dat we toekomen aan een ... Hopelijk gaan we dan niet naar de Raad van State. Maar als we dat hebben gedaan dan komt er uiteindelijk een bestemmingsplan. En dan zullen we beginnen met het uitgifte van grond en de mogelijkheid aan mensen bieden om initiatieven te ontwikkelen, en dan gaan we ontwikkelen. Pas dan is aan de orde ... En als al die mensen hier komen inspreken en vragen, mogen wij alsjeblieft ons initiatief mogelijk maken. Dan hebben we tegen al die mensen tot nog toe gezegd, ook in andere gesprekken die we met ze hebben gehad, telefonisch, per mail en in lijfelijke zin, uw beurt komt

nog en we gaan daar op een serieuze manier met elkaar over praten. Maar die tijd is op dit moment nog aan de vroege kant. Misschien dat het punt van dat uitkijkpunt. Dus misschien dat mijnheer Nieuwenhuizen of mevrouw Looman daar iets van kan zeggen. Mijnheer Vos vraagt zich af, heeft het nog zin? Ik moet zeggen, dat vind ik op zichzelf een interessante vraag. Maar tegelijkertijd, kijk, het ambitiedocument is door de drie raden vastgesteld. Ook door deze raad. Het landschappelijke en stedenbouwkundig plan is ook door deze raad en de andere raden vastgesteld. En natuurlijk zullen er nog een paar problemen opgelost moeten worden, zoals die vanavond ook aan de orde worden gesteld. En dat moeten we met elkaar proberen op te lossen door amendementen aan te nemen, eventuele wijzigingen toe te passen. Maar het kan niet zo zijn dat we nu op dit moment tot de conclusie uitkomen, heeft dit nog wel zin. Ik vind dat het buitengewoon veel zin heeft. Ik heb de vorige keer al aangegeven dat, en ik heb net iets in de inleiding ook op gezegd, domeinen, brandweerkazerne, brandweer oefencentrum. Wij hebben als drie gemeenten, met uw instemming gelukkig, dit hele project uit de handen van de provincie weten te krijgen. We hadden absoluut geen vertrouwen dat de provincie daar een mooi project van zou maken. We hebben er nu op basis van een ambitiedocument, waarbij ik nog eens een keer duidelijk wil maken, ook de suggestie die wordt gedaan, zoals mevrouw Timmerman die zegt, nu krijgen de economische aspecten de nadruk, de natuur dreigt ondergeschikt te worden. Ik weet niet waar het vandaan komt. Wat ons betreft, dat is altijd in elk bestuurlijk overleg, en ik denk ook in de '...' vergadering, alle gesprekken met mijnheer Nieuwenhuizen, het geval, het ambitiedocument staat nog steeds recht overeind. Er is ... Natuurlijk zijn er hier en daar ... We hebben wat meer woningen toegevoegd. Maar ik heb vorige keer ook gezegd, nog steeds is het zo, van de ene 41 hectare, als ik het goed zeg, is 54% nog steeds natuur. En wijs mij nou eens een plek aan in Hilversum, Laren of Bussum waar dat het geval is. Wat betreft ... Ik denk, dat is in de eerste instantie denk ik mijn antwoord op de vragen. En misschien is het goed als mijnheer Nieuwenhuizen, respectievelijk mevrouw Looman, nog even antwoord geeft op een aantal open vragen of aanvullingen op mijn antwoorden.

De voorzitter: Mevrouw Looman, wilt u als eerste? Mevrouw Looman, ga uw gang.

Mevrouw Looman: Met betrekking tot dat uitkijkpunt. Dat is de reactienota aangepast en dat is een mogelijkheid helemaal in het zuidoosten gedeelte met een binnenplanse afwijking. En dat is eigenlijk gedaan van, ja, stel dat het nodig is om het gebied te ontlasten voor het Goois Natuurreservaat, dan zou je dus op grondgebied van Crailo zo'n uitkijktoren kunnen aanbrengen. Dus dat is de eerste. Dan wordt er ook nog gesproken door mevrouw Timmermans. Die zei van, de commissie MER heeft advies uitgebracht en dat is niet verwerkt. Ook dat is meegenomen in de reactienota. En na besluitvorming wordt conform de reactienota het bestemmingsplan verwerkt, en dat wordt dan ook zo gepubliceerd. Dan nog even over de ecowal. Dat rapport waar mevrouw Timmermans naar verwijst, dat is bekend. Volgens mij ook uit mijn hoofd moet ik zeggen, heeft Tauw daar ook wat over gezegd in de stukken. Nu is gezegd, een wal van 3,60, in de stukken van Tauw, is voldoende. De mogelijkheid van het bestemmingsplan zegt 5 meter. Maar het is niet zo dat als er huizen gebouwd gaan worden of kantoren, ik heb dat net ook bij de motiebehandeling gezegd, is het niet zo dat er hogere huizen of huizen kunnen worden en dat dan de ecowal hoger moet worden. Nee, de ecowal wordt aangelegd met een voorwaardelijke verplichting. En als er gebouwd wordt, dan moeten de woningen dus eerst aangetoond worden, het heeft geen negatieve invloed op geluid en zicht, et cetera. En datzelfde geldt voor de bedrijfspannen. Dus in dat geval, natuur is leidend. En ja, er wordt iedere keer gezegd, de ecowal wordt 5 meter. Ik heb vandaag nog een keer lopen zoeken, maar ik kan echt niet in eerdere rapporten vinden dat er een hoogte ooit eerder is gezegd van, het moet 5 meter zijn. Althans, dat het vastligt in een rapport. Volgens mij heb ik alles genoemd.

De voorzitter: het woord is aan de heer Nieuwenhuizen. Kunt u kort nog een paar toelicht... Een paar ... Nogmaals welkom, mijnheer Nieuwenhuizen. U hebt al heel lang zitten luisteren. Nu vind ik dat u echt aan het woord bent, want u weet het allemaal. U moet een zijknopje eerst drukken.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, ja, ja.

De voorzitter: Ja.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, ik heb hem.

De voorzitter: Mijnheer Nieuwenhuizen.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, ik weet het allemaal. Wat ik in ieder geval wel weet, zijn de intenties van mij en van GEM Crailo en van '...' die betrokken zijn om echt maximale kwaliteit en de eisen die door de raden zijn gesteld echt optimaal in te vullen. En dat is soms is dat ook wel een zoektocht hè. Wat moet nou prevaleren? En als u dan praat over het woningen. Dus we hebben 590 woningen. We hebben er uiteindelijk 90 toegevoegd bij het stedenbouwkundig plan. Maar dat was vanuit de uitdrukkelijke wens vanuit de raden om meer middenwoningen te kunnen realiseren. Dus die middenwoningen hebben we geprobeerd een plekje te geven. Vandaar dat er dus op drie accenten zijn gekomen in het stedenbouwkundig plan, wat stedenbouwkundig ook heel erg goed zit. En die accenten die leiden tot maximaal 6 bouwlagen. Dus laat dat helder zijn. Er komt geen bouwlaag bij. Maar als je dan kijkt naar ... Althans, als ik kijk naar die woonblokken, waar ook sociaal in zit en midden in zit, dan zou het mijn grote wens zijn om onder die woonblokken het parkeren te realiseren. Dat kan je maar één keer doen. Eén keer kan je tijdens de bouw kan je dat parkeren onder die woonblokken krijgen om te zorgen dat die auto's niet in het openbaar gebied terecht komen. En dat is denk ik een belangrijke kwaliteit voor het gebied. En als ik dan kijk, dan denk ik van, nou ja, dan kan er een half verdiepte parkeerkelder onder. En die half verdiepte parkeerkelder die zal dan misschien leiden tot enige verhoging van de hoogte. Dus dat is een afweging. Het is altijd een ... Het is niet alleen maar linksom of rechtsom. Het is een afweging van kwaliteit en van mogelijkheden. Dus parkeren uit het openbaar gebied te krijgen, middenwoningen toevoegen en daar een aantal accenten voor neerleggen. Maar je kunt natuurlijk ook, en dat zei de wethouder ook al, je kunt natuurlijk ook kijken naar het plan wat de provincie neergelegd had. En wij ... En dan heb je een ... Kan je allemaal grondgeboden woningen neerzetten, en dan heb je geen groen meer over. Dus wij hebben gekozen voor meer gestapelde bouw en daarmee behoud van groen. Dat zijn allemaal afwegingen die we proberen te maken in het kader van de wens van de raden die neergelegd zijn in het ambitieprogramma. Nou, dat is een beetje de discussie en de zoektocht om die kwaliteit die de raden wensen om die te geven. Nog even naar dat saneringsvraagstuk. We hebben vorige maand de definitieve saneringsbeschikking gekregen van de omgevingsdienst. En daar ben ik echt heel erg blij mee dat we dat hebben. En we zijn al met een uitvoeringsplan, waar we ook een goedkeuring voor gekregen hebben. En die sanering hebben we scherp in beeld en die hebben we heel goed op de korrel. En we gaan echt nu ook feitelijk kunnen we gaan starten met het saneren van het gebied en met het bouwrijp maken van het geheel. Dit is even wat ... Nou ja, mevrouw Looman heeft al wat gezegd over het Alterra rapport. We zijn heel kritisch naar de natuur, heel kritisch naar het goed functioneren van de natuurbrug. We zijn echt niet gek, we doen echt niet wat niet zou kunnen. Wij denken dat die 3 meter 60 dat dat voldoende is. Mocht later blijken dat dat niet voldoende is, hebben we altijd de ruimte tot 5 meter. Dit is een beetje het beeld wat we op dit moment hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Ik stel voor, 5 minuten pauze. En daarna gaan we door voor de tweede ronde. Oh, nog heel even mevrouw Looman en ... Mevrouw Looman nog even.

Mevrouw Looman: Sorry, ik wou nog even een reactie. Ik heb het gevonden op het Alterra rapport waar mevrouw Timmermans het over had. Bij de ontwerp bestemmingsplan'...' in bijlage 27, dat is het rapport van Tauw. En die geeft ook eigenlijk in hoofdstuk 2 aan, en die verwijst daarbij ook naar het rapport van 2017 wat u had van Alterra.

De voorzitter: Oké, oké. Er is nu een pauze van 5 minuten.

Mevrouw Looman: Nee, maar er zitten al 30 bijlages bij.

Schorsing

De voorzitter: En zijn toe aan de mogelijk tweede ronde met betrekking tot het punt van de buurtschap Crailo. Is er behoefte aan een tweede ronde überhaupt? Althans, er is mevrouw Timmerman en de heer Van den Berg en de heer Grunwald willen gaan interveniëren. Dan beschouwen we dat daarmee als de tweede ronde. Het woord is aan de heer Vos. Oh u had ... Geeft niet. Dan kom ik bij de heer Van den Berg. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Oh, ik neem hem zo over.

De voorzitter: De heer Van den Berg, kunt u kort interveniëren.

De heer Van den Berg: Ja. Nou, het enige wat ik eigenlijk nog een opmerking over wilde maken net over de 18 meter, maar aan de andere kant kwaliteit. Wat ik eigenlijk nog wel van de wethouder of mijnheer Nieuwenhuizen, maakt ... Of van mevrouw Looman. Kijk, als we 18 meter straks vastzetten in Laren, gaat dat dan in Blaricum en ... Of sorry, in Hilversum of in Gooise Meren op eenzelfde manier? Maar wat ik eigenlijk ook weer niet wil, en dan haak ik aan wat de heer Nieuwenhuizen zegt, van dat we zeggen van, de kwaliteit gaat ten grondslag. Dus hij noemde auto's, maar je kan ook denken aan fietsen of et cetera. Dus de voorzieningen die bij een woning horen, als die nou binnen die 10% marge vallen om in het reliëfterrein deels onder de grond weg te '...'. En het is ook helemaal 18 meter, maar bijvoorbeeld 18,5. Dan heb ik daar niet zoveel moeite mee. Dus daar zou ik graag nog eigenlijk wat nadere duiding op willen van de wethouder. Hoe moeten we nou die ... Zes bouwlagen is duidelijk. Maar hoe moeten we nu die 18 meter eventueel met die 10%-regel lezen waar die dan die 10%-regel precies wel of niet de GEM Crailo ruimte geeft? Dat zou ik eigenlijk nog graag uitgediept willen hebben, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman wil ook nog graag interveniëren. En ook nog de heer Grunwald. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ... Inderdaad, als er maar 50 centimeter nodig is, leg dat dan vast in het bestemmingsplan. En niet 10%. Dus ja, dan zijn we er ook uit. Want er wordt steeds gepraat nu over, met de antwoorden, over bedoelingen en intenties en ... Maar alles wat telt is het bestemmingsplan. En niet de intenties, niet de bedoelingen, niet hetgeen wat staat in het beeldkwaliteitsplan of ... Dat is allemaal niet leidend. In the end heb je alleen maar het bestemmingsplan en de regels. En als daar een afwijkingbevoegdheid van 10% bijvoorbeeld in staat, dan heeft de raad daar niets meer over te vertellen. Ik vond het jammer dat er zoveel bij de Zoommeeting vorige week, zoveel ruis eigenlijk was dat niemand eigenlijk precies wist wie daar verantwoordelijk voor was. Maar dan is het gewoon aan het college, en de raad komt daar niet meer aan te pas. Dat is één. Dan het Alterra Rapport. Ja, dat antwoord was net ... Want ik neem dat best zeer hoog op dat dat Alterra rapport er niet bij zit. Het antwoord is net van, ja, er is een ander rapport

gemaakt. Maar dat was mijn vraag niet. Mijn vraag was, waarom hebben wij dat Alterra rapport uit 2017 nooit gekregen? Waarom zat het nu niet bij de stukken? Want het gaat niet alleen om de hoogte van die ecowal. Het gaat om het programma van eisen voor de woningbouw nabij de natuurbrug vanuit ecologisch perspectief. Dus het gaat veel verder dan dat. Het gaat erom, wat kunnen wij op ons stuk grondgebied wel en niet doen? Wat zijn de randvoorwaarden voor de bouw, zodat onze ecobrug goed blijft functioneren?

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Timmerman-Hamers: En dan komen we weer bij de ecowal. En die moet wat ons betreft nog steeds goed vastgelegd worden in het bestemmingsplan, en dat is minimaal 5 meter. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de heer Grunwald, als laatste.

De heer Grunwald: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik ben het in grote lijnen eens met de uitvoering van mevrouw Timmermans. De heer Nieuwenhuizen die geeft aan dus de maximale kwaliteit na te streven en daarin dus ons maximaal ter wille te willen zijn. Nou dat vind ik heel prettig om te horen. Maar tegelijkertijd wordt overal dus een flinke slag om de arm vrij gehouden. Men wil zich niet bepalen, terwijl wij dus gewoon een waarborg vragen. Want wij vragen om een maximale bouwhoogte van 18 meter en een hoogte van de ecowal van 5 meter. Dan kan dat toch gewoon? Ik bedoel van, als er een parkeergarage onder een huis moet, kan je ook een halve meter dieper graven desnoods. Toch? En als zoals nu door de heer Nieuwenhuizen aangegeven wordt, nou ja goh, we beginnen met 3,5 meter en als later blijkt dat het 5 meter moet worden, dan doen we dat. Dus er is ruimte voor 5 meter. Doe dat dan als er in meerderheid om gevraagd wordt. En dan zijn we ook van die discussie een beetje af in die zin en dan is dat helder. Dank u wel.

De voorzitter: Het laatste woord aan de wethouder. Oh en ... Daar bent u al. Wilt u, mijnheer Calis, eerst het woord? Of ...

De heer Calis: Ja graag, voorzitter.

De voorzitter: Ja, graag. De heer Calis.

De heer Calis: Ik wil dan toch nog wel een lans breken voor het betoog van de heer Van den Berg. En die ook refereerde naar het begin van dit grote project van Crailo, waarin dus van de drie raden een vertegenwoordiging behoorlijk wat vergaderingen heeft gehad en overleggen met het ambitedocument, om tot één gezamenlijk idee te komen over dit hele project Crailo. En ik denk ook dat de discussie nu bijvoorbeeld over de bouwhoogte illustreert dat wij ons ook willen bemoeien met het hele project. Dus naar mijn idee gaat dat ook niet aan om te zeggen, op Larens grondgebied gaan we een ecowal maken en dan beslissen wij dat. Ik wil ervoor pleiten. Mevrouw Timmermans zegt, ja, dat is juridisch niet mogelijk. Als je een totaaldocument vaststelt in de gezamenlijke besluitvorming, dan is het absoluut mogelijk om daar natuurlijk uit te laten destilleren wat het gevolg is voor elke gemeente op zich. Er zijn natuurlijk ook andere aspecten die voor gemeentes verschillend zijn. Op een gegeven ogenblik zal je de gemeentegrens ook duidelijk moeten trekken. Want ja, aantallen inwoners moeten geteld worden, OZB-heffing kan anders zijn. Dus daar moet je wel duidelijk in zijn. Maar totale aanblik, de referentie naar het Zeister Kerckebosch, ja, dat is natuurlijk leidend. Dus ik wil nog eens een lans breken voor het voorstel van de heer Van den Berg, dat we daar als drie gemeentes in onderlinge overeenstemming dit hele project behandelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. En de wethouder, de heer Stam.

De heer Stam: Ja nou, ik heb een ... Dank, dank, mijnheer de voorzitter. Ja, het punt wat mijnheer ... Wat door de drie sprekers net wordt gemaakt, door die 18 meter. Daar heeft mijnheer Van den Berg, die kijkt er wat anders naar dan de andere twee. Maar het gaat ons helemaal niet over bedoelingen. Kijk, wij zijn al jaren bezig om een mooi plan te maken. Dat plan maak je door goede bedoelingen te hebben. En die goede bedoelingen zet je uiteindelijk om in tekeningen en visualisaties. En uiteindelijk vindt dat zijn weerslag in het bestemmingsplan. Natuurlijk is het bestemmingsplan voor een belangrijk deel leidend. Dat wordt door ons natuurlijk helemaal niet ontkend. En op het moment dat je ... Natuurlijk, het is een volstrekt open deur. Dat als je in een bestemmingsplan hebt staan, 18 meter, daar mag je 10% van afwijken, dat dat een bevoegdheid is van het college om 1 meter 80 omhoog te gaan. Ja, dat is nogal klontjes. Maar het is ook volstrekt helder dat als raden met elkaar, en dat is het pleidooi wat ik al eerder heb gezegd, waar mijnheer Calis ook nog eens op wijst, als de raden in staat zullen zijn ... En ik heb net al gezegd, als mijnheer Sackers bezig is om ook steun te geven aan Hilversum met een aantal, met ook meerderheid misschien wel in deze raad, en misschien ook Gooise Meren mee kan krijgen. Dan zal natuurlijk, zullen wij ... Wij hebben reden om te vinden dat je dat niet moet doen, dat hebben we een aantal keren nu verduidelijkt. Hebben we vandaag nog eens gezegd, hebben we in vorige sessies gezegd. Wij zouden graag die 10% willen houden. Als uiteindelijk de raden tegen ons zeggen, moet je eens luisteren, in grote meerderheid of in meerderheid, dat willen we niet of we willen het op een andere manier geregeld hebben. Ja, dan zullen wij daar de consequenties voor moeten aanvaarden. Dat is heel simpel. Het omgekeerde geldt natuurlijk even goed hè. Op het moment dat ik persoonlijk vind, dat heb ik al voldoende duidelijk gemaakt. Op het moment dat de ecowal, als het standpunt wordt ingenomen, dat ligt nou eenmaal op Larens grondgebied, dat bepalen wij. Dat vind ik een ... Dat is het omgekeerde van wat ik net zei, dat als je steunt dat die 18 meter niet met 10% mag worden vermeerderd. Ja, dan moet het ook zo zijn dat je de steun bij Gooise Meren en Hilversum moet vinden om te zorgen dat die ecowal niet omhoog gaat. Het kan niet zo zijn dat we dan als Laren vinden, ja, dat bepalen wij, maar die anderen zijn het er totaal niet mee eens. Dat is gewoon niet de manier waarop we begonnen zijn aan dit proces. En ik zou ook graag willen dat we dit proces op die manier ook niet eindigen. Dus wat dat betreft, ja, als uiteindelijk dadelijk op 7 juli of 6 juli ... Ik zeg het steeds verkeerd. 6 juli de raden bij elkaar komen, dan wordt gevraagd, ga nog eens met elkaar politiek overleg voeren over steun aan moties en amendementen. Probeer met elkaar tot een communis opinio te komen. En dan zullen uiteindelijk de drie colleges op basis van datgene wat er dan op 6 juli uitkomt, met u meegaan of niet met u meegaan. Dat hangt er vanaf. Maar als u in amendementen niet, en in meerderheid wordt het geaccepteerd, dan is dat een politiek feit natuurlijk, daar kunnen we helemaal niet omheen. Dus wat dat betreft wil ik dat in ieder geval voor alle duidelijkheid nog eens gezegd hebben.

De voorzitter: Maar dan blijft het tweede punt van het Alterra rapport, waar mevrouw Timmerman over sprak ...

De heer Stam: [buiten microfoon]

De voorzitter: Kunt u de microfoon aan doen, want ik hoor u niet goed nu.

De heer Stam: Nee, we hebben ...

De voorzitter: Ja.

De heer Stam: We zijn ... Er wordt helemaal verborgen. We hebben in de stukken hebben we verwezen naar het Alterra rapport. Dus we hebben niet net gedaan alsof het niet bestond. We hebben ... Er is wel degelijk naar verwezen naar dat rapport. Maar we hebben uiteindelijk het rapport wat Tauw als laatste heeft gedaan, die gebruik heeft gemaakt van het Alterra rapport, hebben we als leidend beschouwd uiteindelijk in de

besluitvorming. Dat leggen we aan u voor. Ja, nou wordt er teruggegaan naar een Alterra rapport waar volgens mij die 5 meter ook niet echt in staat. Dus het is niet zo, om dat duidelijk te maken, dat wij dat verbergen, verborgen wensen te houden. Dat is niet het geval.

De voorzitter: Oké.

De heer Stam: En wij hebben ons gebaseerd op het laatste rapport, namelijk het rapport van Tauw.

De voorzitter: Oké.

De heer Stam: En het laat het aan de raden over om met elkaar daar een besluit over te nemen.

De voorzitter: Oké. Ik stel voor ... Ja, mevrouw Timmerman als laatste, en dan wou ik dit punt sluiten. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik wil toch even wat verwarring wegnemen. De wethouder die zei, ja, als een meerderheid de amendementen aanneemt, dan zullen we meegaan. Maar het is niet aan het college, het is aan de gemeenteraad. En als een gemeenteraad een amendement aanneemt in een gemeente, dan is het gewoon aangenomen. En dan wordt het bestemmingsplan ...

De voorzitter: Maar dat is precies wat ...

De heer Stam: Dat heb ik toch ook gezegd?

De voorzitter: Dat is precies wat de heer Stam zegt hè. Dat is precies wat de heer Stam zegt. De heer Stam, als ik het goed begrepen heb. Ik ben niet uw woordvoerder. Ik ben niet uw woordvoerder, maar ik ben de voorzitter.

De heer Stam: Nee, maar ik ben blij dat mevrouw Timmerman mijn woorden zo exact herhaalt.

De voorzitter: Ja, prima. Dan zijn we het daarover eens. De wethouders doen wat in meerderheid per motie wordt aangenomen. Dat is duidelijk. En dat is daarmee duidelijk, de democratie wordt geëerbiedigd. Mag ik aannemen om dit raadsvoorstel rijp te achten voor discussie in de raad? Het staat al op de agenda volgende week. En wat ons betreft zou dit als bespreekpunt op de raadsagenda moeten figureren voor volgende week.

De heer ...: Ja, maar ...

Mevrouw ...: 7 juli.

De voorzitter: Ah, 7 juli. Oh pardon, 7 juli. Oh pardon, excuus.

De heer Stam: Het is wel belangrijk om dat nog eens te herhalen. Er is in het programma wat jullie hebben bereikt, volgens mij wat de raad heeft bereikt vanuit de griffies, is duidelijk afgesproken dat er ruimte ... Daar gaan wij niet over. Maar politiek overleg kan worden gevoerd tussen de verschillende raden. En op 6 juli vindt de gemeenschappelijke zitting plaats van de drie raden.

De voorzitter: Ja, ja.

De heer Stam: En '...' de drie colleges.

De voorzitter: Ja. En 7 juli ... Oké, goed zo. Dan zijn we daarmee aan het einde van deze ... De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou ja, omdat u net de conclusie trok dat het een Hamerstuk is. Ik denk juist ...

De voorzitter: Dat heb ik niet gezegd. Bespreekpunt zei ik.

De heer Van den Berg: Ja. Oh, bespreekpunt. Excuus, dan heb ik het verkeerd verstaan. Dank u wel.

De voorzitter: Maar iedereen kan een foutje maken, mijnheer Van den Berg, dat neem ik u helemaal niet kwalijk.

De heer Van den Berg: Dat is zo, dank u wel.

De voorzitter: Dat neem ik u helemaal niet kwalijk.

De voorzitter: Dan komen we over bij het volgende punt van agendapunt 7.2, analyse afval. En onder dankzegging ... Oh, pardon. Nee, ik kan niet afsluiten voordat ik de heer Nieuwenhuizen, die vanavond twee voetbalwedstrijden moet missen vanwege deze discussie. En ook mevrouw Looman moet twee voetbalwedstrijden missen vanavond. Ik weet niet of zij daaronder gebukt gaat, mevrouw Looman, dat u twee voetbalwedstrijden moet missen. Gaat u niet onder gebukt. Nou wij wel, maar het is niet anders. Dus hartelijk dank voor uw bijzonder interessante assistentie vanavond. En we zijn ook de wethouder natuurlijk dankbaar op de manier waarop dit op een juiste manier is behandeld. Dan komen wij nu bij punt 7.2.

De heer ...: De insprekers.

De voorzitter: Oh, de insprekers, natuurlijk. Mijnheer Bogaers, hoe zou ik u kunnen vergeten. Mijnheer Bogaers, gaat u nog even zitten. Neemt u plaats achter de microfoon, want anders kunnen we u niet verstaan en kunnen ook de luisteraars u niet verstaan. Want er zijn een paar duizend inwoners die meeluisteren. Dus u moet wat dat betreft zich realiseren dat u goed duidelijk moet spreken, maar niet meer dan twee minuten, zeg ik u erbij. Mijnheer Bogaers, u hebt het woord.

De heer Bogaers: Twee minuten is echt heel veel. Ten eerste, er wordt hier gesproken over het Alterra rapport uit 2017. Er wordt correct gezegd dat daar niet de hoogte van 5 meter wordt gehanteerd. Maar pagina 23 van het rapport wat ik hier voor me heb liggen, voor de kijkers en voor uzelf allemaal, bepaald in tabel 4.4 vijf maal met betrekking tot allerlei eisen, zoals verstoring door kunstlicht, verstoring door zichtbeperking, verstoring door geluid, aanwezigheid van mensen, verstoring door betreding, verstoring door beweging voertuigen, dat het moet gaan om vijf maal een hoge, laten we dat niet misverstaan, begroeide grondwal. Hoge, begroeide grondwal. En hoog is wat anders dan 3,6 meter en sluit aan bij datgene wat in de ecologie ... En toevallig ben ik ecooloog, dat spijt me voor u allen. Die 5 meter is een substantiële hoogte die heel gangbaar is ter bescherming van natuurgebieden tegen al deze factoren die hier worden genoemd. Dus laten we elkaar geen ...

De voorzitter: Oké.

De heer Bogaers: Misschien geeft u mij het woord, mietje noemen.

De voorzitter: Nee, oké.

De heer Bogaers. En ten tweede, waar het gaat om de natuur. Ik hoor zeggen dat de GNR stelt, in gesprekken met dezen of genen, dat zij het wel voor elkaar zouden kunnen krijgen om daar natuur te creëren. Maar wat voortdurend door u niet wordt begrepen is, en dat zal ik maar de wet van Meijerink noemen, is dat het milieu, weet u wat dat is, bepalend is voor de natuur die daar zich kan vestigen. Dus het abiotische milieu, bodem, lucht, waterkwaliteit, bepalen de vraag wat daar kan komen. En als er wordt geschermd in het MER-rapport eerst met natte heide, en vervolgens omdat dat toch niet kan in een stedelijke omgeving, gepleit wordt voor schrale heide graslanden. Dan weet een ieder die ook maar enig benul heeft van het boek natuurytypen, natuurdoeltypen, dat dat allemaal illusies zijn. En dan krijg je inderdaad het illusiële landschap waar u het allemaal over heeft. Maar het is dan een illusiële landschap in de zin die u toch niet voorstaat.

De voorzitter: Oké. Dank u wel, mijnheer Bogaers.

De heer Bogaers: Twee minuten.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Ham van de Stichting Behoud Gooise Heide. De heer Ham.

De heer Ham: Ja, ik had nog even over die hoogte van 30 ... Nee, van 18 meter. Het Gooise natuurreservaat heeft in zijn reactienota gezegd waarom, als het 18 meter wordt, dan niet verplaatsen meer het gebied in, zodat die niet aan de rand komt te staan. Ik heb het nu over dit gebouw dat op het terrein zeg maar van de schietbaan staat. En verder werd net gezegd over dat het 3,6 meter zou moeten worden, de heer Nieuwenhuizen zei dat. En dat het later dan wel 5 meter zou kunnen worden. Ja, waarom niet meteen? En ik vraag me af, wat zouden andere gemeenten nou voor bezwaar hebben tegen het feit dat die ecowal 5 meter wordt? Dat vraag ik mij af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het laatste is het woord aan de heer Pronk namens de initiatiefgroep Klein Crailo. De heer Pronk.

De heer Pronk: Dank u wel, voorzitter. Wat wij nogmaals willen benadrukken, is dat de initiatief procedure, voor zover wij weten uit de laatste webinar van GEM Crailo, in september ongeveer gereed komt. En daarna moeten wij eind oktober de voorstellen indienen. Wij vinden dat de tijd die daar dan voor staat veel te kort is. Idealiter, en dat willen wij nogmaals benadrukken, zou die procedure op korte termijn gereed moeten komen. En we pleiten daarbij ook voor een onafhankelijke beoordelingscommissie. Als laatste nog maar een keer, wij vinden het spijtig dat er niet is voldaan aan het sociale segment voor initiatieven. Wij vinden dat een gemiste kans. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer.

7.2 Analyse afvalstroom PMD regio Gooi en Vechtstreek

De voorzitter: Dan is daarmee nu inderdaad dit punt beëindigd en komen we bij punt 7.2, te weten de analyse afvalstroom PMD regio Gooi en Vechtstreek. Waarbij het college wordt ondersteund door Inge van Gelderen van de regio Gooi en Vechtstreek. En de heer Nieuwenhuizen en mevrouw Looman worden nogmaals bedankt voor hun inbreng en voor hun tijd. Mag ik het college vragen een korte toelichting te geven op het raadsvoorstel analyse afvalstroom PMD.

De heer Stam: Ja, ik heb ...

De voorzitter: Mevrouw Van ... Inge van Gelderen is meer dan welkom. Die zit al hier vanaf 18:00 uur te wachten. En ik ben u zeer erkentelijk dat u zo lang hebt willen wachten. Het woord is aan de wethouder, mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, ik heb er niet zo heel veel over op te merken. De hoofdvraag lijkt mij, en die zal ongetwijfeld aan de orde komen ook zo dadelijk in de discussie, wat is nou beter, voorscheiding of nascheiding, en wanneer zou je dat moeten gaan aanpakken? Daar zal de vraag neem ik aan over gaan. En dat heeft natuurlijk ook tegelijkertijd consequenties voor, en daarom behandelen we ze ook gelijktijdig, voor de grondstoffenvisie die daar achteraan komt op de agenda. Ik denk dat dat wat dat betreft mijn inleiding is, en daar even voldoende over is gezegd van onze kant.

De voorzitter: Oké. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Timmerman om het spits af te bijten. En de heer Sakkers. De heer Sakkers van Liberaal Laren heeft het woord.

De heer Sakkers: Ja. Dank u wel, voorzitter. Er ligt een voorstel voor ons om kennis te nemen van een analyse. En vervolgens is het voorstel om in te stemmen met geen bedenkingen te uiten ten aanzien van het voorstel om een besluit uit te stellen. Maar bedenkingen hebben we wel. En we hebben ook ... We snappen de analyse niet helemaal. Althans, ik niet. Want er zijn allerlei zaken mij onduidelijk. De analyse van de echte verwerking van afval wordt mij niet duidelijk uit het stuk. Waar blijft bijvoorbeeld het plastic nu. Er zijn verhalen dat het naar China is vervoerd geweest. Er zijn beelden uit dat al ons plastic in Turkije terecht komt en dat dat nu aan de grens wordt tegengehouden. In ieder geval wordt mij niet duidelijk waar ons afval naar toe gaat en in hoeverre er alternatieve routes van dat afval worden voorgesteld. Daarvoor vind ik de analyse te beperkt. Er zijn nog diverse andere afvalstromen, zoals het oud papier. Vandaag zien we in het artikel in de Gooi en Eemlander, ik weet niet of u dat ook gezien heeft, scholen en verenigingen raken €250.000 kwijt, omdat het GHD het efficiënter denkt te gaan doen. En al dit soort analyses staan er niet in. En dan vervolgens komen we tot het voorstel om in te stemmen met het uitstellen van het besluit. Maar wij denken juist dat nascheiding veel beter is. En als je dat besluit daartoe gewoon op tijd neemt, dan kan een organisatie zich daar ook in de komende jaren op voorbereiden en dan hoeven we niet uit te stellen. Dus dat zijn zo de eerste opmerkingen die wij te maken hebben aan het adres van de indiener van dit voorstel. En daar zouden we graag wat meer duidelijkheid over willen.

De voorzitter: het woord is aan de heer Van den Berg, CDA.

De heer Van den Berg: Nou voorzitter, wat een verrassing dat u deze kant op gaat.

De heer ...: '...' [buiten microfoon]

De heer Van den Berg: Ja, precies. Ik zat helemaal in de gedachte, we gaan eens een keer ... We blijven rechtsom gaan. Ja, ik denk dat de heer Sakkers een punt heeft al gemaakt. We hebben het natuurlijk de vorige keer ook al uitgebreid inderdaad over oud papier gehad. Daar stond vandaag inderdaad een heel groot krantenartikel over in. Maar ik zat ook even in gedachten wat wij nog niet zo lang geleden, en dan kijk ik ook even naar de heer Faas, toen we het over de PMD-zakken hadden. Ik ben toen met hem meegegaan als CDA met het VVD-standpunt toen. En dat wil ik eigenlijk nu weer doen ook, omdat het vooral volgens mij ook iets hoog over is aan de ene kant. En aan der andere kant gaat het heel plat geslagen gewoon om de GHD die gewoon kennelijk de grondstoffendiscussie moet voeren om aan de andere kant gewoon de exploitatie niet op orde heeft. En wat ik wel mis eigenlijk in dit hele stuk is dat we daar niet naar kijken eigenlijk. Maar het heel plat slaan door het enerzijds bij verenigingen, stichtingen en kerkgenootschappen weg te halen. Dan heb ik

het over oud papier. Aan de andere kant ligt de bal bij ons over de PMD-inzameling. Als ik dan het enige blauwe kadertje lees, dan begin ik het wel te begrijpen, voorzitter, wethouder. En dat is een blauw kadertje op bladzijde 2 van 6, en dat is dan het tweede stuk. Dus dat is de analyse. Daar staat dan toch eigenlijk echt gewoon in dat, nou ja, die reststromen, die gecombineerde inzameling, die is op een aantal plekken, of een aantal situaties, wel van toepassing en dan op andere niet. Blik en plastic kunnen kennelijk heel goed van elkaar ... Of met elkaar gezamenlijk ingenomen worden, omdat dat goed te scheiden is. Maar oud papier moet je niet bij andere vormen van afval stoppen. Nou dat begin ik ... Nou dat snap ik wel. En dan denk ik dat bronscheiding op zekere hoogte nodig is en blijft. En aan de andere kant dat wat je gezamenlijk kan opslaan en inzamelen door nascheiding. Op dit niveau wil ik het eigenlijk even houden voor deze discussie nu. Maar met vooral ook wel de opmerking, en dat is maar een voorbeeld. Kijk, de GHD, kwam ik onlangs nog weer achter, wij doen in Laren met oud papier worden ook weer partijen ingehuurd. Ik geloof dat bijvoorbeeld vroeger Schenk, die hier in Laren als voddeman zat op het Zevenend, die haalt volgens mij gewoon het oud papier in Blaricum nog op. Dus de GHD doet ook nog weer een heleboel zaken met achterliggende organisaties, die gewoon die echte uitvoering oppakken. En het is een ingewikkelde wereld. En daar mis ik eigenlijk nog wel wat in het totaalverband van dit stuk waar we nu echt slagen kunnen maken. Dus ik vind het eigenlijk te gemakkelijk allemaal afgewenteld op anderen, dat we een tekort hebben. En dat moet dan ... En ik snap ook wel, we hebben het over grondstoffen. In het vorige agendapunt refereerde de wethouder, één van de wethouders, even aan de hoge grondstoffenprijzen voor hout, et cetera. En op hetzelfde moment zakken ze weer. Dus dat is allemaal heel glo... Vanuit de wereldwijd hebben we daar invloeden op. Maar zoals de heer Sakkers ook zegt, we raken een beetje het spoor bijster, waar gaat het afval heen? Wat moeten we nu wel of niet geloven? Nou dat gezegd hebbende, voorzitter, is voor mij in deze eerste ronde de inbreng. Met als duidelijke vraag of de wethouder nog eens in kan gaan op, ja, de financiële deplorabele staat haast van de GHD. Of daar niet iets anders moet gebeuren als nu de discussie alleen maar over grondstoffen voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de VVD, dat is de heer Faas.

De heer Faas: Oh, dank u wel.

De voorzitter: Oh, pardon. Mijnheer Vos, ik ben u totaal ...

De heer Vos: Nou, gaat u opeens weer rechtsom, mijnheer de voorzitter. Linksom, rechtsom.

De voorzitter: Mijnheer Vos, u begrijpt dat ik mij moet verontschuldigen. Het woord is aan Groen Laren.

De heer Vos: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, iedere keer als bij de supermarkt loop dan zie ik de PMD-zakken liggen, en dan moet ik altijd even aan mijnheer Faas denken, dat dat toch wel echt een overwinning is geweest op het grootkapitaal dat die zakken daar weer liggen. Dat is natuurlijk een sigaar uit eigen doos, want we betalen het zelf. Maar ik denk in ieder wel heel vaak aan u, laten we daar maar mee beginnen. Het is wel grappig dat we deze discussie ... Volgens mij hebben we in mei hebben we deze zelfde discussie ook al een keertje gevoerd, of iets daarvoor. En toen ging het met name over het kostenaspect en over het gemak dat iedereen mag gewoon lekker alles kon weg donderen. En als het toch niet geld uitmaakte, nou dan moest het maar lekker makkelijk. En nu worden we ineens gesterkt in de keuze dat het ook nog goedkoper is voor het scheiden. Nou dat is hartstikke mooi. En dan kunnen zeggen, ja, dat doet GHD die doet dat niet goed. En ze zijn financieel niet in staat om hun broek op te houden. Dat zal allemaal best, maar eigenlijk is dat niet zo relevant. Want als je kijkt naar die driehoek. Ik vond dat wel een interessant modelletje. Dan gaat het natuurlijk niet om kosten en gaat het ook niet om andere zaken, dan gaat het natuurlijk om milieu. En nu

wordt er eigenlijk een beetje gesterkt in het idee dat dat milieu ook in dit geval toevallig ook goedkoper blijkt te zijn. Nou dat is mooi meegenomen. Maar eigenlijk veel belangrijker is een ding die ik ook las in die rapportage, dat het bijeffect van het voorscheiden een stukje bewustwording is. Dat mensen zich realiseren, wat donder ik eigenlijk allemaal weg. En soms lees ik wel eens van die vrachtwagens, ze rijden nu niet meer rond geloof ik, maar daar stond dan op, afval bestaat niet. En daar moest ik wel een tijdje over nadenken. Maar dat wordt ook wel een beetje bevestigd in dit stuk. Als we inderdaad dingen als afval gaan beschouwen en dat gaan exporteren en gaan weggooien en dergelijke. Ja, ik weet niet of dat wel zo'n goed idee is. En dat zijn ook grondstoffen, mijnheer Van den Berg. En u moet maar eens een keertje naar Schenk in Almere toegaan. Daar bent u al eens geweest? Dat is een indrukwekkend bedrijf. Ja. En daar maken ze er werk van om inderdaad ons rotzooi weer een beetje te scheiden en het weer bruikbaar te maken. Dus ik denk, ja, dat we in moeten stemmen met het verhaal wat hier ligt en ook vooral moeten blijven scheiden. En dan is de kunst om zo min mogelijk afval te maken. Dan kun je misschien ook kleinere containertjes aanvragen, of misschien nog wel een korting op de kosten van het GHD vragen ofzo. Maar vooral zal de omgeving ermee winnen. Ik heb dus verder geen vraag. Het is meer een constatering. Daar wou ik het bij laten, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de VVD. Ah, dat is de heer Faas. Oh, en daarna de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ik denk dat je slachtoffer bent van je eigen tactiek door andersom te gaan. Dus volgens jouw procedure ben ik nu aan het woord.

De voorzitter: Nee maar ik geef het woord ... De VVD wordt normaal gesproken is aan die zijde. En dat de VVD nu besluit om het aan deze woordvoerder door te sluisen, is aan de VVD. Dus ik moet me daarbij neerleggen. Het woord is aan de heer Faas.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Ja, we hebben het hier al eerder over gehad bij de startnotitie ergens in september-oktober 2020 meen ik. Dat heeft ook geleid tot een motie, waar ik het straks nog even zal terugkomen. De hele besluitvorming van het voorstel is in grote mate gebaseerd op het rapport van KplusV. En als je dat is kritische bekijkt, en dat heb ik gedaan, dan is daar toch wel wat op af te dingen. Opdrachtgever was natuurlijk de GHD. En ik beschuldig niemand daarvan, maar ik ben ooit commissaris geweest van een marktonderzoekbureau. Ik weet dat de opdrachtgever toch regelmatig wat invloed heeft op de uitkomsten en de waarnemingen van wat er in dat rapport staat. In dat rapport staan een aantal zaken. Er is een afvaldriehoek. Milieu duurzaamheidsaspecten is een item, heel terecht. Dienstverlening, ook zeer terecht. En de kosten natuurlijk. Dat zijn de drie punten waarop die besluitvorming is gebaseerd. En dan, ja, dat rapport doet daar dan toch wel wat nonchalant over. Die concludeert onder andere dat ten aanzien van het milieu er eigenlijk niet zoveel verschil is tussen bronscheiding en nascheiding. Maar als je dan naar de cijfers kijkt, dan zie je dat bronscheiding 28 kilo per jaar per persoon oplevert, en nascheiding 33,3. Nou, dat is een substantieel verschil. Dus dat er geen milieuvoordeel te halen zou zijn bij nascheiding, dat is apart onjuist. Maar desalniettemin veegt men dat een beetje weg. Nou, ik vind dat eigenlijk niet kunnen. Hetzelfde geldt voor de dienstverlening. Er wordt gezegd, ach, qua dienstverlening is er ook niet zoveel onderscheid. Nou dat is er natuurlijk wel. Zeker voor een dorp als Laren, waar we geen hoogbouw hebben en waar iedereen een grijze of een oranje container ergens in zijn voortuintje moet rommelen, is het natuurlijk wel degelijk heel plezierig als je met één container minder kan. En dan de kostenkant. Men schermt met 6,3 miljoen extra kosten. Nou dat killt natuurlijk de discussie direct. Want we hebben allemaal weinig geld, dus 6,3, nou dan doen we het maar niet. En ook daar is veel op af te dingen. Dat is een beetje technische verhaal, maar in ieder geval houdt men met diverse elementen geen rekening. Zoals daar bijvoorbeeld is het feit dat er statiegeld komt op kleine flesjes. En dat zal dus het aanbod aanzienlijk veranderen. Er is inmiddels een verbod op plastic

bestek en plastic rietjes. Ook dat zorgt ervoor dat er aanzienlijk minder aanbod is. Dus het hele kostenaspect dat draait. Voor ons een reden om te overwegen, maar ik wil graag van mijn geachte collega's hier weten of ik daar steun voor kan krijgen, om tijdens de raadsvergadering een motie in te dienen waarbij we vragen om herberekening. Om dat nog eens een keer heel nauwkeurig en goed te bekijken, om dat te doen. Nou, de vragen. Want het is een technische vergadering en daar gaat het uiteindelijk om. Collega van het CDA heeft al even gerefereerd aan een motie, een motie die wij hebben ingediend in samenwerking met Liberaal Laren en het CDA. Daar stonden een aantal zaken in. Mijnheer Vos, niet alleen de gele zakken, maar daar stond ook in dat we in beginsel menen te moeten kiezen voor het nascheiding en niet voorscheiding. En ook dat we dat niet gaan uitstellen tot na 2022. Dus het verbaast mij een klein beetje dat het college met dit voorstel komt, want in de motie staat dus gewoon iets heel anders. Nou, wij lezen natuurlijk allemaal de Gooi en Eemlander. En misschien niet het Wijdemerense Sufferdje. Heeft een andere naam. Maar in beide publicaties stond een interessant artikel, en ik neem aan dat u die tot u genomen heeft. In Gooi en Eemlander stond een artikel onder de kop: PMD voorstel misleidt gemeenteraden. Nou, dat heeft u zonder enige twijfel gelezen. En meer recentelijk in ... Stond er ook een artikel in dat die publicatie in Wijdemeren: Politiek Wijdemeren laat zich bij de neus nemen. Over PMD scheiding. Nou dat zijn toch wel wat statements. Goed onderbouwde argumenten zijn daarbij aan de orde geweest. Dus mijn vraag is aan de wethouder dan wel aan mevrouw Van Gelderen, om daar eens op te reflecteren. In ieder geval op deze artikelen die verschenen zijn. En dan graag inhoudelijk de argumenten die daarbij gebruikt zijn. Om daar eens op te reflecteren. En aan de wethouder met name wat hij gedaan heeft met onze motie. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is nu aan D66, de heer Grunwald. Met excuses voor de wat ingewikkelde situatie.

De heer Grunwald: Ja, voorzitter, ook voorzitters kunnen fouten maken. Maar het zij je vergeven hoor.

De voorzitter: Ja, ik ben daar niet helemaal van overtuigd dat ik een fout gemaakt heb. Het probleem lag dat de VVD vindt dat het anders moest dan ik gedacht had.

De heer Grunwald: Goed. Maar bedankt voor het woord, voorzitter, in ieder geval. Deze materie is ook alweer langere tijd in bespreking, is verschillende keren aan de orde geweest. Eén aspect is nu nog niet aan de orde geweest, namelijk het aspect van de continuïteit. Het huidige inzamelingsstelsel is nog niet eens zo oud. Dus die oranje containers die zijn, weet ik wat, 2 jaar oud ofzo. En de afvalstroom is dus in beweging gekomen. En dat is dus eigenlijk wel een heel mooi om te constateren. Maar er is veel te doen. Het is dus niet alleen te doen om bronscheiding en nascheiding. Maar het is ook om te doen om zo min mogelijk niet herbruikbare dingen te verkopen eigenlijk, want daar begint het al. Dus al onze groenten doen we in plastic zakjes. En deze die gooien we dus vervolgens weer weg en die moeten dan weer gerecycled worden. Nou ja, kan je groenten wellicht ook los verkopen hè, dat zou een idee zijn. Maar goed, statiegeld wordt ingevoerd. Dat zijn allemaal mooie ontwikkelingen. Maar dat zegt wel dat deze business heel erg in beweging is. En gelet op het feit waarmee we dus vandaag bezig zijn, nog niet eens zo oud is. Is er ook heel veel voor te zeggen om daar een zekere continuïteit in betracht te nemen, om te kijken hoe dingen zich nou eigenlijk verder ontwikkelen om daar dus veel beter op in te kunnen spelen dan weer alle momenten op te reageren. Dus wat ons betreft weerspiegelt dit voorstel dus eigenlijk ook wel onze zienswijze, dien aangaande. En wij hebben dan ook verder geen bezwaren hiertoe. Dus wat ons betreft kan dat door naar de raad. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan Larens Behoud, de heer Loeff.

De heer Loeff: Ja. Dank u, voorzitter. Ja, het is een onderwerp wat ons kennelijk allemaal enorm raakt. En misschien moet ik maar gewoon heel persoonlijk benaderen. Want we gooien allemaal spullen weg in bakken, en die bakken zetten we aan de weg en die worden opgehaald. Het allemaal hartstikke keurig, vaak om 8:00 uur 's ochtends bij mij. Soms wordt je wakker, soms ben je wakker. Soms ren je nog om de bak buiten te zetten om de app niet helemaal goed werkte en je niet op tijd berichtje krijgt. Dat is het kleine leed van de burger en het afval zal ik maar zeggen. Dus mijn eerste oproep is, doe iets aan de app. Maar goed, ik denk eigenlijk dat als je hiernaar kijkt. Wij hadden gevraagd van, ja, kun je nou in 2023 dat contract verlengen? Er wordt nu een oproep gedaan, nou doet u dat maar niet, want we hebben ... En als ik het goed lees, en dat is eigenlijk de kernvraag die ik u wil stellen, we hebben een heel goedkoop restafvalcontract. En ik heb alle cijfers zitten bestuderen, maar ik vind eigenlijk nergens de prijs van dat restafvalcontract. En ik weet ook niet wat dan het verschil is als we dat restafvalcontract zou moeten worden gewijzigd. Dus er wordt heel veel becijferd over het PMD contract en over bron- en nascheiding en wat dat dan aan verschillen kost en de beste investering is, et cetera. Maar het hangt heel er samen, als ik het goed begrijp, met het restafvalcontract. Dus daar was eigenlijk benieuwd naar, want dat hangt dus kennelijk van elkaar samen. En ja, alles hangt eigenlijk met elkaar samen. En dan komen we straks natuurlijk op de hele grondstoffenvisie en de knoppen waaraan het GHD wil draaien en hoe je dat dan doet. En daar wil ik toch wel een beetje een voorschotje op geven, omdat er natuurlijk in het uitgangspunt zoals het er stond ging het over doelen over inzamelen van restafval en scheiding. Dat was geloof ik een bepaalde verhouding. En nu is het doel van, ja, wat is het meest efficiënt in relatie tot kosten en dienstverlening. Dus daar is een verschuiving in gaande. En dat maakt dat het subjectief wordt. Want willen we nou minder ophalen voor minder geld, of meer ophalen voor meer geld, of omgekeerd. En in dat driehoekje kan je allemaal blokjes verschuiven. En daardoor kunnen we er eindeloos meningen over hebben en komen we er eigenlijk ook niet uit. Want we hebben er allemaal een andere mening over. Dus het is een hele lastige, en dat vind ik als raadslid super moeilijk. En daardoor kun je er eigenlijk alle kanten mee uit. Dus de basis zou voor ons zijn de kwaliteit voor de burger. Ik lees in de krant ook dat de bakken minder opgehaald gaan worden. Dat lees ik niet in deze voorstellen. Maar dan denk ik, ja, als dat aan de orde is, waarom bespreken we dit dan nu en hebben we het niet over een bezuinigingsvoorstel wat er kennelijk aan zit te komen in een volgende vergadering. Ik zou dat dan wel integraal willen bekijken. En het andere punt is. Ja, als je dit zo ziet, dan denk je van, ja, het kan allebei, het ziet er logisch uit. Maar dan volg ik ook de heer Faas van, kunt u het nog eens een keertje goed berekenen, want ik lees ook dingen van, klopt het nu allemaal. Kortom, moeilijk. Vraag eigenlijk over dat restafvalcontract, dat is eigenlijk de hoofdbasisvraag die ik niet uit het stuk hier zag. En ja, of we dan kijken naar bron- en nascheiding. Volgens mij zitten daar allerlei variabelen in en verschilt de markt en gaan er ook nog ontwikkelingen plaatsvinden. Ik vind dat heel moeilijk om hier iets van te zeggen. Maar ik kan me wel voorstellen dat er wel uitgebreider wordt gekeken naar dienstverlening in relatie tot milieudoelen, efficiency en waarom we wel of niet willen omschakelen. Dat als een eerste reactie op dit verhaal. Dank u.

De voorzitter: Dank u. Het woord is aan het college.

De heer Stam: Misschien mag ik als eerste beginnen. Ja, waar blijft het plastic? Ik denk dat je daar een redelijk antwoord op kunt geven. Ik wil nog eens even reageren op het punt wat mijnheer Van den Berg maakt, namelijk over de ex deplorabele situatie bij het GHD. Dat vind ik nog een pejoratieve manier van uitdrukken. Eén van de dingen die aan de hand is, is dus dat het GHD om allerlei redenen zegt, ja, wij komen er niet meer zo uit met de centjes, en we zullen ... En dan zie je een regio die natuurlijk tegen het GHD zegt, ja, dat is allemaal prima, maar we willen de tarieven niet verhogen. Dat betekent dat vervolgens ... Hè, even gesteld dat dat een, en daar ga ik dan maar vanuit, een juiste opstelling van de exploitatie. Je ziet ook, als je de vergelijking maakt, die heb ik wel eens gezien, tussen alle verschillende uitvoeringsdiensten in Nederland, dat

de GHD in Nederland boven het gemiddelde scoort. Dus ze doen het relatief gezien in de benchmark helemaal niet slecht. In tegendeel, ze doen het goed. Dan wordt ... Dan zegt de regio, de regiowethouders tegen de GHD, ga maar eens kijken of je kunt bezuinigen. En dan komen ze natuurlijk met plannen. En die gaan dan zeggen van, ja, je kunt wat minder ophalen. Je kunt misschien iets doen met de stations. En bijvoorbeeld, waar mijnheer Van den Berg op aanslaat, oud papier. Nou hebben wij al colleges al gezegd, en ik geloof dat het in het algemeen in de regio gewoon het geval is en ook als zienswijze hebben ingediend, doe dat nou niet, want dat is nou juist een sociale activiteit die we graag in de lucht willen houden. Moet je wel vervolgens tegen de GHD zeggen, ja, als dat natuurlijk weer kostenverhogend is, dan moet je dat ergens ook weer doorrekenen. Maar uw angst dat dat oud papier niet meer door verenigingen en sportverenigingen en muziekverenigingen kan worden opgehaald, die angst die deelt het college, en die wordt in meerdere colleges en gemeenten als zo gedeeld. Waar ... We hadden het misschien het punt van mijnheer Loeff ook, het is allemaal onduidelijk over dat restafvalcontract. Daar zal '...' ook denk ik het één en ander over zeggen. Men moet zich toch realiseren dat, dit is in zekere zin, zou je kunnen zeggen, in economische termen een onvolmaakte markt. Het is een markt die heel sterk wordt beïnvloed door overheidsingrijpen. Namelijk op dit moment ... En de afspraken tussen overheid en de fabrikanten wordt op hoge mate de voorscheiding gesubsidieerd. En in zekere zin ook omgekeerd gezegd, wordt nascheiding dus minder aantrekkelijk gemaakt. Dus het zou op het moment dat de overheid dat soort afspraken gaat veranderen. Daar zijn ze nu voorzichtig mee bezig door bijvoorbeeld inderdaad die statiegeld op plastic flesjes en zo in te gaan voeren. Maar het kan zomaar zijn dat er dadelijk, wie weet, een nieuw kabinet komt en dat er een hele andere soort benadering komt van die problematiek. Dus op dit moment, de vraag die ook in het artikel van mijnheer Frisaar, wat natuurlijk een bekende man is in deze kring en wiens oordeel ik in het algemeen hoog schat. Maar woorden die ik me als wethouder dien aan te trekken dat wij manipuleren en dat soort zaken en de boel misleiden, dat vind ik een nogal vergaande conclusie. Ik ga er vanuit, en dat behoort ik ook te blijven doen, dat als het GHD een opdracht geeft, en het K en V, om daar een opstelling van te maken, dat dat correct is. En Dat ... Ik vind het nogal ver gaan, mijnheer Faas, als ... Ik weet niet waar u gewerkt heeft, in welk consultantsbedrijf, over welke consultants u opdracht heeft gegeven. Ik vind dat je in algemeen er behoort van uit te gaan dat dat een onafhankelijk bureau is die is gevraagd om een oordeel te geven. En die 6,3, het zal misschien 10% meer of minder kunnen zijn. Maar ik ben er vanuit gegaan, ik ga er ook vanuit, dat dat klopt. Dat neemt niet weg dat in het ... Dat door u, gesteund door mevrouw Timmerman en mijnheer Van den Berg, inderdaad een motie ingediend die met 8 tegen 6 is aangekomen. Waarin gezegd wordt, we nemen stelling tegen de invoer van Diftar. Nou, daar zijn we het over eens. Dat in beginsel gekozen moet worden voor nascheiding. En dat dit besluit bij voorkeur niet moet worden uitgesteld tot 2022. En de uitvoering dit besluit kan plaatsvinden op een nader te bepalen financieel economische gunstig moment, bijvoorbeeld nadat huidige overeenkomsten zijn geëxpireerd. Nou, met name die laatste zin heeft ons ertoe gebracht dat we gaan zoeken naar ... Als u met elkaar vindt als raad, en daar zullen we het in de regio dan ook moeten hebben, dat in 2023 als het contract begint te expireren, dat is dan een moment dat je zou kunnen ingrijpen. Of u moet bereid zijn de kosten van voor die tijd te nemen. Nou, het college heeft gezegd, we willen die motie prima uitvoeren. Maar nu al die conclusie te trekken dat we dat contract zouden moeten opzeggen, levert naar onze opvatting een enorm groot financieel nadeel op. En dat nadeel dat willen we voorkomen, want dan of we gaan tegen de GHD zeggen, u zult nog meer moeten bezuinigen of we zullen de tarieven moeten verhogen, of beiden. Maar ik heb er op zichzelf niks op tegen om de discussie met u aan te gaan op basis van de nieuwe rekensom die denk ik ... Daar kan jij misschien ook wel iets over zeggen. Maar die we denk ik zelfs voor de raad van komende week nog kunnen aanleveren. En dat we kunnen zeggen wat voor rekensommen, herberekening, kunnen we aan u aanleveren om een beter oordeel te vellen. Op het moment dat u zegt, ik wil toch amenderen en ik wil niet, zoals het college voorstelt, voorlopig niks doen. Dat zeg ik, ja, dan is het eerste moment 2023. En dat vraagt natuurlijk toch ook wel ... En dat stelt u ook ... Het stelt de vraag ook aan de raad van, bent u bereid dan ook de eventuele kosten voor uw

rekening te nemen met zijn allen? Nou dat is in eerste instantie wat mijn antwoord betreft. Maar ik geef graag aan mijn buurvrouw nog de gelegenheid om ...

De voorzitter: Ogenblikje, ogenblik. Even mevrouw '...', en dan krijgt u uw gelegenheid. Even mevrouw. Ja.

Mevrouw Van Gelderen: Dank u wel, voorzitter. Ik ga gewoon even kijken waar ik nog kan aanvullen. Ja. Vandaag ligt op uw verzoek en op die van de andere gemeentes het PMD voorstel voor om wel of niet door te gaan met bron- of nascheiding. Op verzoek om dat mee te geven om op hetzelfde moment te doen als de grondstoffenvisie. Dat hebben we gedaan naar aanleiding van onze consultatie in het najaar. En daar is een afweging en die ligt vandaag voor en die is inderdaad gedaan op de driehoek van milieukosten en dienstverlening. Op dienstverlening en milieu verschilt bron- en nascheiding niet zoveel. Dus het enige waar we dan eigenlijk op uitkomen zijn de kosten. Dat restafvalcontract is gunstig voor de regio, voor u. Op het moment dat wij dus naar een ander contract gaan, gaan we daar dus meer voor betalen. En dat gaat ten minste een miljoen euro over de komende drie jaar extra kosten, zoals ook in het stuk staat. Wat die 6,3 vooral maakt, is dat inderdaad, wat onze wethouder ook zei, landelijk wordt op dit moment de bronscheiding erg gestimuleerd. Dus die vergoedingen die wij krijgen voor bronscheiding, voor PMD, daar staat een hele hoge inzamelvergoeding tegenover die wij niet hebben op het moment dat wij gaan nascheiden. Dus dat ligt eigenlijk voor, en dat is die 6,3 miljoen over 3 jaar vanaf 23, wat dan extra bij de bewoners terecht gaat komen. Het is aan u en de andere gemeenteraden om daar iets over te vinden. En inderdaad terecht, die kosten kunnen wij niet in de exploitatie meenemen. Dus die zullen dan ergens terecht komen. Dus dat over het restafvalcontract. Daar hebben we gerekend met op dit moment het huidige markttarief van €100 per ton. En we hebben nu een gunstig tarief van €68 per ton. Even zien. OPK, terecht punt. Uw college heeft daar een zienswijze ingediend. Licht vandaag niet voor, dat ligt voor bij de bezuinigingen. Dus daar wil ik het eigenlijk ook bij laten bij dat punt. Statiegeld. Leuk, per 1 juli gaan we statiegeld doen. Volgend jaar gaan ook de blikjes erbij komen, is al besloten door de ministers en de tweede kamer. Uit de berekening die wij hebben gedaan naar aanleiding van de vragen in de Gooise Meren, van uw collega daar, zijn wij gaan rekenen en zien wij dat die effecten van die statiegeld ongeveer 10% heeft op het totale pakket. Dus dan zou 10% minder vergoeding tegenover kunnen staan. Nou dan zitten we nog steeds op die 6,3. Daar 10% vanaf, kunt u rekenen of dat nou wel of niet interessant is. Die berekening hebben wij, die kan de wethouder eventueel van te voren met de raad, met u, delen. Even zien. Waar blijft het plastic? Nou, waar blijft het plastic? Daar verschilt niet zo veel in de bron- of het nascheiden. Daar zit ook dat milieuverschil in. Van de Universiteit van Wageningen is ook gebleken dat dat milieuverschil van zowel bron- als nascheiding eigenlijk gelijk is met wat er uiteindelijk aan producten van gemaakt kunnen worden. Het plastic wat brongescheiden door de regio wordt verwerkt. Althans, wij verwerken niet, wij zamelen alleen in, en onze verwerker die verwerkt het. Het wordt eigenlijk allemaal in Europa gesorteerd en verwerkt tot allerlei nieuwe producten. Het verhaal rondom China en India, dat gaat voornamelijk over het bedrijfsafval plastics, en niet zozeer over huishoudelijk afval. De app heb ik nog staan. Wij zijn ook blij met de app. Uit het klanttevredenheidsonderzoek blijkt ook dat alle inwoners tevreden zijn met de app. Mochten daar problemen mee zijn, dan horen we dat graag. Dan kan het zijn dat er ergens even iets aangepast moet worden. U kunt verschillende moment aangeven in de app waarop u graag herinnerd wilt worden. Dat kan een dag van te voren, dat kan midden in de nacht, maar dat kan ook 's ochtends vroeg. Dus mocht u daar problemen mee hebben, dan horen we dat graag. Dan kunnen we kijken in de postcode of we daar iets op aan kunnen passen. Reflecteren op het artikel van de heer Frisaar. Is vooral politiek. Dus als u het goed vindt wil ik me daar ver van houden. Dat is een opiniestuk waarvan ik vind dat niet alle juiste kengetallen zijn gebruikt. De kengetallen vanuit de PMD afweging hebben wij vandaag zo eerlijk mogelijk aan u gepresenteerd. Daar hebben wij KplusV bij gevraagd dat voor ons uit te zoeken. En hebben wij eigenlijk getracht zo goed mogelijke aannames op het restafvalcontract en de huidige vergoedingen van €245

per ton vanuit het Afvalfonds te gebruiken. En verder is het eigenlijk een keus, nascheiden of bronscheiden. Dienstverlening is belangrijk, dat klopt ook. Daarom hebben wij in de afweging ook de dienstverlening voor zowel bron- als nascheiden gelijk gesteld. Wij zien in de klanttevredenheidsonderzoeken dat daar namelijk 50% mensen het heel fijn vinden om een kliko te hebben, en anderen vinden het heel fijn om het bij het restafval te mogen doen. Dus dat zijn afwegingen die voor iedereen persoonlijk zijn. Dus vandaar dat we die ook in die afweging eigenlijk niet hebben meegenomen. Volgens mij heb ik dan alle punten een beetje benoemd.

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Van Gelderen: Zo niet, hoor ik dat graag.

De voorzitter: De heer Faas wilde onmiddellijk interveniëren. De heer Faas.

De heer Faas: Dank u wel. Ja, ten eerste, de opmerking van de wethouder, voorzitter. U zegt van, laten we dan wachten tot 2023 voordat we dat besluit gaan nemen. Daar stuurt u op aan. Maar het voorstel gaat dat wij met het huidige verwerkingscontract doorgaan tot 2026. Dus ons idee is juist dat we nu moeten gaan voorsorteren op nascheiding. Capaciteit inhuren, weet ik veel wat. Zodat als het contract afgelopen is in 2023, dat we dan over kunnen op nascheiding. Als we nu niks doen, dan zitten we straks in 2026 zitten we erop. Dus dat spoort niet helemaal. En als ik ook mag reageren, voorzitter, op een paar opmerkingen van mevrouw Van Gelderen. Eén van mijn kritiekpunten was ten aanzien van het milieutraject, dat er nou juist wel verschillen zijn in de duurzaamheid van de twee systemen. U zegt net van, ach, er zijn nauwelijks verschillen. Maar als ik ... Ik ben niet zo goed in hoofdrekenen. Maar 28 kilo per persoon bij bronscheiding en 33,3% bij nascheiding, daar zit volgens mij orde, grootte, 15% verschil in. Dat vind ik substantieel. Dus er is wel degelijk een milieu of duurzaamheidsvoordeel bij nascheiding te realiseren. Daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Zijn er andere interventies nog met betrekking tot dit punt? Dat is niet het geval. Mevrouw Timmerman nog.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter, als u mij toestaat. Ik was eigenlijk getriggerd door, mijnheer Sakkers heeft het gehad over het plastic. En daar werd inderdaad gezegd, ja, dat gaat ook naar China. En ik heb hier een verhaal van het NRC. En daar staat: de plastic ging tot een paar jaar terug meestal naar China. Daar werd ruwweg de helft van de mondiale afvalstromen door goedkope arbeidskrachten gesorteerd en schoongemaakt. En dankzij lage energiekosten en milde milieuregels ook voor verwerkt. Soms door ze gewoon te verbranden of te storten. Maar die Chinezen houden sinds kort steeds meer plastic bij de grond tegen. Ze weigeren langer de vuilcontainer van Europa te zijn. De invoerheffingen gaan omhoog en ze sturen kwalitatief slecht afval terug. Heeft dat te maken met de meerkosten? En kunt u reflecteren op dit stukje? Er staat dus ook dat het nu steeds meer naar Turkije ... En waar het ook op grote afvalbergen ligt, met foto's erbij. En ik was er eigenlijk heel erg door getriggerd, omdat u inderdaad zei, ja, het gaat ... Dat plastic gaat naar China.

De voorzitter: Nog heel even.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder of u?

De heer Stam: Ja, mag ik even ... Even reflecteren op wat mevrouw Timmerman zegt. En dan kom ik dadelijk aan mijnheer Faas wel. Kijk, ik vind het altijd lastig om ... Kijk, ik zit hier omdat een medewerker van de GHD zojuist uitlegt dat het bedrijfsafval naar China gaat en dat het meer dan 90%, begrijp ik uit alle stukken, in Europa wordt verwerkt. En dan zegt mevrouw Timmerman, nou daar geloof ik eigenlijk niks van. Ja, dat ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nee, dat zeg ik niet.

De heer Stam: Nou ja, dat komt er eigenlijk op neer. Want u haalt nou iets aan waarop u toch suggereert.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nee.

De heer Stam: Jawel. Ik ... Wij gaan niet over het technisch afval. Wat bedrijven doen met hun afval, dat zou natuurlijk ook niet naar China moeten gaan. Dat vinden wij hier met zijn tweeën hier vermoedelijk ook. Maar wat u suggereert is dat nu ook al dat afval voor- en nascheiding, dat gaat nu ook naar China. Nee, dat gaat niet naar China, dat blijft in Europa. Dat heeft mevrouw Van Gelderen net gezegd.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Turkije dus.

De heer Stam: Dus ik weet niet waarom u de suggestie doet dat dat niet zo is. Dat vind ik vervelend.

De voorzitter: Oké, nog heel even mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik heb helemaal niets gesuggereerd, voorzitter. Sorry. Ik heb helemaal niets gesuggereerd. Ik heb alleen een stukje voorgelezen en dat ging niet over technisch afval, maar dat ging over voor- en nascheiden dat naar, tot voor kort, naar China. Maar nu hebben ze de grenzen gesloten en nu wordt het in Turkije vaak ook, en dat is natuurlijk ook Europa, verwerkt.

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Timmerman-Hamers: En ik wilde gewoon een reflectie daarop, meer niet.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Van Gel... Wethouder.

De heer Stam: Nou ja, daar kan misschien mevrouw Van Gelderen nog wel even. Ik ben het niet met mevrouw Timmerman eens. Maar goed. Mijnheer Faas zegt, ja, wij hebben ... Kijk, waarom komen wij tot de opstelling die we gekozen hebben vanuit het college. Omdat dat wil niet zeggen dat we pas in juli 2026 ons gaan voorbereiden op een expirerend contract. We hebben gezegd, A, ons baserend op het feit dat het heel veel geld kost om het contact op te zeggen, hebben we gezegd, dan kan je beter de tijd nemen, en dat nemen we met name natuurlijk in regioverband gedaan. Want ik kan wel in de regio in portefeuillehoudersoverleg roepen van, wij vinden als Laren dat het niet zo ... Wij vinden ... Wij hebben een motie dat het niet zo hoort. Maar ik probeer natuurlijk met die portefeuillehouders ook tot een akkoord te komen, rekening houdend met datgene wat de raad tegen me heeft gezegd. Als ... En dat betekent dus gewoon dat we volgend jaar, volgende jaren, ons moeten voorbereiden op het feit dat als wij met zijn allen vinden dat we naar nascheiding moeten. Ik heb er op zichzelf geen probleem mee, heb ik net al gezegd, dat het niet sneller kan. Wij hebben het standpunt ingenomen als college dat wij ... Dat de kosten die KplusV heet het geloof ik, K en V, ons voorschotelen. En dan ligt misschien die 10% die mevrouw Van Gelderen ook nog eens aanhaalt met die nieuwe regelingen. Ja, dat dat voor ons ... is. En dat wil zeggen, dat betekent dus dat we nog meer bezuinigingen moeten verlangen of dat we de tarieven moeten verhogen. Dat willen we niet. En op het

moment ... En nogmaals, het is een imperfecte markt. Die overheid die intervenueert in dat hele proces op een enorme manier. Je kunt dat eigenlijk nauwelijks op een objectieve manier beoordelen. Want die overheid, op het moment dat ze de nascheiding gaan subsidiëren, dan gaat iedereen nascheiden. En op het moment dat ze de voorscheiding subsidiëren, wat ze nu doen, ja, dan is er een verschil tussen de kosten voorscheiding, nascheiding. Dus het kostenelement, hoe vervelend het ook klinkt. Ik zou ook liever kijken naar kwaliteit en dienstverlening en dat soort dingen. Dat speelt natuurlijk wel een hele belangrijke rol in het verhaal. En ja, dat is de rede dat we hebben gezegd, we komen toch tot dit standpunt, zonder dat we die motie nou niet wensen uit te voeren. Dat willen we wel, maar tussen droom en werkelijkheid zit soms ook ... Zitten soms wetten in de weg en praktische bezwaren.

De voorzitter: Ik stel voor om dit punt nu voort te zetten op raadsniveau. Ook gezien de agenda die we nog voor ons hebben, lijkt mij dit het juiste moment om dit punt nu af te sluiten, als u het daarmee eens bent. Mijnheer Vos wil nog niet afsluiten. De heer Vos heeft het woord.

De heer Vos: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vraag nadrukkelijk wel even het woord, omdat we volgens mij we anders voorbij gaan aan het mooie bruggetje wat we hebben naar het volgende agendapunt. Dat we wel kunnen wel even gaan lopen steggelen, die Chinezen en die Turken dat met ons afval. Ik denk dat het punt wel helderder moet zijn, gewoon minder afval maken. Ik denk dat dat een heel groot deel van ons probleem gaat oplossen en daar zou ik ernstig voor willen pleiten.

De voorzitter: Oké.

De heer Vos: Dan hoeven we daar niet verder over te tobben en dan zijn die 6,3 miljoen is een peulenschil.

De voorzitter: Dank u zeer. Daarmee sluiten we dit punt af als u het goed vindt.

7.3 Grondstoffenvisie regio Gooi en Vechtstreek

De voorzitter: En dan komen we bij het volgende punt van de agenda, te weten 7.3. Onderwerp, grondstoffenvisie regio Gooi en Vechtstreek. En opnieuw is mevrouw Van Gelderen zo vriendelijk om hier haar wijsheid met ons te delen indien gewenst. Wil de wethouder nog een kleine toevoe... Inlichting? Of gaan we meteen ter zake?

De heer Calis: Gelet op de tijd lijkt me het verstandig als u dat gelijk zou doen.

De voorzitter: Oké. Dan stel ik voor dat de heer Grunwald in dit geval het spits afbijt. Als u het goed vindt, mijnheer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Nou ja, ook hier vinden wij dat dit geheel in de lijn ligt met onze zienswijze. Dus wij hebben daar geen opmerkingen over. Dus u kunt naar de volgende.

De voorzitter: Nou, kijk eens aan. Dat is goed ... Ook van de zijde van de VVD is dat het geval. En Larens Behoud heeft hier geen problemen begrijp ik.

De heer ...: Nou voorzitter, in zoverre dat wel de verandering zeg maar naar die sturingsmechanismen natuurlijk wel ingewikkeld is. En dat zie gewoon gebeuren bij het vorige agendapunt. We sturen op, hetzij duurzaamheid, hetzij kosten, hetzij dienstverlening, hetzij een combinatie van die drie. Daar maken we een afweging op en dan gaan we dan op het gewenste moment in het proces meenemen. En dan zit er ook nog

een soort tijdsverschil tussen de verschillende afvalstromen, waarbij je zegt van, nou laten totdat we gelijktijdig een nieuw contract hebben waarbij de kans is dat er voor één afvalstroom weer een nieuwe ontwikkeling op gang is, of andere wet- en regelgeving, die er dan weer een rem op zet, zodat je misschien wel of niet iets doet. Dus je kan een hele mooie visie ontwikkelen, en dat staat allemaal heel mooi opgeschreven. Maar ik vind die driedeling en hoe je dat nou daadwerkelijk doet, daar staat in die grondstoffenvisie eigenlijk niks over. Er staat van, we wegen op die drie aspecten. En dat doen we dan op het moment dat dat aan de orde is. Dus ja, prima visie. Maar het gaat natuurlijk om hoe je die driehoek invult. En dat is volgens mij steeds het discussiepunt. En ja, wat dat betreft dus geen opmerkingen. Maar wel een bedenking, dat ik denk van, ja, bij welk onderdeel, als het straks gaat over de groene bak, dan krijgen we weer zo'n discussie. En wat is dan de beste optie tussen composteren, niet ophalen, thuis opslaan, bakje legen, bakje groter, bakje kleiner, kosten. Ja, dus ik vind het moeilijk. Laat ik het maar zo zeggen. Prima visie, maar de uitwerking dat ... Ik hoop dat we minder lastige discussie over kosten en efficiency en duurzaamheid bij de andere afvalstromen.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Timmerman. Althans, aan Larens Behoud. Uh, Liberaal Laren. Neemt u me niet kwalijk. Het wordt al later op de avond.

De heer ...: En van harte welkom, Jacqueline. Het wordt een grote schuif beneden hier.

De heer Sakkers: Ik zou zeggen, keep dreaming, voorzitter.

De voorzitter: Naarmate de avond vordert wordt alles vloeibaarder. Het woord is aan Liberaal Laren in de persoon van de heer Sakkers.

De heer Sakkers: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me wel graag in dit geval dan wel weer aan bij de woorden van de vorige spreker, toevallig van Larens Behoud.

De voorzitter: Zie je wel. Zie je wel, dat had ik al gedacht.

De heer Sakkers: Nee, toeval. Maar inderdaad, de enige opmerking die ik had is, er staat op zichzelf heeft dit geen financiële consequenties. Maar het lijkt me dat, en dat blijkt ook wel uit vorige betogen, er zullen allerlei financiële consequenties zijn, alleen die kunnen we niet zozeer overzien en dan is in algemene zin gesteld deze visie, ja, is zoals die is. Maar het gaat erom hoe we het straks gaan invullen.

De voorzitter: Oké. Dat is het? Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou de visie is zoals die is zeg mijn collega. En de andere collega die triggerde daarstraks. Eigenlijk dacht ik bij dit lezen hiervan, misschien moesten we eigenlijk is op werkbezoek gaan naar de firma Schenk in Almere, al was het maar is om gewoon te zien hoe het allemaal werkt bij een van origine Larens bedrijf. En dat meen ik eigenlijk ook nog serieus. Dus daar ga ik het nog eens een keer in het presidium over hebben of we dat niet moeten doen. Al was het maar om te begrijpen waar de medewerkers van de '...' mee te maken hebben. En heet woord deplorabele staten, wethouder, ging natuurlijk wel wat ver misschien. Maar wat ik er eigenlijk ook wel mee aan wil geven is dat visies, allemaal mooi, maar volgens mij moeten we in het Gooi ook nog constateren dat er nog steeds veel verschillende gemeentes zijn. Althans, met hoogbouw, laagbouw, grote tuinen, kleine tuinen. Dus ik vraag me af of we überhaupt naar één niveau komen dat het voor iedere gemeente goed te behappen is. Dus ik wil u daar ook eigenlijk wel in steunen dat het wel een gruwelijk ingewikkeld verhaal is. Maar dan toch over die grondstoffenvisie moeten we voor Laren kijken dat we wel mee willen geven dat u dat zeg maar op een zo

goed als mogelijke manier voor ons verteerbaar maakt. En zo'n herrekening, of een herberekening, waar de heer Faas op aanstuurde, als dat nog mogelijk is in de komende week. Dan is dat ook niet zozeer wantrouwen, maar meer van dat we het proberen nog steeds beter te begrijpen, zodat we u daarin kunnen steunen. En in ieder geval dank aan de medewerkster van het , dat je in ieder geval nog de moeite doet en de poging doet om het uitgelegd te krijgen. Want ik denk dat meerderen hier vanavond aan tafel hebben gezegd, soms zie je door het afval inderdaad het bos niet meer. Eén ding weet ik wel. We hebben ook al eens een keer een vergelijking gemaakt met de brandweer. Niemand wil namelijk dat zijn huis afbrandt, maar we hebben ook nog nooit ... Er is nog nooit echt daar ... En dan komen er allemaal bezuinigingsvoorstellen langs. En ik denk eigenlijk ook wel met de plaatjes die ook in de krant verschijnen over afval, wij willen natuurlijk gewoon eigenlijk ook dat ons afval opgeruimd wordt. Dus misschien moet die discussie ook nog eens gevoerd worden over de bezuinigingsvoorstellen. Dat wij in een rijk land leven, en we maken veel rommel, mijnheer Vos. Maar we willen ook graag dat het opgeruimd wordt. Nou, misschien moet dat prijskaartje dan ook gewoon nog maar eens keer weer op tafel komen. Dus voordat we het alleen maar over bezuinigingen hebben, ook nog eens een keer goed kijken welke rommel we met elkaar maken en dat we dan zeg maar in die goede discussie ook de juiste afweging gaan maken. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos.

De heer Vos: Ja. Dank u wel, voorzitter. Nou, ik denk dat Jan het heel leuk vindt al we langskomen.

De heer Van den Berg: Ja, dat denk ik ook.

De heer Vos: Hij is nog steeds een Laarder, hoe lang hij ook weg is. Het stuk heeft iets met een visie ofzo En volgens mij is een visie iets wat je door je oogzichten ziet. En wat je eigenlijk waar je naar toe wilt. Wat je, nou, wat je zin geeft. Maar nu wordt er geroepen, ja, de visie van de gemeente, de visie van het GHD, de visie ... Ja, altijd de visie van een ander kennelijk. Maar het moet volgens mij ook onze visie worden. En dan kunnen we wel gaan kijken naar instituten, organisaties in al of niet deplorabele staat. Maar het gaat natuurlijk om onze eigen visie. Hoe vinden we zelf dat we daarnaar moeten kijken. En dan zijn een hele hoop andere argumenten niet zo bar interessant. En in die zin denk ik dat die twee punten die we nu achter elkaar benoemd hebben, eigenlijk gewoon ook in één adem benoemd zouden kunnen zijn, alleen een andere volgorde. Het gaat om een visie. Wat wil je eigenlijk met de rotzooi die we maken, of de rotzooi die we minder willen maken? En als we het dan toch moeten maken, hoe gaan we daar dan een beetje fatsoenlijk mee om? En ik denk dat de kunst is, en dat is niet alleen aan ons, maar dat is ook voor mij en voor jullie, om die visie zelf te gaan omarmen. Ik wil gewoon minder zooi.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Ja, ik heb eigenlijk weinig vragen gehoord. Vooral aanmoedigingen. Vroeger dacht ik dat afval vies was. Maar tegenwoordig praten we over visie. Dat is in ieder geval weer heel wat anders. Ja, ik heb al aangegeven, de jaarberekening zullen we proberen nog voor de raad aan te leveren. Dus dat zou mooi zijn. Ik steun op zichzelf de visie van mijnheer Vos, dat we dat ... Dat inderdaad de kunst is om minder afval te maken. Kijk, u weet net zo goed als ik dat het hertenkamp gebouwd is op een vuilnisbelt van de gemeente. En dat stopte we vroeger onder de grond. En dat weet mijnheer Vos nog, want daar speelde hij misschien zelfs nog. Dat weet ik niet. Maar op de Brink speelde hij wel, heeft hij me altijd verteld. Maar ik bedoel, zo is de wereld ook ... Heeft zich ontwikkeld. En ik heb geen verstand ... Ik heb van een paar dingen verstand, maar van een heleboel dingen ook weer niet. Maar ik denk als mijnheer Faas, hoor ik dan zeggen, 28% in de voorscheiding, 23% in de nascheiding. Je zou dat ook positief kunnen uitleggen denk ik dan. In de voorscheiding maken we

minder ... Gebruiken we blijkbaar minder plastic dan in de nascheiding. Dus ik dacht, misschien is dat een interes... Dus we gebruiken veel beter ... We gebruiken veel minder plastic door het in de voorscheiding te stoppen.

De voorzitter: Oké, goed.

De heer Stam: Maar goed, dat is een beetje flauw. Maar ik ben het met mijnheer Vos eens. Natuurlijk moet je naar een afvalstoffenvisie, namelijk, we moeten minder rotzooi maken. Dat is ... Dat ben ik in zijn algemeenheid helemaal met hem eens. Maar ik geef graag het woord even aan mijn geachte ...?

Mevrouw Van Grevelingen: Dank u wel, wethouder. Waar het verhaal om gaat, is dat voorheen drukte wij voornamelijk op het verminderen van het restafval, en moest die restafvalbak klein en leeg. Dat is het vangbeleid. Dat het is het huidige beleid waar alle gemeentes in Nederland op dit moment op sturen. Wat bij u nu voorligt, is een ander beleid. Dat gaat meer richting circulair en dat gaat meer naar ... Uiteraard moet er minder restafval, maar laten we doen wat nuttig is. Dus laten we nou niet met zijn allen blind staren op die restafval klike. Maar laten we nou doen wat uiteindelijk ook in de verwerking toegepast in nieuwe producten. Het PMD discussie die hiervoor plaatsvindt, is eigenlijk juist de meest slechte discussie vanuit de nieuwe visie, omdat daar een systeem staat die nog niet landelijk heel erg lekker loopt. Qua verwerking niet, qua toepassing niet, qua producentenverantwoordelijkheid niet. En wat wij eigenlijk aan jullie voorstellen, aan u voorstellen, laat de verantwoordelijkheid daar waar die is, dus daar waar de producent verantwoordelijk is voor zijn troep, hoor ik hier en daar roepen. Laat hem daar ook verantwoordelijk voor zijn, en laten wij als gemeente doen wat we kunnen doen. Namelijk inzamelen en verwerken en daar goede contracten bij zoeken daar waar het nuttig is. Dus dat is eigenlijk waar deze visie over gaat, in plaats van het huidige vangbeleid door te zetten en heel erg te duwen op dat restafvalcontract. Dat is ingewikkeld met de afvaldriehoek van duurzaamheid, kosten en milieu. Vangbeleid ging eigenlijk alleen maar over één van die speerpunten, namelijk milieu, hergebruik. 75%, 90% hergebruik. Dat laten we los, en we proberen dus elke grondstof of afvalstof in die driehoek opnieuw te benaderen. Dus niet alleen op milieu te kijken, niet alleen naar die klike te kijken van het restafval, maar naar het totaalplaatje. Wat is de verwerking? Waar wordt die verwerkt? Gaat die naar China, blijf die in Nederland? Het liefst lokaal in de regio. Dat zijn de vraagstukken die we eigenlijk in deze nieuwe visie omarmen. En we hopen eigenlijk dat u dat met ons mee omarmd.

De voorzitter: Ik denk dat we dit stuk daarmee, met deze wijze woorden, kunnen door leiden naar de raad. Waar we er daar op terug kunnen komen als bespreekpunt, neem ik aan. Dan komen we ... En onder dankzegging, mevrouw, voor uw voortreffelijke interventie vanavond, sluiten we dit hoofdstuk af.

7.4 Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid 1.0 (RES 1.0)

De voorzitter: En komen we bij punt 7.4 van de agenda. Te weten, de regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid. En wij hebben begrepen dat als ambtelijke ondersteuning ... Die is er niet. Niemand. Oké. Maar de wethouder is ongetwijfeld in staat om zonder die steun toch een stake houdende beantwoording te geven. Wilt u nog iets toelichting, wethouder?

De heer Stam: Ja. Kijk, we gaan van het ene interessante onderwerp naar het andere, de Regionale Energie Strategie. Daar is in deze raad ook een aantal keren al uitgebreid over gepraat. Deze raad heeft duidelijk gemaakt dat windmolens en zonnepanelen op weilanden, dat dat nou niet bepaald onze voorkeur heeft. Dat is ook neergedaald denk ik in uiteindelijk de RES Noord-Holland Zuid. En denk je, als je de pagina's bekijkt waar Laren wordt behandeld, dan zie je ook dat dat redelijk in lijn is met wat de raad volgens mij heeft van ons

heeft verlangd. Het goede nieuws, zou je kunnen zeggen, is dat als je naar de totale opbrengst kijkt van de RES-en in Nederland, dat in ieder geval de totaliteit, het ziet er in ieder geval ... Ik moet het zo zeggen. Het ziet er naar uit dat de totaliteit van die opbrengst voldoende is in relatie tot datgene wat de rijksoverheid van ons verlangde. Dus in die zin zie je in de regio een wat behoudend beleid, zou je kunnen zeggen, vanuit Laren. Je ziet ook andere dorpen die dan allemaal weer vinden dat het allemaal te weinig is. Maar in de totaliteit van wat we in Gooi en Vecht hebben ingebracht in de RES Noord-Holland Zuid, komen we aan datgene wat deze raad heeft ingevoerd in ieder geval goed tegemoet. En zeker wat het Laren betreft. Dus ik ben benieuwd hoe u daar nog commentaar bij heeft of andere zinvolle opmerkingen.

De voorzitter: Mag ik het eerst het woord aan de heer Loeff geven die al, ik meen de ... Ga uw gang.

De heer Loeff: Ik weet niet wat u meende, voorzitter, maar ...

De voorzitter: Nee, ik geef u graag het woord.

De heer Loeff: Ik zat inderdaad nog even het kaartje te bekijken. En ja, dank u, voorzitter. Als je kijkt naar wat wij bijdragen aan de RES, dan is dat minimaal. Dat heeft te maken met het grote aanbod aan natuur wat wij hebben. En ik zag dat met name de RES 1.0 de verwerking is van de opmerkingen die we in de vorige fase hebben gemaakt. Nou dat is natuurlijk positief, want dat betekent dat we zoeken waar we kunnen en dat betekent dat ... Er staan ook wel wat vraagtekens over de haalbaarheid en de kosten. Lijkt me een hele logische, dat moet je afwegen of dat kan. De enige vraag, maar dat is er eentje denk ik die we in de raad moeten bespreken, is, wat gaan we ermee doen? Gaan we hem nou ter kennisname nemen? Dan kijk ik even naar mijn buurman van de VVD. Gaan we hem vaststellen? Zeggen we van nou, dat is een hele mooie RES. Gaan we hem in breder verband met elkaar beoordelen? Vinden we dat dit een goede weg is waar het Rijk mee bezig is, of gaan we principe standpunt innemen? Ik ben daar nog niet over uit. Dus, ja, voor het grondgebied van Laren. Eens met de maatregelen. Maar misschien dat we toch vanuit Laren's Behoud een soort principe geluid willen laten horen over of wij met deze duurzaamheidsstrategie, zoals die door de overheid wordt opgelegd, in zijn algemeenheid nou heel blij zijn? Nou ja, daar moeten we nog eens even goed naar kijken. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dus het woord is nu aan mevrouw Timmerman van Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan me daar in grote lijnen mee instemmen. Want Laren stelt dan waarschijnlijk niet zo heel veel voor. Maar er wordt ons in het voorstel gevraagd, niet alleen voor de maatregelen voor het grondgebied van Laren, maar we moeten ook met de ambitie van de 2,7 terawattuur aan energieopwekking voor zon en wind neer te zetten, moeten we akkoord gaan. En de uitkomsten van de RES 1.0 mee te nemen in de uitwerking van het omgevingsbeleid, omgevingsvisie en het omgevingsplan. En dat gaat ons veel te ver. Wij willen zelf graag de regie houden. En wij willen ... Er is hier ... Ik kan hier een uur over praten over alle negatieve zaken die er allemaal gebeuren met de RES met de zonne- en met de zonne- en windenergie. En het grootkapitaal dat daar het voordeel aan heeft en de burger die het nakijken heeft. De natuur trouwens ook. Doe ik niet. Ik mis hem niet op dit moment. Ik denk dat wij als wij dit voorstel echt volgen en ermee akkoord gaan, we in een soort fuik lopen. En we krijgen de zaken opgelegd en ter kennisname. We hebben het al eerder gedaan en eigenlijk willen wij ook niet verder gaan. Wij willen onze eigen besluiten nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan het CDA, bij monden van de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Lopende de avond nog steeds, mijnheer de voorzitter. Ja, je weet ook nog bij ons nooit hoe het uitpakt. Maar over de Regionale Energie Strategie Zoals de wethouder al aangaf, is er gelukkig naar geluisterd dat we ... En dat was natuurlijk aan de voorkant wel bekend, dat we in Laren met onze omgeving niet zo heel veel kunnen met zonnepanelen. Ik kan u overigens verklappen dat op andere plekken in het land er aan diezelfde RES-en hele bevolkingsstammen in allerlei ideeën komen om wel met zonnepanelen gecombineerd met voedselbossen en drones om weidevogels te spotten. De meest fantastische ideeën komen de afgelopen maanden boven water. En ergens zal het die kant ook soms wel op moeten gaan. Maar hier in Laren niet. Maar dan komen we terug op wat we volgens mij ook van meet af aan gezegd hebben, waar we ons ... Of het een fuik is, weet ik niet. Maar we worden in ieder geval in richting geduwd dat het alleen over wind- en zonne-energie mag gaan. En ik zou eigenlijk wel een pleidooi willen houden. Daar waar wij in Laren nieuwbouw plegen, dat dan wel ... Er wordt niet zo heel veel meer nieuw gebouwd. Althans, niet in volume of massa. Maar toch zoveel als mogelijk ook daken gaan benut worden voor zonne-energie. Dat we daar dan over nog echt wel een keer ons eigen beleid kunnen gaan maken. Maar in de grootheid mis ik toch ook gewoon nog weer ... En ik weet niet of dat hoort, mijnheer de wethouder, of dat erin past. Misschien zult u wel zeggen van, ja, dat past niet, want daar voorziet de rest niet in. Maar om toch nog eens te kijken naar die hele beroemde kernenergie, maar ook wel naar Denemarken, waar allerlei nieuwe ontwikkelingen zijn. En dat land lijkt toch wel heel erg op Nederland. Maar ook geothermie. Misschien kan de wethouder daar nog eens over zeggen wat daar de stand van zaken hier is. En zo ... En dan komen we een beetje op het punt van, wordt dat nu ons wel of niet gevraagd. Maar ik denk, dit punt staat nu op de agenda, dus we kunnen het daar in ieder geval over hebben. Gas hebben we al van gezegd, dat heeft de wethouder voor één van de vorige rondes al eens gezegd van, we gaan niet van het gas af in Laren voordat we allerlei goede initiatieven hebben en goede mogelijkheden, omdat we vooral met veel oudbouw zitten. Maar ik zou toch ook nog wel eens willen horen hoe nou gekeken wordt naar energietransport door leidingen. Maar ook de snelweg. Er zijn verschijnen de afgelopen dagen fantastische plaatjes over snelwegen waar heel veel zonnepanelen tussen in de middenberm worden gezet. Nou is de middenberm op de A1, die is niet breed. Maar ook nog eens zo'n onderwerp waar we misschien wel als Laren nog iets van kunnen zeggen samen met de regio En dacht gezegd hebbende, hoe kijken we dan eigenlijk, als we dit hebben gedaan inderdaad, mevrouw Timmerman noemt het inderdaad ook al, naar de toekomst. Ik zou niet willen zeggen dat we niks doen. Maar hoe kunnen we ... Hoe gaat dit de komende jaren onze agenda beïnvloeden. Want wat ik de vorige keer begrepen heb. We moeten nu alles tot 2030 organiseren. Maar er komt ook nog een moment na. En dat zou ik graag nog wel van de wethouder willen horen hoe hij daar met dit stuk in het achterhoofd, wat er nu voorligt, en de opmerkingen die ik gemaakt heb, schuine streep, vragen, hoe we dan een vervolg hieraan gaan geven voor de periode na 2030? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Vos.

De heer Vos: Nou, dank u wel, voorzitter. U kunt waarschijnlijk misschien wel een beetje raden welke kan het op gaat. Want er wordt zelfs hier ijskoud beweerd dat het ten koste gaat van het milieu dat RES. Dat is toch werkelijk niet te geloven. Het was nou juist de bedoeling dat we dankzij die RES wat minder fossiele brandstoffen zouden gaan gebruiken. Dan kun je toch niet staande houden dat we in een fuik lopen en dat we straks veroordeeld worden en dat het ten koste gaat van het milieu. Dat is toch wel werkelijk de wereld op zijn kop. Laten we wel zijn. Er zal wat moet gebeuren, want die fossiele brandstoffen zijn echt eindig. En we zijn er genadig vanaf gekomen mag ik u wel zeggen. Want ik ben bij die bijeenkomsten geweest, en de tegenpartij was niet van de lucht. Van dan krijgen we windmolens dit op de hei, en allemaal verschrikkelijk. Het wordt ... We komen er met een koopje af. Met zonnepanelen op de daken. Nou, ik zou zeggen, misschien kunnen we nog wel wat meer bijdragen. Ik vind het een buitengewoon mooi voorstel waar we in onze handjes mogen

knijpen. En dat is niet alleen een aangelegenheid voor onze wethouder. Het is inderdaad regionaal. En wees maar blij dat ze op andere plekken in onze regio die nare dingen willen hebben, want anders hadden wij ermee gezeten, mijnheer Van den Berg. En dan had u weer lopen trappelen. Dus ik denk dat we van harte moeten ondersteunen dit verhaal, en mee moeten blijven denken. En niet hakken in het zand en allerlei drogredenen gaan geven. Want er zal wat moeten gebeuren. Ik heb geen vraag. Nou, één vraag aan de wethouder. Wethouder, zou u vol gas willen geven, maar dan met de elektrische auto.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan D66, de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn eigenlijk wel heel erg blij met wat hier op tafel ligt. De discussie de afgelopen maanden en jaren die heeft ons eigenlijk enigszins bedroefd. Maar ja, kort samengevat kwam het daarop neer dat met hier sowieso niks wil, want het kan niet, want het gaat te kosten van van alles en nog wat. Maar grosso modo sluit ik me gewoon aan bij de woorden van de heer Vos in dezen, want we moeten wel wat doen. Kijk, nu ligt er een mooi plan. De lasten die liggen bij andere regio's in Noord-Holland. En zelf dragen we dus weinig tot niks bij. Ja, dat heeft mij in het verleden de ... Ja, ertoe gebracht dat ik eigenlijk een beetje wat meer ambitie had verwacht in dezen. En nu zitten we dus weer op hetzelfde punt. Nou ja, het ligt er. Nou ja, laten we maar meedoen. Het is een groter geheel, dit en dat, zus en zo. En eigenlijk betekent het gelukkig niks voor ons. Dus het is van nul en geen betekenis zoiets, dus dat kan je net zo goed in de prullenbak doen als je niet enige ambitie hebt om daar iets van te maken. Want waar gaat het om? Het gaat dus niet alleen om een mooie streek vol te bouwen met windmolens en zonnepanelen. Nee, het gaat daarom om de energietransitie tot stand te brengen. Want die hebben we dus hard nodig. Want wij zijn dus hard bezig om onze wereld gewoon te verkwaselen met al die dingen die we aan het doen zijn, door maar door te gaan met het verstoken van fossiele brandstoffen en al die andere dingen die ons leven hier zo aangenaam maken. Dus er moet wel wat meer gebeuren dan dit alleen. Dus ik ben tevreden met wat er ligt, dus dat wordt ook van harte door ons gesteund in dezen. Maar er moet meer ambitie komen. En in dit kader wil ik u attent maken op een brief van de vereniging samenwerkende energiecorporaties Noord-Holland die aan de raad gericht is en vandaag of morgen binnenkomt. Neemt u die vooral goed tot je, want daar staan dus allerlei dingen in die wel kunnen en die ook in Laren kunnen. En waarmee dus enige ambitie waargemaakt kan worden en waarmee wij als Laren en als regio dus ook onze bijdrage kunnen leveren aan de broodnodige energietransitie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan de VVD via de heer Faas.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik denk dat het genoegzaam bekend is dat de VVD niet een enorm warm voorstander is van het hele RES-proces. Weinig democratisch wat ons betreft. Bij de startnotitie van de RES hadden wij ook sterk de indruk dat we ergens ingerommeld werden. Wij zijn daar uitermate kritisch op. Je mocht kiezen uit alle beschikbare technieken, mits het wind en zon was, om eens even wat te noemen. Als we nu kijken naar het resultaat zoals het er nu ligt, zijn wij daar uitermate tevreden mee. Een aantal zonnepanelen op parkeerterreinen, niet in het centrum, daar kunnen wij goed mee leven. Dat lijkt ons een alleszins acceptabel plan. De windmolens aan de ... Weliswaar op grondgebied van Hilversum, maar grenzend aan het gebied van Laren en zichtbaar vanaf de Wasmeren in Laren, die zijn van tafel. Dus wij kunnen dit omarmen, wij zijn het ermee eens. De opmerking van mijnheer Loeff en mevrouw Timmermans, daar moet ik nog even over nadenken of wij nog allerlei voorbehouden moeten maken. Hier zijn we blij mee, dit is wat we wilden. We hebben erger voorkomen, denk ik. En misschien moeten we het juist wel omarmen. Dat weet ik nog niet. In principe heeft het onze steun. Meer wil ik er niet over zeggen nu. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder. Misschien kan de wethouder het dilemma waar de deel mee worstelt alvast een beetje ontkrachten.

De heer Stam: Nou ja, ik ga gewoon proberen bij te dragen. Kijk, wij hebben hier te maken met een duaal systeem. Niet raad en college, maar in dit geval van het Rijk wat tegen de verschillende energie ... Het energie ... De verschillende regio's heeft gezegd, kijk eens op je 35 terawattuur voor elkaar kunt krijgen. En heeft vervolgens gezegd, dat zou je decentraal moeten oplossen. Dus in die zin zou je kunnen zeggen, is het niet zo dat het Rijk had dus ook kunnen zeggen, ik leg u gewoon een verplichting op per regiogebied. Nee, men heeft gekozen om die regio's de kans te geven om een eigen bijdrage te leveren. Nou vervolgens leidt dat, en dat heb ik net in mijn inleiding ook gezegd, leidt dat tot het voldoen aan die opgave die de rijksoverheid heeft gesteld. En om de korte klap dus te maken, dan zou je kunnen zeggen, en ik denk dat dat ook zo is, dat de rijksoverheid zegt, nou dat is fijn. Want in ieder geval wel in de beperkte opgave die we ze hebben gesteld, alleen zonnepanelen, windmolens, hebben we in ieder geval een grote stap zij we ... Kunnen we gaan maken naar het voldoen aan een deel van die oplossing. Want het is maar een deel van de oplossing En ondertussen hebben we het ook over windmolens op zee, en we hebben God mag weten wat allemaal voor andere dingen die nog moeten gebeuren. Het is maar een deeltje van de totale oplossing. Dus in die zin zou je kunnen zeggen, zijn we op weg. Maar tegelijkertijd, ook in de transitievisie warmte, heb ik ook tegen de raad al eens gezegd, ja, we zijn daar terughoudend in, we zijn daar een uitzondering in zeker opzicht in de ... Niet in zeker opzicht. We zijn een uitzondering in de regio wat dat betreft. Dus daar is een zekere terughoudendheid zou je relatief kunnen zeggen, hebben we wel. Dat zie je ook in de RES terug. En het lijkt mij om voorbehouden te maken, lijkt mij ... Je moet op een gegeven moment ook natuurlijk proberen te zoeken naar een vorm van solidariteit. Als de rijksoverheid tegen ons zegt, u moet zelf bepalen in de regio wat er moet gaan gebeuren. Die regio's komen tot akkoorden. Dan zeg ik er tegelijkertijd bij, ik heb ook in al die besprekingen gezeten met de gedeputeerde, die buitengewoon teleurgesteld is dat de regio Gooi en Vechtstreek zo weinig aanlevert. Nou, wij hebben dat verdedigd natuurlijk door te wijzen op het groen en op de moeilijkheden die er toch zijn om het mogelijk te maken. Ja, dan moet je op een gegeven moment ook denk ik je knopen tellen en zeggen, nou ja, in die totaalopgave die er voor ons allemaal ligt, zijn wij bereid om dit ook mee te doen. Dus ik zou om hier dan ook mee te doen en omdat het voldoet aan uitgangspunten die u aan het college heeft meegegeven, omdat je kunt vaststellen dat dat ook gebeurd is. En je kunt daar, zoals mijnheer Vos, verschillend over denken. Maar dit hebben we in ieder geval met elkaar vastgesteld en georganiseerd. Dat is nu omhoog gegaan en de rijksoverheid zegt, oké, dat voldoet aan de wensen die we hebben. Ja, die zullen ermee aan de gang moeten gaan. En wij moeten in de gaten houden dat er niet onverkwikkelijke dingen gebeuren rondom zonnepanelen op parkeerterreinen. Nou dat hebben we volgens mij goed afgekaderd. En ik zou u ten stelligste willen aanraden om daarmee akkoord te gaan, omdat dat volgens mij in dit kader wat ik nu probeer te omschrijven, gewoon de beste oplossing is, en in ieder geval de oplossing is die past in een solidaire gedachte binnen de regio, binnen de regio Noord-Holland Zuid en in de totaliteit van Nederland.

De voorzitter: Mag ik opmerken dat we nu in een politieke discussie zijn en eigenlijk anticiperen op wat op raadsniveau moet worden behandeld. Namelijk de vraag, gaan we akkoord met dit voorstel? Wij zijn hier geacht in principe de techniek te bekijken. Ik heb de indruk dat we daar uitputtend over gesproken hebben. En ik stel voor om het daarmee voor deze avond te laten. En dan gun ik de betrokkenen die nog met die dilemma worstelen alle tijd om zich voor te bereiden om uiteindelijk het verlossende woord te geven bij de komende raadsvergadering. Als u het daarmee eens bent, dan stel ik voor om dit punt daarmee af te sluiten.

7.5 Verstedelijkingsstrategie 2030/2050

De voorzitter: En komen we bij punt 7.5 van de agenda. De ambtelijke ondersteuning daarbij is mevrouw Rowena Kuiper die al uren lang, uren lang mag ik wel zeggen, hier zit te wachten. En die we nu van harte uitnodigen. Zij is strategisch adviseur bij het fysiek domein regio Gooi en Vechtstreek. Mevrouw, u bent meer dan welkom. En wij zijn vereerd dat u het zo lang kunt uithouden om ook te wachten. Het betreft de verstedelijkingsstrategie 2030/2050 van de metropoolregio Amsterdam. Zou de wethouder nog ... Oh, mevrouw zelf. Kunt u misschien zelf een ... Oh, mijnheer Calis. Neemt u mij niet kwalijk. Mijnheer Calis, het woord is aan u.

De heer Calis: Ik zit hier de hele avond voor MRA verstedelijkingsstrategie, mijnheer de voorzitter. Er is een bruggetje naar het vorige onderwerp, en dat is dat Laren hier minimale inbreng heeft. Als we kijken naar de verstedelijkingsconcept, zoals die in de bijlage in meegestuurd, dan vindt u op pagina 8 een klein stukje over Gooi en Vechtstreek. En de belangrijkste punten daarin zijn aangestipt voor de regio. Knelpunten als gevolg van klimaatverandering. En daar wordt nog gerefereerd aan een deltaplan ruimtelijke adaptatie. Die kijkt naar verdroging en extra belasting door piekbuien. Het tweede punt is versterken van openbaar vervoerlocaties aan de Gooi corridor. En daarbij wordt nog referentie gemaakt naar de integrale ontwikkeling van dat Stadshart van Hilversum. Een punt is ook de blijvende doorstroming op de A1 en A27, waarvan wij allen weten dat we daar al jaren voor lobbyen ook in MIRT verband, maar wat waarschijnlijk toch nog een verre stip aan de horizon is. En wat ook interessant is, is dat laatste punt wat hier genoemd wordt, versterking van oude cultuurlandschappen. Ik neem aan dat daar bijvoorbeeld ook de Enge in Laren en Huizen, Naarden, bedoeld worden. Als we dan kijken naar de concept visie zoals die door de regio is vastgesteld, dan worden deze punten behandeld. En daarnaast wordt er ook veel aandacht besteed aan regionalere zaken zoals het Noordzeekanaalgebied, de zuidflank van de MRA, Amsterdam, Schiphol, 380kV netwerk, elektriciteitsnetwerk, hoe dat aangelegd moet worden, waterbuffering in het Oer-IJ. Het ontwerp van de ontwikkeling van de Zuidasdok en klimaat robuuste regio integrale aanpak van veenweidegebieden. Nou dat gaat natuurlijk vooral over Wijdmeren. Maar dus de zienswijze, concept zienswijze, is vrij uitgebreid. Maar waar het Gooi en Vechtstreek betreft, en met name waar het dan Laren betreft, is het vrij beperkt. En ik wil er nogmaals op wijzen dat het MRA is een overlegorgaan waarin niets besloten wordt. Maar het is natuurlijk duidelijk dat deze onderwerpen, verstedelijking, mobiliteit, wonen, ontwikkeling van infrastructuur, dat het uitermate verstandig is om dat op MRA-basis in kaart te brengen. Maar misschien wil mevrouw Rowena nog iets aan toevoegen.

De voorzitter: Mevrouw, het woord is aan u.

Mevrouw Kuiper: Dank u wel. Ja, ik er nog aan toevoegen dat dit traject samen met het Rijk loopt. En het Rijk heeft zelf besloten om op zeven plekken in Nederland verstedelijkingsstrategieën op te stellen, waarvan één dus de MRA regio is. En hun doel is om de input daarvan uiteindelijk op te nemen in de nationale omgevingsvisie.

De voorzitter: Oké. Zullen we een ronde maken. En mag ik de eerste woordvoerder van de VVD, als ik het zo mag uitdrukken, het woord geven. Die overigens vanavond ook blijk heeft gegeven lang geen woord te kunnen zeggen.

De heer Bondt: Dank u zeer, mijnheer de voorzitter. Ja, ik denk dat politiek inhoudelijke discussie wel in de raad zal plaatsvinden. Maar ik wil toch een paar opmerkingen maken, waarbij ik me vooral richt op het advies van het college om in te stemmen met de visie zoals die door Gooi en Vechtstreek is ingebracht. En er zijn toch een paar dingen, paar kanttekeningen die ik daarbij zou willen maken. De belangrijkste is misschien wel over

de A1. Daar waar in de visie van de MRA enorm sterk wordt gezegd, de verbinding over het IJmeer met Almere, is ondenkbaar dat die bovengronds gebeurt, verbaast het mij dat niet in dezelfde terminologie gekozen is voor de A1. En dan verbaast het mij eerlijk gezegd ook dat het college daar niets over zegt. Alleen van, wij stemmen in. Wij stellen u voor in te stemmen met de ingebrachte visie. Dat is toch een punt waar ik ook zeker op terug zal komen volgende week. Of 7 ... Nee, dat is volgende week hè.

De voorzitter: Volgende week, ja.

De heer De Bondt: Ja, 7 juli. En we kijken natuurlijk ook aan tegen het transport van energie. Dat is ook een hele belangrijke zaak aan het worden. Niet alleen in de metropoolregio Amsterdam, maar in heel Ne... Eigenlijk in heel Europa. Maar dat speelt ook wel degelijk in ons gebied, omdat het vaak door heel kwetsbaar gebied moet. En daar is een opmerking over gemaakt van, laten we ook vooral eens kijken of het niet ondergronds oplossing kunnen bedenken. Nou, we weten natuurlijk allemaal dat het ook energieverlies oplevert. En dat ook ondergronds niet eenvoudig is om te realiseren. Maar ook dat is een punt waarvan ik zeg van, dat zouden we misschien ook als regio eens wat sterker aan moet zetten. Verder, voorzitter, kan ik me uitstekend vinden in de visie. Ik moet zeggen dat ... Ja, naar mijn gevoel heeft het een grote realiteitswaarde zoals dat ingebracht wordt. Terwijl ik ook aan de andere kant denk, we hebben een rijksvisie, we hebben een metropoolvisie, we hebben natuurlijk ook individuele ontwikkelingsvisies van gemeenten, en we hebben ook nog een regionale ontwikkelingsvisie waar we aan het werk zijn. Wat mij betreft hoeft het Rijk niet zoveel toe te voegen aan de visie die de metropoolregio heeft ingebracht. Maar ik zal daar ook zeker volgende week nog op terugkomen. Maar de laatste opmerking gaat over water. Het is volgens mij voor de eerste keer dat ik zo uitgebreid en zo adequaat vanuit het Gooi inbreng hoor over het water en de waterproblematiek. En daarvoor mijn grote complimenten. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos.

De heer Vos: Die is snel klaar, mijnheer de voorzitter. Ik heb niks te melden.

De voorzitter: Oké. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou, ik sluit mij aan bij de mooie woorden en de inhoudelijke woorden die door de heer De Bondt gesproken zijn.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de heer Sakkers.

De heer Sakkers: Dank u wel, voorzitter. Ja, het is een uitgebreid document met heel veel onderwerpen, waarin inderdaad de inbreng van Laren niet een grote inbreng vormt. Eén van de dingen die wij het meest hebben benadrukt, en dat vraag ik me af of daar misschien nog door de wethouder of de ambtenaar op kan worden ingegaan, is, wij hebben nadrukkelijk steeds gemeld dat wij de MRA niet graag zien als een extra bestuurslaag. En die lijkt het dus nu wel te worden. Die natuurlijk geen democratische grondslag heeft. En er staat één opmerking in het document. En daar staat, graag zien we deze democratische legitimiteit ook in het vervolgtraject voldoende geborgd. Maar er wordt niet veel gezegd in dit document over dat wij als Laren, maar ook als regio Gooi en Vechtstreek, steeds autonoom en beslisbevoegd zullen blijven. En we zijn natuurlijk zeer voor samenwerking, maar willen wel onze autonome positie graag echt ook geborgd zien. En daarover staat nadrukkelijk niet veel in de concept zienswijze die door de regio is ingediend. Misschien dat daar nog een opmerking over kan worden gemaakt. Zeker ook gezien het feit dat na de vorige bespreking over dit onderwerp, er meteen nieuws naar buiten kwam dat er 30 ambtenaren en een directeur aangesteld werden

om dit hele MRA concept verder uit te gaan werken. Dus ik zie de kosten en beslissingsbevoegdheid elders alweer enorm toenemen, en ons zegje daarin alleen maar afnemen. Dus graag daarop nog uw toelichting.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Loeff, Larens Behoud.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ja, interessant, de novi. Ook inderdaad van hoe de novi gaat uitwerking op onze omgevingsvisies. Dat blijf ik een merkwaardig proces vinden waarbij er in de wet helemaal geen regeling is dat de novi doorklinkt in de plaatselijke omgevingsvisies, als ik het zo begrijp. Maar tegelijkertijd er wel een ambitie is vanuit het Rijk om iets te doen. Nou, interessant dat er dus voor deze regio het één en ander wordt ontwikkeld. En met name hebben we gekeken naar de reactie vanuit de regio. Lijkt ons een prima reactie. Goed dat ook inderdaad landschap wordt benoemd en ook de zorgen over de financiering. Want als je inderdaad uitgaat van een integrale aanpak vanuit de waarden zeg maar die in zo'n novi en in zo'n MRA beleid passen, dan gaat het over de leefomgeving. En de leefomgeving wordt niet alleen bepaald door een verstedelijkingsstrategie, maar ook door die contramal. En die contramal die kan niet het kind van de rekening zijn. Dus ik vind het heel belangrijk en heel goed dat jullie in de reactie dit meenemen. Dat landschap staat bij ons echt eigenlijk wel op één als kernwaarde van prima, heel goed. Het water vind ik ook heel interessant. Want dat zijn aspecten in de leefomgeving die de komende decennia heel vitaal gaan worden. Ik had nog wel een beetje een ... Dat was ook ... Vorige week hadden we geloof ik een digitale bijeenkomst met onze wethouder en de regiovertegenwoordiger, collega van u, digitaal. En toen ging het over het MIRT onderzoek wat gewenst is, en dat integrale, multimodale. Ja, en daar word ik eigenlijk een beetje moe van. Want dat is het volgende MIRT onderzoek. We hebben een MIRT onderzoek gehad, daaruit kwam de A1 als een knelpunt. Terecht dat jullie het weer op de agenda hebben gezet. Maar ik word wel een beetje moe dat we steeds daar een rood streepje zien met overbelastingen. En dat er dan steeds wordt gezegd, ja, met slim regelen kun je meer treinen laten rijden. Terwijl de NS gewoon zegt, nou we gaan de intercity opheffen. Het is ... Ik vind het een beetje doormodderen. En het is mijn eerste termijn in de raad. Maar ik ben bang dat als ik nog 20 jaar in de raad zit, dat we elke 4 jaar eenzelfde MIRT onderzoek krijgen om vast te stellen dat het een knelpunt is. En we komen niet uit dat knelpunt. Want dat knelpunt is gewoon een flessenhals en een spoor van twee banen. En ja, dan moeten we het maar weer in de fietsen gaan zoeken of, hè, in China zouden we zeggen, we zetten er nog een dek bovenop en dan hebben een vierbaans snelweg. Nou, laten we hem maar onder de grond zetten. Dat is denk ik de ambitie die we gewoon moeten uiten. Dus wat dat betreft mag die laatste, die ondertunneling, gewoon sterker erin. Laten we maar net doen als in Limburg. Als je naar luik wilde, dan moest je dat via stoplichten doen. En we willen dat via een tunnel. Ja, dat is een miljarden investering of een miljoenen investering. En ja, wat ons betreft mag die zienswijze op dat punt gewoon strakker en sterker. En laten we maar gewoon een claim neerleggen waarbij het MIRT onderzoek zal bewijzen dat het noodzakelijk is. Die stelling wil ik wel poneren. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Calis: Ja. Dank u wel, voorzitter. Om even bij dit laatste punt aan te haken. Op veel verschillende platforms hebben wij natuurlijk benadrukt het belang van de ondertunneling van de A1. En dat het hier zo een beetje ondergeschoven gemeld wordt, alleen dat er een betere doorstroming moet zijn, deed mij denken aan het feit dat in andere stukken, zoals mobiliteit, het wel nadrukkelijk aangestipt wordt. Maar ik zal dat in elke geval nog nagaan. Want al jaren, ook in MRA verband, dringt het Gooi aan, als totale regio, op die ondertunneling van de A1. Maar ik kijk nog na op welke manier dat gedaan is. Dan vraagt de VVD, hoe zit het met het transport van de energie? Ik wil daar wel bij vermelden dat die 350 kV, zoals die hier vermeld wordt, dat is natuurlijk een hoofdnet. En het gaat niet door de regio. Dat wordt al getransformeerd naar 150 kV en

voor verdere verdeling naar 40 kV, waar het ... En dat gaat prima ondergronds. Je ziet als je door Nederland rijdt een paar stukken maar met bovengrondse leiding waar dat kan. En ik denk dat dat onderzoek ook erop gericht is om die dat zo'n mogelijk tracé van een 350 kV netwerk nu al te bepalen met alle ideeën voor bereikbaarheid, mogelijke klachten van omwonenden en ga zo maar door. Ja, Liberaal Laren zegt, MRA moet geen extra bestuurslaag worden. Daarom is er juist een uitgebreide transformatie commissie aan het werk, en aan het werk geweest, die juist naar dat aspect van die democratische legitimiteit heeft gekeken. Er is ook een raadtafel opgezet waarin de raadsleden vertegenwoordigd zijn om mee te praten. U zegt, er worden 30 man aangetrokken en wat gaat het allemaal kosten? We hebben indertijd een motie aangenomen dat de bijdrage van Laren aan de MRA beperkt blijft. Is nu €1,50 per inwoner en zal in de toekomst niet verder verhoogd worden dan maximaal met de inflatie. En in diezelfde motie hebben we ook benadrukt dat zelfstandigheid voor Laren een groot goed is waar wij niet vanaf zullen wijken. Dus ik hoop dat ik hem daarmee gerust kan stellen. Ik dacht dat dat het was.

De voorzitter: Ik heb alleen vergeten de heer Grunwald nog het woord te geven. Excuses daarvoor.

De heer Calis: Nou, dat gaat nou niet meer.

De voorzitter: Excuus. De heer Grunwald nog.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Nou het is mooi dat dat stuk op tafel ligt. Wij vinden dat uitermate belangrijk, want wij vinden dat Laren en het Gooi en de Gooi en Vechtstreek gewoon geen geïsoleerd gebied zijn in die zin. Dus we vertonen in alles samenhang met de rondom ons liggende gebieden, regio's. En zijn ook nog eens onderdeel van het koninkrijk der Nederlanden. Dus alle reden om aan tafel te zitten om met elkaar heel goed de onderlinge verbanden te benoemen en ook te kijken, wat is nodig en met elkaar te realiseren. Want is natuurlijk waarvoor dit nu op tafel komt. Wij roepen wel altijd van, ja, wij willen onze A1 ondertunneld, maar wij krijgen het maar niet voor elkaar. En daarom is juist zo'n MRA constructie nodig. Daarnaast is het zo dat het natuurlijk niet alleen gaat om verstedelijking an sich. Maar het gaat ook juist om behoud van natuur en cultuur. Dus het is een heel breed gebied. En ja, daarvoor is het gewoon uitermate nodig dat we met elkaar aan tafel zitten. En zo links en rechts klinken hier, behalve de A1, ook wat klanken door van wat voor ons belangrijk is. Maar nogmaals, daarvoor moeten we dus wel aan de tafel zitten en meepraten en met elkaar, met de om ons liggende regio's, uitmaken van wat we willen en hoe we dat met elkaar kunnen realiseren. En anders lukt dat denk ik niet. Dus een heel belangrijk stuk om vooral mee akkoord te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we eigenlijk ... Oh, mevrouw wil nog even iets toevoegen. Het woord is aan u, mevrouw.

Mevrouw Kuiper: Ja. Dank u wel, wethouder. Ja, ik sluit me aan bij de woorden van de wethouder. En ik wil eigenlijk nog kort ingaan op uw vraag over MIRT . Wij hebben met de wethouders ook overleg van, hoe gaan we dat insteken. En juist omdat vanuit het MIRT Oostkant Amsterdam het redelijk stil is geworden vanuit het Rijk, om het nogmaals op die manier te agenderen. En het Rijk die investeert ook niet zonder dat ze MIRT onderzoeken uitvoeren. Dus eigenlijk is dat de manier om het weer op de agenda te hebben bij het Rijk. Ja.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kunnen we dit punt als zodanig denk ik voor vanavond besluiten. Wetende dat de raad hier zeker nog op terugkomt als een besprekingspunt.

8. Rondvraag

De voorzitter: We komen bij de rondvraag. Is er de ... De heer Grunwald heeft ... En de heer Loeff. Het woord is aan mijnheer Grunwald.

De heer Grunwald: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. Er is ... Er zijn op de social media dus steeds vaker geluiden te horen over de Eemnesserweg. Dat er veel te hard gereden wordt en dat er dus ook sprake is van geluidsoverlast. Mijn vraag is of de wethouder daarmee bekend is. En zo ja, of al maatregelen in die zin bedacht zijn om daar iets mee te doen. Of nou, tenminste, op te reageren. Dat was één vraag. De andere vraag is ... Is alweer een tijdje geleden dat het bestuur van Bijzonder Laren is afgetreden. En de vraag is van, is er al zicht op een nieuw bestuur? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Stam en wethouder Calis. U bent beide ... Het woord is aan de heer Stam voor de eerste vraag.

De heer Stam: Dank u wel. Ja, ik denk dat, mijnheer de voorzitter, dat mijnheer Calis met plezier die tweede vraag beantwoordt. De eerste vraag, ja, de Eemnesserweg is bekend. Ik heb laatst met mensen gesproken die de kant van de rotonde liggen, dat is bijna Eemnes, zoals u weet, die zich beklagen ook over snelheid. Ik heb net afgelopen week nog eens een gesprek gehad met een aantal mensen die wonen zeg maar zo schuin tegenover Johanneshove, die zich beklagen over geluid. Daar zijn we bezig om te kijken wat we eraan kunnen doen. Maar het is een veelkoppig monster in het dorp. Want ja, waar ... Er wordt natuurlijk over snelheid ... Er gaat geen week voorbij of niet ergens klaagt een straat over, er wordt te hard gereden. Tegelijkertijd is het zo dat wij hebben beperkte mogelijkheden om daar veel aan te doen. Politie weigert snelheidscontroles te doen. Boa's mogen het niet. Ja, het is niet gemakkelijk om daar een eind aan te maken. Tegelijkertijd is het zo dat ... En we doen al heel veel met die radar ... Of tenminste, met die borden die we gebruiken, maar ook met allerlei andere vormen van snelheidscontroles. We komen er toch eigenlijk bijna altijd achter dat de gemiddelde snelheid op de 30 km wegen, is dan gemiddeld 32, 33, 34 km. Daar houdt iedereen zich redelijk goed aan. Nou je houdt altijd 5, 6, 7, 8 procent over van mensen die rijden van 40, 50 en harder. Ja, dat vind ik ... Ja, dat zou je hufterig gedrag kunnen noemen in zeker opzicht. Maar daar is niet gemakkelijk veel aan te doen. Wat je vervolgens zou kunnen doen is natuurlijk overal palen neerzetten zodat iedereen met een boog om die palen heen moet, en dan zal de snelheid er wel uitgaan, maar dan staat ook vervolgens het halve dorp stil. Dus het is bekend, we zijn ermee bezig. Ik ben nu bezig toevallig op de Eemnesserweg om een aantal maatregelen te nemen om daar aandacht voor te vragen. Dus borden, borden weghalen, andere borden terugbrengen. Dus het antwoord is ja, ik ben ermee bekend.

De voorzitter: De heer Calis voor de tweede vraag.

De heer Calis: Ja, mijnheer de voorzitter, dank u wel. Bijzonder Laren. Bij Bijzonder Laren was voorzitter Leen van der Pols afgetreden. En ook de heer Jaap Smuling als bestuurslid had zich teruggetrokken. Intussen is er een algemene ledenvergadering geweest van Bijzonder Laren. Daarin is Roel Willems gekozen als voorzitter. Astrid Kuijer als secretaris en Jan van Midden als penningmeester. En wij hebben veelvuldig contact met bijzonder Laren, onder andere over de maatregelen rond de Brink, waar verschillende winkeliers zich toch nog over blijven beklagen. En ook over de plannen voor het centrum, om het centrum wat te verfraaien en een herstelbeurt te geven. Dus wij hebben een uitstekend contact met Bijzonder Laren.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos. De volgende vraag.

De heer Vos: Ja. Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, even aansluitend op de opmerking van de wethouder over de Brink. Allereerst, het valt mij op dat het echt mooi hersteld is dat rommelige perkje. Een stuk beter zo met die hekjes. Enige nadeel is dat we een beetje waterbedeffect hebben gekregen, en dat die jongetjes nu ergens anders oppoppen. Maar goed, dat is dan een ander probleem. Wat mij wel van het hart moet. Dan staan de boa's die staan daar keurig netjes opgesteld, verdekt heb ik het idee. En om hen heen liggen papiertjes, blikjes, rotzooi. Ik weet niet hoe hun takenpakket eruit ziet, maar het is wel wonderlijk om dat te zien. Hoe ze toe staan te kijken hoe iedereen de rotzooi op de grond flikkert. Ik weet niet hoe het takenpakket eruit ziet, maar misschien moet daar eens naar gekeken worden. Dat is wel een vreemd gezicht.

De voorzitter: Dat is niet zozeer een vraag neem ik aan.

De heer Vos: Dat is een compliment.

De voorzitter: Oh, dat is een compliment. Ja. Nee, dat is prima, maar we zijn nu met de rondvraag bezig waarbij vragen gesteld moeten worden, zonder de anderen daarop reageren.

De heer Vos: Bent u blij met de opmerkingen, mijnheer de wethouder?

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van den Berg. Het woord is aan de heer Van den Berg voor een vraag aan het college.

De heer Van den Berg: Ja, ik heb drie vragen, voorzitter. Vraag één is al vaker gesteld hier aan tafel. Niet alleen door ons, maar ook door anderen. En ik ... Over de leegstaande woningen. Opgeteld geloof ik een zevental in een deel van Laren waar voor zover ons bekend woningen leegstaan die in de sociale betaalbare huurklasse vallen. En mij staat bij dat de wethouder daar nog eens naar achteraan zou gaan om te kijken waar dat nu ligt dat die woningen al langer, soms wel twee jaar, leegstaan. Dat is vraag één. En de tweede vraag is inderdaad. Die heeft eigenlijk een beetje betrekking op die snelheid van de Eemnesserweg. Ik begrijp goed dat daar weinig of dat daar moeilijk iets tegen te doen is. Maar de vraag is of wij wel moeten toestaan dat buurtbewoners nu overal zelf 30 km bordjes op lantaarnpalen en dergelijke gaan plakken. En dat klinkt heel sympathiek. Maar aan de andere kant denk ik dat het ook een vorm van verrommeling geeft, maar misschien ook wel voor eigenlijk een verkeerd signaal. Dat als daar borden moeten komen voor 30 km, dat we niet overal maar wildgroei krijgen aan eigen richting, zou ik het haast willen noemen. Dus dat is nog een vraag of de wethouder dat ook weet dat dat gebeurt. Of dat daar toch wel in die zin daar wel iets aan gedaan kan worden. En de derde rondvraag heeft eigenlijk betrekking inderdaad op het geheel rondom de Brink. Nou ja, de vorige ... Bart begon er ook al over. Kijk, het loopt ieder weekend maar door. En mijnheer Calis zegt van, we hebben heel goed contact met Bijzonder Laren. Maar ik heb toch ook wel begrepen dat er nu, het wordt soms wel heel erg maatwerk nu, of men wel of niet door mag rijden met een grote Porsche. Kunnen we daar toch nog eens een keer, en dat is mijn vraag ook aan de wethouder, nog een keer in een ander verband wat meer informatie over krijgen in deze commissie, wat daar nu precies ... Wat we daarmee willen of niet mee willen. En dat is eigenlijk de vraag aan de wethouder. Dat zijn de drie vragen, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan het college.

De heer Stam: We hebben nog nooit zo'n uitgebreide rondvraag gehad in de commissie zeg. Maar wat betreft lege woningen. Ik denk dat het goed is dat we nog eens een geactualiseerd overzicht aan u sturen. Dat wil ik wel, Antoinette noteert dat natuurlijk, een toezegging doen. Tegelijkertijd is het zo dat het college uitgebreid in gesprek is geweest ook, en ik ben dat ... Vervolgens hebben we dat ook in het college samen met de

woningbouwvereniging Gooi en Om gedaan, omdat van die zeven woningen die u signaleert, ik weet niet of het er precies zeven zijn. Maar in ieder geval, daar is vrijwel de helft bevindt zich op het complex van de Erfgooiers woningen. Daar is een discussie over aan de gang met, ik zal daar niet nu al te uitgebreid op ingaan, maar het komt er op neer dat de Erfgooiers het idee hebben dat ze weleens woningen daar zouden willen gaan verkopen. Dat die discussie die hebben we inmiddels in het college ook met Gooi en Om gevoerd. Ik ga daar binnenkort met Gooi en Om verder over in gesprek. Het standpunt van het college is daar heel helder over. We hebben bij de overname van de Gooi en Om van de woningbouwvereniging Erfgooiers afgesproken dat als de woningen over zouden gaan van Daeb naar niet-Daeb. Dat is zeg maar van sociaal naar niet sociaal. Dat dat dan beperkt zou blijven tot een bedrag van €1000 in de middenhuur. En ik wil ... En wij willen ze daar als uitgangspunt voorlopig aan vast ... Wij willen ons daaraan vasthouden. Gooi en Om wil wat anders. Maar wij hebben als college in ieder geval het standpunt ingenomen dat wij dat niet wensen. Dus we gaan nog eens een keer dat gesprek aan om daarmee uit de voeten te kunnen. Er zijn een aantal andere woningen die leegstaan, vooral omdat ze bezig zijn met duurzaamheidsprogramma's. Dus die komen weer terug in de roulatie. Maar ik zal zorgen dat er een nieuw overzicht komt. En ik zal zo snel wij die gesprekken met Gooi en Om tot een punt hebben gebracht waar we de raad over kunnen informeren, u zo snel mogelijk informeren. Ja, dan dat punt, u haalt de Eemnesserweg aan. Nou heb ik niet zoveel van die lantaarnpalen gezien met 30 km. Maar bij mij in de buurt bij de Zijtak, als je kijkt naar de Sint Janstraat en de Zijtak, et cetera, dan zie je inderdaad een, zou je kunnen zeggen, een bepaalde wildgroei. Ja, het is ... Ik vind, u heeft daar op zichzelf gelijk in. Maar om daar nou onmiddellijk de wethouder op af te sturen om die dingen van die lantaarnpalen te gaan weken, dat is ook wel zo iets. Maar ik vind het wel een punt van orde. Dus we zullen er zeker eens naar kijken.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Calis.

De heer Calis: Ja, over de maatregelen rond het kruispunt op de Brink. Afgelopen zaterdag, de verkeersregelaars die komen op rond een uur of 12, half één. Toen hebben ze in de volgende uren geconstateerd dat het aantal spottertjes dat groeide van 5-6, dat groeide tot een stuk of 20. Die worden wel aangesproken. Er zijn ook ouders die die spotters afzetten, die ouders worden aangesproken. En er zijn er ook die zeggen, waar bemoei je je mee. Dus tegen 15:10 uur werd het erg druk voor de spotters en ook het aantal auto's, die showauto's die veel lawaai maken en te hard rijden, dat nam zodanig toe dat toen de wetafzetting is geactiveerd. Dus aan de burgemeester van Nispen tot Sevenaerstraat en de Eemnesserweg, tot 15:40 uur. Dus ongeveer een half uur, ruim een half uur. En daarna is het weer opgeheven. Op zondag waren er een stuk of 7 spotters rond dezelfde tijd ge... Waargenomen, geobserveerd daar aanwezig. En er zijn een stuk of 4 auto's die aanleiding gaven tot klachten. Te hard rijden, teveel lawaai maken. En daarvan zijn de kentekens genoteerd, maar daar is de wegafzetting niet geactiveerd. En we hebben via Bijzonder Laren nog eens gezegd. Ja, wij proberen natuurlijk met de verkeersregelaars een goed inzicht te hebben van, wie mag wel door en wie mag niet door. Maar het gaat ... Dat moet natuurlijk wel op een bepaalde nette manier. Als je vraagt van, wat komt u doen in Laren? Ja, dat klinkt niet zo welkom. Wat wel het geval is, de bezetting. De afzetting is maar zeer beperkt. En we hebben gevraagd, laat nou weten aan de winkeliers dat via afslag 8, na de straat, is Laren, centrum van Laren, prima bereikbaar. En het is duidelijk als je tussen 14:00 komt of voor 14:00 en na 16:00 uur, dan heb je ook minimale kans dat je tegengehouden zou worden. Dus voorlopig zijn we van plan om nog met die afzettingen door te gaan. We monitoren de zaak zorgvuldig. Want de verwachting en de hoop is toch dat nu de coronamaatregelen versoepeld worden, dat de jeugd andere bezigheden gaat vinden.

De voorzitter: Het woord is nu aan de heer Loeff meen ik. Laatste vragen. De heer Loeff.

De heer Loeff: Ja. Dank u, voorzitter. Ja, leuk een vragenrondje. Ik ben voorstander van dat we dit misschien in het presidium bespreken dat we dit naar voren halen. Want we leren heel veel over waar het college mee bezig is, dus heel fijn. De eerste vraag is ook al door de heer Van den Berg gesteld, dat ging over de woningbouw. Ik had nog wel een aanvullende, want volgens ons is er ook een prestatieovereenkomst met de woningbouwvereniging. En als de wethouder informatie levert, zijn wij eigenlijk wel benieuwd wat er in die prestatieovereenkomst staat ten aanzien van de sociale woningen en of daar specifiek iets wordt gezegd over die Erfgooiers woningen. Maar dat zouden we misschien daarbij willen ontvangen, dat lijkt ons wel prettig. Een andere vraag gaat over het project houtzagerij. Prachtig opgeleverd met een bord met de historie van de kraanbaan, prima. Alleen die overeenkomst was naar wij weten ook opgenomen dat de meidoornhaag onderdeel uitmaakt van de aanleg en die ook behouden moest worden. Als je nu over dat stukje Sint Janstraat rijdt, dan zie je dat daar een tierig stukje haag overgebleven is. Dus de vraag aan de wethouder is eigenlijk van, wordt dit nog bijgeplant, en hoe gaat dat verder weer een echte meidoornhaag worden? Dan hadden we nog een andere vraag, en die kwam uit het besluit van het college over de subsidieverlening. Subsidieverlening aan verschillende sportfaciliteiten gegeven. En één daarvan trok onze aandacht en dat zijn de padelbanen die zouden moeten verreizen aan de Eemnesserweg. Vraag aan de wethouder is of hij hier kan toelichten waar precies die banen zouden moeten komen. Wordt dat op bestaande banen? Worden die vervangen of is dat op een ander stukje grond? Er staat ook dat er een geluidsvoorziening of een soort afscheiding moet worden gemaakt. Ik neem aan een soort wal of een scherm. Kan hij daar iets over zeggen? Is er al een welstandsadvies over? Want padelbanen zijn grote glazen bakken. Kortom, er is subsidie verleend op iets waar verder nog volgens mij geen ruimtelijke context voor is. Althans, die is ons niet bekend geworden uit de stukken. Dus misschien dat u daarover kunt verduidelijken wat precies daarvan de ruimtelijke implicaties zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Twee vragen. De meidoorns en de ...

De heer ...: [buiten microfoon].

De heer Stam: Ja, ik zal ... Die prestatie afspraken, dat is heel simpel. Daar zijn afspraken gemaakt dat sociale woningen niet verkocht mogen worden. Dus daar komt het woord Erfgooiër niet in die prestatie afspraken voor. Wat betreft de meidoornhaag. Het is zo dat ... Ik ben ook bezig met de laatste ... Er zijn nog steeds garanties lopend van de ontwikkelaar en de onderaannemer waar het gaat om de beplantingen. Dus ik zal nog eens even checken hoe dat precies zit met die meidoornlaan. Volgens mij staat die met name op de Zijtak, niet zozeer ... U noemde het Sint Janstraat, maar volgens mij het Zijtak. Dus ik kijk er elke dag zo'n beetje naar als ik ... Maar ik zal dat zeker laten weten. En ja, ik denk dat de vraag over de subsidies vind ik wel een hele uitgebreide ... Vind ik wel een vraag die de vraag is of dat zo even in een rondvraag aan de orde moet komen. Kijk, ik kan een half uur praten over hoe we dat hebben aangepakt en waarom we zo besloten hebben. Als het alleen maar specifiek gaat over, waar is de bedoeling dat die padelbanen komen. Dan zou dat zijn op wat de LTC en veld 9 noemt, en wat de ander een groene strook aan de Eemnesserweg noemt. Het is natuurlijk altijd zo bij die accommodaties, ik noem maar het voorbeeld van de SV Laren '99, en datzelfde gold voor de scouting, als we daar een subsidie verlenen voor het bouwen van een clubhuis, dan komt daarna nog pas natuurlijk het ontwerp voor het clubhuis komt een keer boven water. Want dat zullen ze nog een keer moeten maken. Het moet nog langs de welstand. En dat geldt in dit geval natuurlijk ook. Dus het aanleggen van banen. Het betekent dat je daar een vergunning voor moet geven. Een vergunning betekent dat je dat zal moeten toetsen aan allerlei regels die daar nou eenmaal voor gelden. Geluid en ga zo maar door. En waar dat noodzakelijk is zullen we dat ook aan de commissie ruimte en kwaliteit voorleggen als dat inderdaad gewenst is. En dat is het antwoord wat ik er op dit moment op kan geven.

Sluiting

De voorzitter: En daarmee is volgens mij deze vergadering gesloten. Ik dank u bij dezen voor de voortreffelijke constructieve samenwerking. Dank u zeer.